

ASOMEDYA

OCAK / ŞUBAT 2015

ANKARA SANAYİ ODASI YAYIN ORGANI

Nurettin ÖZDEBİR:

“Sanayinin finansmanı ve öz kaynak yetersizliği sorunlarını çözecek, düşük faizli, uzun süreli çok özel krediler sağlanmalıdır”

21. Yüzyılda Enerji Güvenliği
DOSYA'da

MECLİS > “Hükümetin açıkladığı ekonomik tedbirlerin içi doldurulmalı ve uygulanabilir olmalıdır”

GAYRİMENKULDE ULUSLARARASI MARKA

Barışkent Gayrimenkul Projeleri Yatırım Yönetimi, Türkiye'de sektörünün önde gelen firmalarıyla iş birliği yaparak her zaman yatırımcılarına kazandırmayı başardı. Geniş hizmet ağı ve sektördeki tüm gelişmelere hakim deneyimli ekibiyle dünyanın da tercih ettiği bir marka haline geldi. Bugün imza attığı başarıları, bireysel - kurumsal çözümleri ve güvenle sürdürdüğü iş ilişkileriyle Barışkent tüm yatırımcılar için tek bir şey ifade ediyor: **"Kazançlı dostluk"**.

Dostluğunuzu kazanmak ve adınızı "kazanan yatırımcılar" arasında en yükseklere yazmak için sizi de bekliyoruz.

GAYRİMENKUL DANIŞMANLIĞI
GAYRİMENKUL PROJE GELİŞTİRME YÖNETİMİ
GAYRİMENKUL PAZARLAMA

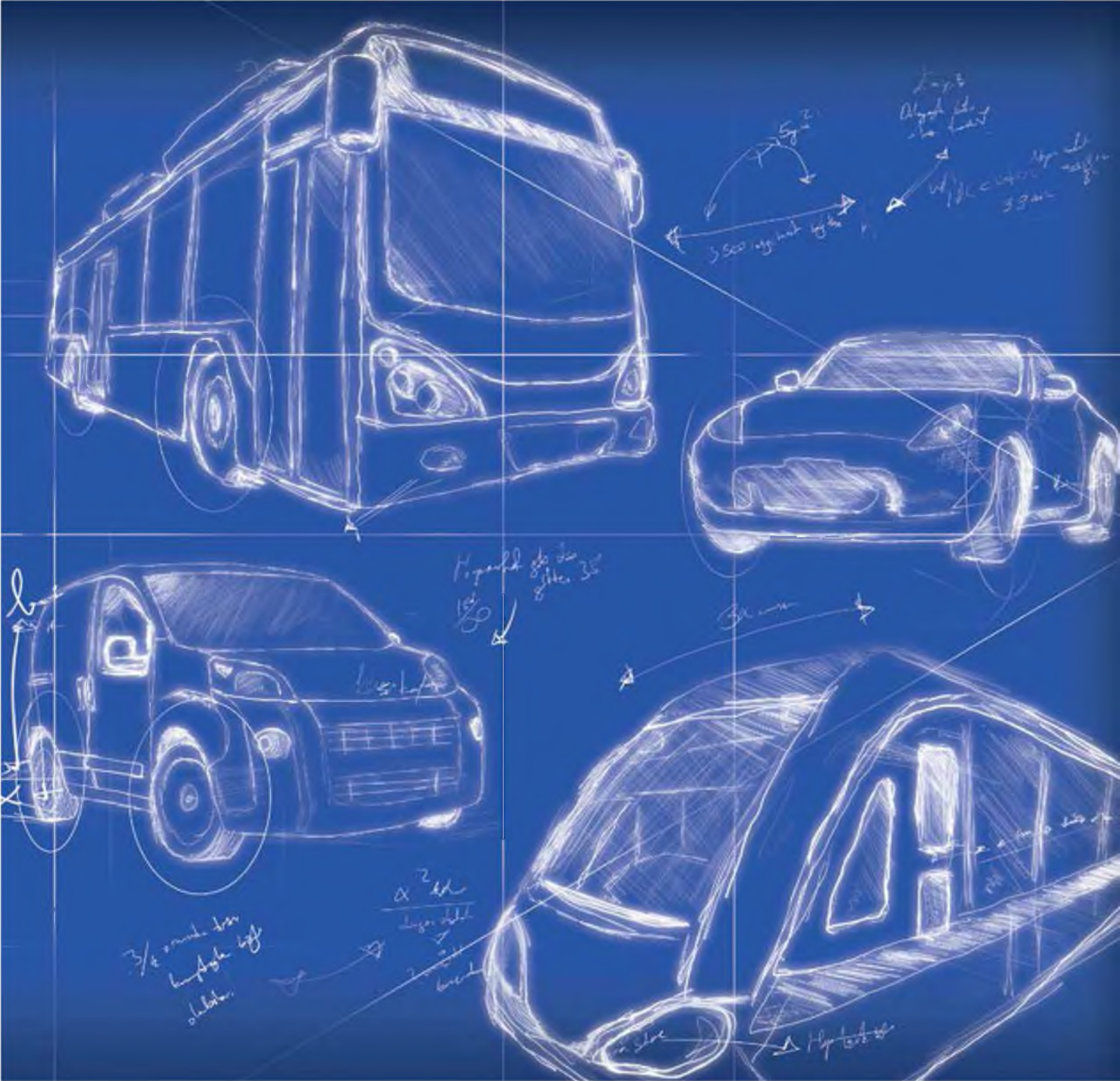
AVM DANIŞMANLIK VE YÖNETİMİ
SATIŞ SONRASI HİZMET
FİNANS DANIŞMANLIĞI

BARIŞKENT

GAYRİMENKUL PROJELERİ YATIRIM YÖNETİMİ
<http://www.bariskent.com/>

BAGRUP

ISO 9001:2008

ISO / TS 16949:2002

GOST

DOT

ECE-R43

ECE-R43

BMW EFFICIENT DYNAMICS.
DAHA AZ TÜKETİM, DAHA FAZLA SÜRÜŞ KEYFİ.

Yeni BMW X6

Sheer
Driving Pleasure

www.borusanoto.com

SINIR BOZUCU.

YENİ BMW X6.

Göz alıcı tasarımı ve maksimum performansı ile sınırların ötesinde bir otomobil. Zirvedekiler için yeniden tasarlanan BMW X6 Borusan Oto Esenboğa'da.

BMW X6 xDrive30d modelinin ortalama CO₂ emisyonu 157 gr/km,
BMW X6 xDrive40d modelinin ortalama CO₂ emisyonu ise 163 gr/km'dir.

Borusan Oto

Borusan Otomotiv Yetkili Satıcısı ve Yetkili Servisi

Borusan Oto Esenboğa Borusan Otomotiv Yetkili Satıcısı ve Yetkili Servisi
Esenboğa Yolu 22. km Akyurt - Ankara Tel: (0312) 840 52 52

ASOMEDYA

OCAK / ŞUBAT 2015

En iyiler için alternatif yoktur.

Yeni yılda da tercihiniz en iyiler olsun.

C-Serisi modellerimiz, Mengerler Ankara'da sizleri bekliyor.

Mercedes-Benz

ASOMEDYA

ANKARA SANAYİ ODASI

YAYIN ORGANI

OCAK / ŞUBAT 2015

ASO Adına İmtiyaz Sahibi

Yönetim Kurulu Başkanı

NURETTİN ÖZDEBİR

Yazı İşleri Müdürü

OKAN SAYKUN

Yayın Yönetmeni

NACİ CANPOLAT

ASOMEDYA Yönetim Yeri

Atatürk Bulvarı No:193

Kavaklıdere / ANKARA

Tel: 03 12 417 12 00

Faks: 03 12 417 52 05

Email: aso@aso.org.tr

www.aso.org.tr

Yapım

CAST GRAPHIC

Tokdemir Ajans

Prodüksiyon - Organizasyon - Yayıncılık
Ltd. Şti.

Turan Güneş Bulvarı 4. Cad. 712. Sk. 1/3

Yıldız - Çankaya/ANKARA

Tel: 03 12 440 87 07 (Pbx)

Faks: 03 12 440 12 92

www.tokdemirajans.com

Baskı ve Cilt

Dumat Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Bahçekapı Mah. 2477. Sk. No: 6 Şaşmaz / Ankara

Tel: 03 12 278 82 00

Faks: 03 12 278 82 30

www.dumat.com.tr - dumat@dumat.com.tr

Reklam Rezervasyon

03 12 440 87 07

Yayın Türü

Yerel Süreli

ANKARA SANAYİ ODASI
ÜCRETSİZ YAYIN ORGANIDIR.

Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, Cast@Graphic Ajans hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Dergide yayınlanan yazılar, yazarların düşüncelerini kapsamaktadır

Basım Tarihi

6 Mart 2015

Okuyucu Dağılımı

ASO Üyeleri	% 50	Üniversiteler	% 5	Basın	% 6
Valilikler	% 2	Dernekler	% 2	Bankalar	% 1
Oda ve Borsalar	% 12	Büyükelçilikler	% 1	Devlet Protokolü	% 11
Siyasi Partiler	% 1	Belediyeler	% 2	Bakanlıklar	% 7

SUNUŞ

Geçen yılın son Oda Meclisi toplantısında sanayinin finansman sorunlarına ve öz kaynak sıkıntılarına dikkat çeken ASO Başkanı Nurettin Özdebir, sorunların çözümü için öncelikle sanayinin hayatın merkezine konmasını ve tüm mevzuatın sanayinin öncelikleri çerçevesinde gözden geçirilmesi gerektiğini belirtiyor.

Bu sayımızda, ASO Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda dile getirilen sektör sorunlarını geniş bir biçimde yayınlıyoruz. Dile getirilen sorunlar, genel makroekonomik sorunlardan sektörel sorunlara kadar geniş bir yelpazede yer alıyor. Toplantıya katılan Türkiye Büyük Millet Meclisi Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu başkan ve üyelerinin yaptığı konuşmalara da geniş bir biçimde yer verdik.

Bu sayımızın Dosya Bölümünde Batman Üniversitesi, İİBF Öğretim Üyesi Yrd. Doç Dr. Murat Silinir'in "21. Yüzyılda Enerji Güvenliği" başlıklı yazısını yayınlıyoruz. Silinir, enerji güvenliğinin yeni küresel güvenlik anlayışı çerçevesinde ön plana çıkmaya başlayan güvenlik alt başlıklarından biri olduğunu vurgulayarak karşılıklı bağımlılığın arttığı, altyapı yatırımlarının ve ekonomik hassasiyetlerinin büyüdüğü ve enerji arz sürekliliğinin stratejik bir anlam ifade ettiği bir süreçte, enerji güvenliğinin pek çok siyasal aktör için çok önemli işaretler barındıran bir konu durumuna geldiğini belirtiyor.

Bu sayımızın Bütçe Bölümünde Yaşar Üniversitesi, YAGEM Ar-Ge ve Uygulama Merkezi Koordinatörü Selçuk Karaata'nın 'İleri Üretim' Neden Verimliliği Artıracak Bir Güç Olarak Karşımıza Çıkacaktır? başlıklı yazısına yer veriyoruz.

Bu sayımızın söyleşi bölümünde sanatçı Ali Kocatepe yer alıyor. Besteci, söz yazarı, yorumcu, yapımcı, televizyoncu, spor spikeri gibi birçok sıfatı taşıyan Kocatepe, müziğin felsefesini bilmeden müzikçi olunmuyor, diyor.

Naci Canpolat
naci.canpolat@aso.org.tr

içindekiler

6

Kasım Meclis

"Sanayinin Finansmanı ve Öz Kaynak Yetersizliği Sorunlarını Çözecek, Düşük Faizli, Uzun Süreli Çok Özel Krediler Sağlanmalıdır"

Aralık Meclis

"Hükümetin Açıkladığı Ekonomik Tedbirlerin İçi Doldurulmalı ve Uygulanabilir Olmalıdır"

14

44

Dosya

"21. Yüzyılda Enerji Güvenliği"
Yrd. Doç Dr. Murat SİLİNİR

Büyüteç

"İleri Üretim Neden Verimliliği Artıracak Bir Güç Olarak Karşımıza Çıkacaktır?"

Selçuk KARAATA

60

84

Söyleşi

Ali KOCATEPE

Nurettin ÖZDEBİR

THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF ACI

editorial

Turkey needs a new story

The amount of direct foreign investment to our country was 12,5 billion dollars in the last years and in response to this, our companies made a 7 billion dollar investment to abroad. When we look at net, the net investment is 5,5 billion dollars. This amount is not sufficient in any way. Besides this, the foreign capital to our country mainly invests in the service sector. The investments of foreigners in industry are realized in the form of company acquisitions. New industry investment is little if any. This situation clearly presents that there is a problem in production and investment climate. Unless the measures which will improve the production and investment environment are taken, Turkey will continue growing at lower rates.

There was a story for the rapid growth provided by Turkey in 2000s. The structural reforms realized and EU membership negotiations were providing a strong story for Turkey and so this story was supporting the production and investment climate. According to us, the main reason of the arrival of foreign capital in our country was not the high interest rates but also income opportunity. The lower growth displayed in recent years and the interrupted EU negotiations left Turkey without story. Turkey needs a new story in order to attract foreign investment to our country and also encourage the domestic investors again. This new story should be the restructuring of the whole state and economy with a new mentality.

Firstly, there is a need for a change in mentality in order to reveal the real potential of our country. This change should begin putting the entrepreneur in the center of everything. Everything was available for the state in our country up until now. Thereafter we should put the private sector and entrepreneur in the center of everything. A country is strong when its economy is strong. Neither the state nor the army will be strong without a strong economy. For this reason, all organizational structures should be re-built and focus on the entrepreneur and production in our country. The education system should be absolutely re-built in order to reveal the high growth potential of Turkey. The universities and vocational education should be reviewed according to the needs of age and technological advancement. The legal system in a country has a great importance for the foreign investments. The foreign investors will not feel safe without the assurance provided by the legal order, and so refrain from investing. First of all, we should make reforms which will increase our law system to western standards in order that the foreign capital comes to our country.

Nurettin ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

başyazı

Türkiye'nin yeni bir hikâyeye ihtiyacı var

Geçen yıl ülkemize gelen yabancı doğrudan yatırım miktarı 12,5 milyar dolardır. Buna karşılık bizim şirketlerimiz de yurt dışına 7 milyar dolarlık yatırım yapmışlardır. Nete baktığımızda aldığımız net yatırım 5,5 milyar dolardır. Bu miktar hiçbir şekilde yeterli değildir. Ayrıca, ülkemize gelen yabancı sermaye daha çok hizmetler sektörüne yatırım yapmaktadır. Yabancıların sanayiye yaptıkları yatırımlar, şirket satın almaları biçiminde olmaktadır. Yeni sanayi yatırımı yok denecek kadar azdır. Bu durum, üretim ve yatırım ikliminde bir sorun olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Eğer üretim ve yatırım ortamını iyileştirecek tedbirler alınmazsa Türkiye, düşük oranlarda büyümeye devam edecektir.

Türkiye'nin 2000'li yıllarda sağladığı hızlı büyümenin bir hikâyesi vardı. Gerçekleştirilen yapısal reformlar ve AB ile üyelik müzakereleri Türkiye'ye güçlü bir hikâye sağlıyor, bu hikâye de üretim ve yatırım iklimini destekliyordu. Bizce yabancı sermayenin ülkemize gelişinin esas nedeni yüksek faizler değil, bu kazanç fırsatıydı. Son yıllarda sergilenen düşük büyüme ve kesintiye uğrayan AB müzakereleri, Türkiye'yi hikâyesiz bırakmıştır. Yabancı yatırımları ülkemize çekmek, yerli yatırımcıyı yeniden şevke getirmek için Türkiye'nin yeni bir hikâyeye ihtiyacı vardır. Bu yeni hikâye, tüm devletin ve ekonominin yeni bir zihniyetle yeniden yapılandırılması olmalıdır.

Ülkemizin gerçek potansiyelini açığa çıkarmak için öncelikle bir zihniyet değişimine ihtiyaç vardır. Bu değişim, müteşebbisi her şeyin merkezine koymakla başlamalıdır. Bugüne kadar ülkemizde her şey devlet için vardı. Bundan sonra her şeyin merkezine özel sektörü ve müteşebbisi koymamız gerekmektedir. Bir ülke, ekonomisi güçlü olduğu zaman güçlü olur. Güçlü bir ekonomi olmadan ne devlet ne de ordu güçlü olur. Bu nedenle ülkemizde tüm kurumsal yapılar yeniden kurgulanmalı, müteşebbise ve üretime odaklanmalıdır. Türkiye'nin yüksek büyüme potansiyelini açığa çıkarabilmesi için eğitim sisteminin de mutlaka yeniden kurgulanması gerekmektedir. Üniversiteler ve mesleki eğitim, çağın ve teknolojik gelişmenin ihtiyaçlarına göre mutlaka gözden geçirilmelidir. Bir ülkedeki hukuk sisteminin yabancı yatırımlar açısından önemi büyüktür. Hukuk düzeninin sağladığı güvence olmadan yabancı yatırımcı kendisini güvende hissetmeyecek, bu nedenle de yatırım yapmaktan çekinecektir. Yabancı sermayenin ülkemize gelmesi için her şeyden önce hukuk sistemimizi batı standartlarına yükseltecek reformları yapmamız gerekmektedir.

ASOMECLİS

**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı
26 Kasım 2014**

“Sanayinin finansmanı ve öz kaynak yetersizliği sorunlarını çözecek, düşük faizli, uzun süreli çok özel krediler sağlanmalıdır”

NURETTİN ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, Meclisimizin değerli üyeleri, basınımızın değerli mensupları; Odamızın Kasım ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri; sanayi üretimi yılın ilk 9 ayında yüzde 4 artış göstermiştir. Geçen yılın aynı dönemindeki artış ise yüzde 2,7 idi. Bu iki dönem karşılaştırıldığında işlerin geçen yıla göre daha iyi olduğunu söyleyebiliriz. Ancak sanayi üretimindeki artışı ihracat desteklemiştir. Geçen yılın ilk 9 ayında binde 2 düşen ihracat, bu yıl yüzde 5,5 artmıştır. Eğer dış talepte bu artış olmasaydı, zayıf olan iç talep nedeniyle sanayide işler çok daha kötü olurdu.

Piyasalarda nakit sıkıntısı had safhaya ulaşmıştır. Aslında piyasalarda iş var, fakat ödemelerde büyük zorluklar yaşanıyor. Çoğumuz hammaddeyi güçlü satıcıların tayin ettiği yüksek fiyatlardan alıyor, yine onların dikte ettiği kısa vadelerde yapıyoruz. Ancak sattığımız malın bedelini de uzun vadelerde alabiliyoruz. Vadeler ise gittikçe uzamaktadır. 2006'dan 2013'e kadar hemen hemen bütün sektörlerde tahsilat süresi ciddi bir artış göstermiştir. TÜİK verilerine göre 2013 itibarıyla imalat sanayisinde ortalama tahsilat süresi 86 gündür. Bu, ortalama süredir. Küçük, piyasa gücü zayıf olan işletmelerde bu sürenin daha uzun olacağını tahmin etmek zor değildir. Nitekim 2006'dan 2013'e kadar ortalama tahsilat

“Piyasalarda nakit sıkıntısı had safhaya ulaşmıştır. Tahsilattaki gecikmeler, şirketlerimizin işletme sermayesi ihtiyacını da arttırmaktadır. İşletme sermayesi kredileri ise faiz maliyetine yol açarak, zaten düşük olan kâr oranlarını daha da aşağıya çekmektedir. Bu kısır döngünün mutlaka kırılması ve piyasalardaki nakit sıkışıklığının giderilmesi gerekmektedir.”

"Türkiye son yıllarda dünyada yaşanan likidite bolluğundan yararlanmış, ucuz dış finansman sağlamakta zorluk çekmemiştir. Bankalar da dışarıdan borçlanarak sağladığı finansmanı içeride kredi olarak kullandırmışlar, özel sektör de bu kredilerle yatırımlara yönelmiştir. Bu gelişmeler nedeniyle özel sektörün borçluluğunda da bir artış olmuştur. Ekonomik büyümenin yüksek, iç ve dış talebin canlı olduğu dönemlerde bu borçların çevrilmesi nispeten kolaydır. Ancak düşük büyüme dönemlerinde, iç ve dış talebin zayıf olduğu dönemde de borçların çevrilmesinde zorluk yaşanmaktadır. Bu nedenle dikkatli olunması gereken bir döneme girmektediriz."

süresi mikro işletmelerde 29 gün, küçüklerde 12 gün, orta büyüklükteki şirketlerde 17 gün artarken, büyük şirketlerde -ki bunlar sanayinin ana girdilerini oluşturan firmalardır- sadece 1 gün uzamıştır. Tahsilattaki gecikmeler, şirketlerimizin işletme sermayesi ihtiyacını da arttırmaktadır. İşletme sermayesi kredileri ise faiz maliyetine yol açarak, zaten düşük olan kâr oranlarını daha da aşağıya çekmektedir. Bu kısır döngünün mutlaka kırılması ve piyasalardaki nakit sıkışıklığının giderilmesi gerekmektedir.

Bankaların ayırmak zorunda oldukları karşılıklar ve benzeri maliyet düşürülerek bankaların fonlama maliyetleri de azaltılabilir. Bu konuda ekonomi yönetiminin bir çözüm getirmesi ve iskonto maliyetlerini düşürecek tedbirlerin alınması gerekir. Sanayinin finansmanı ve öz kaynak yetersizliği sorunlarını çözecek, düşük faizli, uzun vadeli özel krediler mutlaka sağlanmalıdır.

Aslında bu konuyu dün akşam Merkez Bankası eski Başkanı Süreyya Serdengeçti'yle de konuştuk, o da aynı şeyleri söyledi. Ülkelerin kalkınması için yatırım bankalarının çeşitli amaçlarla oluşturduğu Avrupa Yatırım Bankası fonu, IMF'nin ve Dünya Bankası'nın özellikle sanayinin gelişmesi için ayırmış olduğu uluslararası fonlar var. Bu fonların A great bankalarımıza yıllık faiz oranı maliyetinin 0,6-0,8 dolar bazında olduğunu söylediler, yani 1'in altında. Sendikasyon kredi maliyetinin bile 1,5 puan civarında olduğu bir ortamda işletmelerimiz yüzde 7 civarında faiz

kullanıyor. Bunun mutlaka üzerine gidilmesi ve çözülmesi gerekiyor. Bankalarımızın güçlü olmasından memnunuz. Kâr etmesi, varlıklarını sürdürebilmesi ve bize daha iyi hizmet verebilmesi için son derece önemli ama diğer sektörlerin kârı yanında bankacılık sisteminin kârının da gözden geçirilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

Türkiye son yıllarda dünyada yaşanan likidite bolluğundan yararlanmış, ucuz dış finansman sağlamakta zorluk çekmemiştir. Bankalar da dışarıdan borçlanarak sağladığı finansmanı içeride kredi olarak kullandırmışlar, özel sektör de bu kredilerle yatırımlara yönelmiştir. Bu gelişmeler nedeniyle özel sektörün borçluluğunda da bir artış olmuştur. 2006-2013 döneminde büyük şirketlerin borçları yüzde 90 artarak 1 trilyon lirayı geçmiştir. Bu dönemde küçük ölçekli şirketlerin borçları yüzde 72 artarak 416 milyar liraya, orta ölçekli şirketlerin borçları da yüzde 117 artarak 454 milyar liraya yükselmiştir.

Şirketler kesiminin borçları toplamda yüzde 85 artarak 2 trilyon 200 milyar liraya ulaşmıştır. Ekonomik büyümenin yüksek, iç ve dış talebin canlı olduğu dönemlerde bu borçların çevrilmesi nispeten kolaydır. Ancak düşük büyüme dönemlerinde, iç ve dış talebin zayıf olduğu dönemde de borçların çevrilmesinde zorluk yaşanmaktadır. Bu nedenle dikkatli olunması gereken bir döneme girmektediriz.

Diğer yandan, dünyanın önde gelen ülkelerinde ekonomik büyüme çok zayıftır. Bu nedenle dünyada li-

"İmalat sanayisinde kâr oranlarının düşük olmasından dolayı şirketler sermaye biriktirip büyüyemiyorlar. Ancak şirket ölçeğine göre de kârlılıklar fark göstermekte, küçük ölçekli şirketler kârlılık sorununu daha ağır yaşamaktadırlar. Zayıf öz kaynak yapısı, şirketlerin mali yapısına da yansımaktadır."

kidite bolluğundan Türkiye de yararlanmaya devam edecektir. Ancak bu bolluktan yine rant sağlamak için yatırımları gayrimenkul sektörüne değil, üretime yönlendirmek için çaba gösterilmelidir. Son 5 yılda gayrimenkul sektörüne yapılan yatırımın aşağı-yukarı 700 milyar liraya yakın olduğu düşünüldüğünde, bu kaynağın bir kısmı üretime yatırılmış olsaydı Türkiye'nin ihracatının, istihdamının, milli gelirinin ne seviyelerde olabileceğini herhalde hepimiz takdir edersiniz.

Değerli Meclis üyeleri; imalat sanayisinde kâr oranlarının düşük olduğu, bu nedenle de şirketlerin sermaye biriktirip büyüyemediklerini sık sık ifade ediyorum. Ancak şirket ölçeğine göre de kârlılıklar fark göstermektedir. Örneğin 2013'te büyük şirketlerde

faaliyet kârları yüzde 4,8 iken, orta ölçekli şirketlerde yüzde 3,6, küçük ölçekli şirketlerde ise yüzde 3,2'dir. Görüldüğü gibi küçük ölçekli şirketler kârlılık sorununu daha ağır yaşamaktadırlar. Zayıf öz kaynak yapısı, şirketlerin mali yapısına da yansımaktadır. Örneğin küçük ve orta ölçekli şirketlerin mali yapısı da büyük ölçekli şirketlere göre daha bozuktur. Örneğin; 2013 yılında borç/öz kaynak oranı büyük ölçekli şirketlerde 1,6 iken, küçük ve orta ölçekli şirketlerde 1,9'un üzerindedir. Bu oranlar küçük ve orta ölçekli şirketlerin neredeyse öz kaynaklarının iki katı borçlarının olduğunu göstermektedir.

Değerli Meclis üyeleri; ülkemizde iş yapmanın zorluklarından söz ediyor, bu zorlukların şirketlere ek maliyetler getirdiğini söylüyoruz. Dünyada iş yapma ko-

“Ülkemizde kurumlar arasındaki koordinasyon eksikliği nedeniyle çelişkili kararlar alınmakta, yargısal sorunlar da yatırımcıların işlerini zorlaştırarak, yatırım şevkini kırmaktadır.”

laylığı Doing Business kriteriyle takip edilmektedir. 2014 yılı raporuna göre dünyada iş yapma kolaylığında 51. sıradaydık. Kriterlerde değişiklik yapıldı, 2015 raporunda ise 4 basamak düşerek 189 ülke arasında 55. olduk. Aslında biz 4 basamak düşmedik, başka 4 ülke bizden daha iyi reformlar yaparak daha iyi konuma geldiler. Ülkemizin mukayesesi açısından birkaç örnek vermek istiyorum. Bunların bir kısmı eski komünist rejimin olduğu, yani devletçiliğin çok koyu yaşandığı ülkeler. Ama bugün baktığımız zaman durumlarının bizde çok daha iyi olduğunu görüyoruz. Gürcistan 15., Bulgaristan 38., Romanya ise 48. sırada. Tayvan 19., Tayland -ki birçok iç karışıklık yaşayan bir ülke- 26., Slovak Cumhuriyeti 37., Güney Afrika 43., Ruanda 46., Suudi Arabistan ise 49. sırada yer alıyor. Ülkemizde kurumlar arasındaki koordinasyon eksikliği nedeniyle çelişkili kararlar alınmakta, yargısal sorunlar da yatırımcıların işlerini zorlaştırarak, yatırım şevkini kırmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Kalkınma Bakanımız Cevdet Yılmaz'la yaptığımız toplantıda birkaç sanayici arkadaşım, çocuklarının kendi işlerine devam etmemeleri, bir yerde maaşla çalışmalarını tavsiye ettiklerini, hatta birkaç kişi de Türkiye'deki yatırımlarını bırakıp Hindistan'a, Azerbaycan'a taşımak istediklerini söylediler. Ülkemizde kıt olan unsurlardan bir tanesi de müteşebbis sayısı. Müteşebbis sayısını arttırmamız lazım. Daha önceki Meclis toplantılarında da sizlere arz etmeye çalıştım. Üzerimizde ciddi yükler var. Bir işçinin eline 100 lira verebilmek için işletmelerimizden 200 lira çıkıyor. Yani istihdamın üzerinde yüzde 100 gibi bir yük var. Bu şartlar altında işletmelerimizin kâr etmesi ve kâr etmeyen işletmelerin de sıkıntılarını çözmesi son derece zor. Bunun yanında iki temel sorunumuz var ki bir tanesi eğitim. Bugün yaşamış olduğumuz sıkıntıların birçoğunda beşeri

sermayemizi iyi yetiştirememiz, iyi eğitememiz, etik değerleri onlara çok iyi veremeyişimiz yatıyor.

Hukuk sistemi ise bir diğer sorunumuz. Hukuk sisteminin de iş dünyasının önünü açması lazım. Muhatap olduğumuz birçok işte davaların son derece uzun sürmesi ve özellikle işçi-işveren ilişkilerinde “işçi kardeş, patron kalles” mantığıyla bizim her zaman haksız çıkmamız, işverenlerin iş yapmasını zorlaştırmakta, şevkini kırmaktadır. Diğer yandan şu günlerde özelleştirmeye ilgili de aynı sorunları yaşıyoruz. Örneğin; madencilik sektöründe, Galataport'ta ve enerji üretim tesisleri gibi işlerde devlet ihaleye çıkıyor, belli bir fiyat koyuyor ve bu fiyatla bu malı size veriyorum, diyor. İhaleden sonra birtakım kuruluşlar tarafından bu inceleniyor. İki sene sonra bir yargı kararıyla bu ihalenin iptali isteniliyor. Bu sorunlar hakikaten zaman zaman hepimizi canından bezdiriyor. Bir alacağımızı tahsil etmek bile yıllara sari uzayan bir süreci getirmekte. Bu iki açığımızı kapatmadığımız sürece Türkiye'de iş yapmak çok kolay olmayacaktır.

Allah bize çok güzel bir ülke vermiş, önümüzde çok büyük fırsatlar var. Dün akşam İngiltere Büyükelçiliği'nde bir toplantıydım. Majestelerinin ticaret ve yatırımlarla ilgili temsilcisi gelmişti. Bu toplantıda, Türkiye'nin önünde çok büyük fırsatların olduğu ve şu anda Avrupa'nın 6. büyük ekonomisi olan Türkiye'nin önümüzdeki 5-10 sene içerisinde Avrupa'nın ikinci büyük ekonomisi olmaya aday olduğu söylendi. Bu güzel ülkede insanlarımızı iyi yetiştirip, hukuk sistemimizin güzel çalıştığı günlere ulaşmak dileğiyle hepimizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

“Sanayicilerin sorunları ivedilikle çözülmelidir”

AYHAN GÖKMEN

PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz ile yapılan toplantıda dile getirdiğimiz sorunlarımızı burada tekrar aktarmak üzere söz almış bulunuyorum.

Elektrik üzerinde yüzde 16'ya yakın bir yük var ki özellikle yüzde 2 olan TRT payının kaldırılması ve OSB'lerde farklı uygulanan su artışı talebimizi dile getirdik.

İhracatın arttırılması konusu gündemde. Avrupa ülkeleri dışından gelen hammadde de yüzde 1 damga vergisi, yüzde 6,5'ta normal vergi bulunmaktadır. Bu da doğal olarak hammadde fiyatlarının piyasada yüksek seyretmesini sağlamakta, aradaki satıcı kârları da hesap edildiğinde hammadde fiyatlarının Türkiye'ye girişi dünya piyasasının yüzde 10'u civarında olmaktadır. Bu nedenle hammadde üzerindeki vergilerin bir an önce kaldırılmasını ve yine ihracat-

taki en önemli sorunlarımızdan fiyat ve nakliye konusunu da Sayın Bakana ilettik.

İhracattaki KDV iadeleri için YMM raporuna ihtiyaç var. Bugün biliyorsunuz Türkiye'de YMM'ler Maliye Bakanlığı'ndan emekli veya ayrılmış olan hesap uzmanları tarafından yürütülmektedir. Şirketlerimiz bünyesindeki mali müşavirlerimiz buna imza atamaktadır. Burada firmalarla devlet arasında güven sorunu olduğunu düşünüyorum. YMM raporu sıkıntımızı da Sayın Bakana arz ettik.

Sanayi bölgelerinde bulunan arsalarındaki KDV sorunu, yurt dışı ve yurt içi fuar ücretlerinin yüksek olması, farklı oranlarda uygulanan KDV oranları, TSE ile yaşanan sorunlar, bankaların uyguladığı yüksek kredi faizleri, yurt dışı elçiliklerimizdeki ticaret ataşeleri gibi sorunlarımızın da bir an önce çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

“İş yeri çalışanlarımıza alacağımız sertifika için birlikte hareket etmemiz gerekiyor”

ÖZGÜR SAVAŞ ÖZÜDOĞRU

DEMİR VE METAL İŞLERİ SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Bu son dönemde tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışan firmalarla ilgili olarak çok ciddi sıkıntılar var. Benim de Yönetim Kurulu üyesi olduğum, Türkiye'deki bütün ısıtıcı işlemleri kapsayan Metal Isıtıcı İşlemleri Derneğimiz var.

Hem Mühendisler Mimarlar Odası Başkanlığı'yla, TMMOB'la hem de Milli Eğitim Bakanlığının Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ile bir çalışma başlattık. Komite üyelerindeki arkadaşlarıma bilgi aktarmak için çıktım. Bütün komitelerin böyle bir çalışma başlatması gerekiyor. Çünkü bunun Ankara Sanayi Odası önderliğinde olması çok önemli. Ve mevcut sektörlerde çalıştırdığımız vasıfsız-vasıflı işçilerimi-

zin tamamına belge almamız gerekiyor. Örneğin; ben ısıtıcı işlem şirketi sahibiysem, çalıştırdığım vasıflı ve vasıfsız içerideki tüm personelimin ısıtıcı işlem eğitimi sertifikasını almış olma şartı getiriliyor. Buna benzer hangi sektördeyseniz mevcut bağlı olduğunuz sektörle ilgili böyle bir şart getiriliyor. Ankara Sanayi Odası'nın tüm komiteleri iş birliği yaparak, hep birlikte bir altyapı için komisyon oluşturursak Milli Eğitim Bakanlığı bu sertifikayı verebiliyor.

Hepimiz için çok önemli olan bu konuya, bütün komitelerin ciddi bir şekilde bu altyapıyı oluşturup, üyelerine katkı sunması lazım.

“Zeytin Kanunu’nun ekonomik boyutu düşünülerek hareket edilmelidir”

SÖZER ÖZEL

ASO ŞEREF ÜYESİ

Ülkemizin hali hazırda gündeminde olan madencilik sektörü, inşaat sektörü ve diğer bu bölgelerde yatırım yapan arkadaşlarımızın genel bir sorunu zeytin konusunda bazı hususları dile getirmek istiyorum.

Atatürk döneminde yabancı zeytinlerin ehlileştirilmesi, tımar edilmesi ve ekonomiye kazandırılmasıyla ilgili çıkarılmış çok eski bir zeytin kanunu var. Zeytinlik bölgelerin tespiti ve yapılan işlerin kontrolü, köylülere verilecek yerlerin de islah edilmesinin detayları bu kanunda belirtilmiş. Daha sonra o dönemde bir Balıkesir Milletvekilimizin isteğiyle, Ayvalık ve Körfez bölgesindeki zeytinliklerin içerisine inşaat, yazlık yapılabilmesi için imara açmak suretiyle 3 kilometre saha içerisinde toz çıkaran, gaz çıkaran hiçbir sanayi tesisi kurulamaz maddesi konulmuş. Şimdi bu madde Türkiye’de çalıştırılmıyor. Esasında tüm zeytinliklere ait olmayan bu kanun, tüm zeytinliklere şamil edildiği takdirde hiçbir sanayi tesisinin çalışmaması lazım ama çalışıyor. Eğer bu kanun geçerliyse zeytinliğin yanında hemen kurulmuş bu fabrikaların kapanması lazım, bu da yok. Ve bu

gerçeği kimse irdeleyip de bir çözüme bağlayamıyor, çünkü karşımızda muazzam yaygaracı bir grup var.

Zeytin ulu ağaç, çok eski bir ağaç ama bu bir ekonomi meselesidir. Bir tesis açmak için uzun mücadeleler veriyoruz. En son bir termik santral nedeniyle gündeme geldi ve şunu söyleyeyim: Bir kere düz ve başka tarımın yapılabileceği araziye hiçbir zaman zeytin ağacı ekilmezdi. Hep dağda, taşta zeytinler olur. Düztaban alanda, yani buğdayın, pamuğun, diğer ürünlerin ekileceği hiçbir yere zeytin ekilmezdi. Şimdi son 10-20 yıl içerisinde bir zeytin seferberliği çıkarıldı ve her yere zeytin ekiliyor.

Örneğin, 1954 yılında ruhsat almış bir madenimiz var ancak biz daha sonra ekilmiş ve 10 yaşında olmayan zeytin ağacından dolayı problem yaşıyoruz.

Ankara Sanayi Odası olarak bu konuda öncülük yapmıyoruz, Türkiye’nin menfaati neredeyse gerçeğini ortaya çıkarıp, bunun kararını vermemiz gerekiyor.

“İhalelerde yerli üreticilere gereken destek mutlaka verilmeli”

HALİT ERYİĞİT

MEDİKAL SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Bugün iki konu hakkında görüş bildireceğim. Birincisi, ASO Medikal Sanayi Komitesi Başkanı arkadaşımız, Gölbaşı’nda Türkiye’nin en stratejik fabrikasını kurdu ve 352 kişi çalıştırıyordu. Ancak bu firma yüzde 8’le satış, yüzde 18’le KDV oranından dolayı iflas etti. Gerçekten içimizi yaralıyor, çünkü duruşuyla, ürettiği ürünüyle

alanında Türkiye’de ciddi manada bir çığır açtı. Birikmiş KDV tutarlarını, Maliye Bakanlığı ciddi manada zorluk çıkardığından geri alamıyorlar ve şu anda 7-8 komite üyemiz de bu sebeplerden dolayı iflasın eşliğindedir.

İkinci konu ise, özellikle Türkiye’de yerli üreticiler üzerindeki Avrupa baskısına somut bir örnek vermek is-

tiyorum. Birlikte çalıştığımız bir üyemiz Ankara'da 6 hastanenin ihalesini aldı. O üye 10 milyon lira, biz de 7 milyon lira teklif verdik, ihaleyi aldık. Kamu İhale Kurumu'na itiraz etti ancak Kamu İhale Kurumu ihalenin devamına karar verdi. Düşük bedelle sorgulanma istendi, o düşük bedel sorgulaması da yapıldı. İhalenin yatırımını yaptık, 6 ay çalışıyorduk ki yabancı -İtalyan-menşeli ortak bir kuruluş idari mahkemesine gitti ve idari mahkemesi hakimi 6 ay sonra, ilk defa kazanılmış bir ihaleyi iptal etti. Türkiye Cumhuriyeti'nde ben bu

işin uzmanıyım, yapıyorum. İdari mahkemesindeki bu hakim neye göre karar veriyor, uzmanlık alanı nedir? Allah rızası için rica ediyorum; hamasilikten uzaklaşalım, müdür, amir, daire başkanlarına biz de gidelim, takipçisi olalım. İhalenin iptalinden dolayı 3 milyon dolarlık yatırımım boşa gitti. Bu da bir ülke açısından büyük zarar.

Ben de milli bir kuruluşum, Türkiye'de yerli bir üretici olarak Ankara Sanayi Odası'nın bu konuda mücadele vermesi gerektiğini düşünüyorum.

"Kurumsallaşmanın olmadığı Türk işletmelerinde hile büyük risk oluşturmaktadır"

NEDİM DURUKAN

MUHTELİF GIDA SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Bakış açımızı biraz değiştirmek adına şirketlerde yapılan hilelerle ilgili size bir sunum hazırladım. *Hile* isiminde bir kitap var, hepimizin bu kitabı okumasını isterim.

Suç ve ceza üzerine çalışan bir profesör 1991 yılında şu sözü söylüyor; "Her zaman daha fazla para, silahın namlusuyla değil, kalemin ucuyla çalınmıştır." Bu, aslında varlığın ele geçirilmesiyle ilgili bir konu.

ACFE Sertifikalı Hile Müfettişleri Derneği olarak Amerika'da kurulmuş ve 1996 yılında düzenlenen ilk hile raporu 2608 denetçi tarafından hazırlanmış. Hile eylemlerinde oluşan zarar tutarının en büyüğü 2,5 milyar dolar, en küçüğü 22 dolar. Amerika Birleşik Devletleri'nde yıllık gelirlerin yüzde 6'sı hile yoluyla kaybedilmektedir. Hile kurbanlarının en çok 100 kişiden az ve 10 bin kişiden fazla çalışan şirketlerde olduğu raporlanıyor. ACFE'nin düzenlediği 2002 tarihli hile raporunda ise; 1996 raporuna göre hile riski yüzde 50 oranında artarak devam etmiş.

Kurumsallaşmanın ve iç kontrol sisteminin olmadığı, daha çok aile şirketi veya tek işveren olarak çalışan küçük ve orta büyüklükteki Türk işletmelerinde ise hile riski büyük. En büyük felaket de genellikle mali işlerle uğraşan ikinci adama çok güveniyoruz, hatası olsa da işveren kendi çıkarları yüzünden sorgulamıyor.

İşletme içi hile yöntemleri ve çalışan hileleri de diğer riskler arasında bulunuyor. Tüm hileler ise zamanında kurumsallaşma yapamadığımızdan kaynaklanıyor. Hilenin önlenmesi ise hilenin başarılı bir biçimde ortaya çıkartılmasından daha önemli. Aslında şirketlere en büyük haksızlıkları da ortakların verdiği gözlemleniyor. Üst yönetim de olsa ortaklar da olsa, harcamalara çok dikkat etmek ve denetlemek gerekiyor. Şirketlerin en büyük sıkıntılarının bir tanesi de hileli mali raporlamadır.

2008'de dünyada yaşanan büyük krizden ve Enron skandalından sonra Amerika'da SOX Yasası çıktı. Buradaki skandalın altında yatan ise hileli raporlamaydı. Hepimizin bildiği Arthur Andersen firması hileli raporlamayı yapan bir firmaydı ve kayboldu gitti. Amerika bunun üzerine yeniden yapılanmaya gitti; iç denetim ve düzenlemeler getirdi, gözden geçirme, değerlendirme düzenleri oluşturdu.

Bizler şirketlerimizde neler yapabiliriz? Hileye karşı kontrollerde ani denetimler yapmamız, ikinci adama olan güvenimizi kesinlikle değiştirmemiz, firma içerisinde iş rotasyonu yapmamız, yöneticilere hile eğitimi vermek ve iç denetimleri profesyonel olarak yapmamız gerekiyor.

ASOMECLİS

**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı
24 Aralık 2014**

“Hükümetin açıkladığı ekonomik tedbirlerin içi doldurulmalı ve uygulanabilir olmalıdır”

NURETTİN ÖZDEBİR

ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri hepinizi şahsım ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri; Türkiye ekonomisi yılın 3. çeyreğinde yüzde 1,7 büyümüştür. Ekim ayında düşük gelen sanayi üretiminden sonra ekonominin son çeyrekte canlanmayacağı görülmektedir. Buna göre bu yılı yüzde 3 civarında, hatta biraz altında büyüyerek kapatacağız. İmalat sanayisinde yılın üçüncü çeyreğinde bü-

yümenin yüzde 2,2’de kalması, imalat sanayisindeki ivme kaybını açıkça ortaya koymaktadır. Yatırım malları üretiminde meydana gelen düşüş ise endişe vericidir. Yılın ilk 9 ayında özel sektör yatırımları bir önceki yıla göre yüzde 1,6 düşmüştür. Sanayicimizin yatırım şevki azalmıştır. Bu durum, gelecekteki büyümemizi de olumsuz etkileyecektir. Türkiye, önümüzdeki dönemde de potansiyelinin altında büyüyecek, işsizlik yüksek düzeylerde kalmaya devam edecektir. Durgunluktan çıkmaya çalışan Amerika

“Türkiye, önümüzdeki dönemde de potansiyelinin altında büyüyecek, işsizlik yüksek düzeylerde kalmaya devam edecektir. Durgunluktan çıkmaya çalışan Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinin bile yüzde 4’ün üzerinde büyüdüğü bir ortamda, ülkemizin yüzde 3’lük büyümeyle yetinmesi mümkün değildir. Eğer dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına gireceksek, daha yüksek hızlarla büyümemiz, bunun için ise kurumlarımızı yeni baştan kurgulamamız gerekmektedir.”

"Dünya Bankası'nın açıkladığı Türkiye raporunda Türkiye, bir ülkenin ekonomik kurumlarının kalitesini ölçen göstergelerin hiçbirinde ilk 40 ülke arasında yer almamaktadır. Bu durum, önümüzdeki dönemde hangi konular üzerinde yoğunlaşmamız gerektiğine işaret etmektedir. Rapor, yüksek büyüme için mutlaka hukukun üstünlüğü, tarafsız ve bağımsız düzenleme, şeffaf ve hesap verebilir kamu yönetiminin oluşturulması gerektiğini belirtiyor."

Birleşik Devletleri ekonomisinin bile yüzde 4'ün üzerinde büyüdüğü bir ortamda, ülkemizin yüzde 3'lük büyümeyle yetinmesi mümkün değildir.

Değerli Meclis üyeleri; uzun zamandır Türkiye'nin orta gelir tuzağına düşebileceği yönünde endişeler dile getiriliyor. Bu haksız ya da kötümser bir tutum değildir. Birkaç yıldır milli gelirimiz kişi başına 10 bin dolar dolaylarında kalmıştır. Bu yıl, muhtemelen dövizdeki artışlarla kişi başına milli gelirimiz de düşecektir. Türkiye'nin ekonomik potansiyeli bu değildir. Türkiye ekonomisi 2000'li yıllarda yüksek hızlarla büyümüştür. Ancak son yıllarda büyüme hızında hissedilir bir düşüş olmuştur. Bu durum bir süre daha devam edecek gibi görünmektedir. Hepimizin bu durum üzerine düşünmesi gerekir. Çünkü kaydedilen yüksek büyüme hızlarına rağmen dünya geliri içindeki payımızı arttıramadık. Türkiye'nin dünya geliri içindeki payı 2000-2013 yılları arasında yüzde 1,4'te takılıp kalmıştır. Dünya sanayi üretimi içindeki payımız ise yıllardır yüzde 1,1 seviyesindedir.

Türkiye'de yüksek teknolojiye dayanan sanayi üretiminin milli gelire katkısı binde 5 dolaylarında iken, dünyada bu oran yüzde 2'nin üzerindedir. Türkiye'nin imalat sanayisi ihracatı içinde yüksek teknolojik ürünlerin payı hâlâ yüzde 3'lerde, Kore'de yüzde 27'lerdedir. Eğer

dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına gireceksek, bu payları artırmamız, bunun için daha yüksek hızlarla büyümemiz gerekmektedir. Bunun için ise kurumlarımızı yeni baştan kurulumamız gerekmektedir. Bunu sadece ben söylemiyorum. Dünya Bankası da aynı şeyleri söylüyor. Dünya Bankası'nın bu ay açıkladığı Türkiye raporunda, Türkiye'nin geçtiğimiz dönemde kaydettiği sağlam büyüme performansına işaret edildikten sonra, bu başarının temel kaynakları şöyle tespit ediliyor. AB ile ilişkilerin desteğiyle dünya ekonomisiyle başarılı entegrasyon, sağlam kamu maliyesi, piyasa dostu politikaların desteklediği dinamik bir özel sektör. Bunları önümüzdeki dönemde de korumamız ve geliştirmemiz gerekmektedir. Rapor, önemli başarılarla rağmen, yüksek gelir statüsüne henüz geçemediğimizi belirtiyor. Bunun için de yeni bir büyüme modeline geçmemiz ve orta gelir tuzağından kurtulmak için ekonomik kurumlarda reform yapmamız gerektiğini vurguluyor. Bunları biz de uzun süredir ifade ediyoruz. Raporu göre verimlilik artışı için kaynakların daha fazla yenilikçiliğe ve yeni teknolojilere kaydırılması gerekiyor. Bunun için daha iyi beceriler ve girişimcileri yeni şeyler denemeye özendirerek rekabetçi bir iş ortamı gerekiyor.

Türkiye, bir ülkenin ekonomik kurumlarının kalitesini ölçen göstergelerin hiçbirinde ilk 40 ülke

"Türkiye'nin yüksek büyüme potansiyelini açığa çıkarabilmesi için eğitim sisteminin de mutlaka yeniden kurgulanması, tüm kurumsal yapıların işletmelere ve üretime odaklanması gerekmektedir. Çünkü işletme yoksa iş de üretim de vergi de olmaz. Bunun için cesaretle yapısal reformlara odaklanılması, üretimin, yatırımın ve istihdamın önündeki engellerin ortadan kaldırılarak, yatırım ortamının iyileştirilmesi gerekir."

arasında yer almamaktadır. Bu durum, önümüzdeki dönemde hangi konular üzerinde yoğunlaşmamız gerektiğine işaret etmektedir. Rapor, yüksek büyüme için mutlaka hukukun üstünlüğü, tarafsız ve bağımsız düzenleme, şeffaf ve hesap verebilir kamu yönetiminin oluşturulması gerektiğini belirtiyor.

Değerli Meclis üyeleri; ASO olarak biz ekonomideki yeni kurgulamanın, yüzde 98'i KOBİ'lerden oluşan ekonominin gerçek temsilcileriyle iş birliği içinde yapılması gerektiğini söylemekteyiz. Hükümet bazı ekonomik tedbirlere ilişkin yapı-

sal önlemler paketi açıklamıştır. Ancak açıklanan tedbirlerin içi doldurulmalı ve uygulanabilir olmalıdır. Türkiye'nin yüksek büyüme potansiyelini açığa çıkarabilmesi için eğitim sisteminin de mutlaka yeniden kurgulanması gerekmektedir. Üniversiteler, mesleki eğitim, öğrencilerin akademik kariyer şartları, çağın ve teknolojik gelişmenin ihtiyaçlarına göre mutlaka gözden geçirilmelidir. Tüm kurumsal yapıların işletmelere ve üretime odaklanması gerekir. Çünkü işletme yoksa iş de üretim de vergi de olmaz. Bunun için cesaretle yapısal reformlara odaklanılması, üretimin, yatırımın ve istihdamın önündeki en-

“Türkiye ekonomisinin 2015 yılındaki performansını, alınacak yapısal tedbirler kadar dünya ekonomisindeki gelişmeler de etkileyecektir. Bu yüzden ekonomi yönetiminin moralleri düzeltici, yatırımları özendirici tedbirler almasında büyük fayda bulunmaktadır.”

gellerin ortadan kaldırılarak, yatırım ortamının iyileştirilmesi gerekir.

Değerli Meclis üyeleri, Türkiye ekonomisinin 2015 yılındaki performansını, alınacak yapısal tedbirler kadar dünya ekonomisindeki gelişmeler de etkileyecektir. Geçtiğimiz hafta yaşanan çalkantılar, dünya ekonomisinin ne kadar hassas bir dönemden geçtiğini göstermiştir. Amerikan Merkez Bankası'nın faiz artırımının yaklaştığına ilişkin endişelerin arttığı her zaman dünya piyasaları çalkalanmıştır. Ayrıca, Rusya'daki kriz de bu çalkantıyı arttırmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bu politika değişikliğinin bizim gibi gelişen ülkelere akan fonları etkileyeceği açıktır. Petrol ve emtia fiyatlarındaki düşüş devam ederse, bunun özellikle petrol ve emtia üreticisi ülkeler ve dolayısıyla dünya üzerindeki etkisi olumsuz olacaktır. Rusya'daki kriz daha şimdiden ihracat ve turizm gelirlerini etkilemeye başlamıştır. Bu olumsuz etki gelecek yıl da devam edecektir. Bölgemizde stratejik belirsizlikler ve riskler devam etmektedir. Bütün bu gelişmeler, 2015 yılının zor bir yıl olacağı endişesini yaymaktadır. Bu yüzden ekonomi yönetiminin moralleri düzeltici, yatırımları özendirici tedbirler almasında büyük fayda bulunmaktadır.

Değerli Meclis üyeleri; bildiğiniz gibi geçtiğimiz hafta meslek komiteleri ortak toplantısını gerçekleştirdik ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Sa-

nayi Komisyonu'nu misafir ettik. O toplantıda sanayimizin genel sorunlarının yanı sıra sektör sorunlarını da dile getirme fırsatını bulduk. Ben bu toplantıya katkı sağlayan tüm meslek komiteleri üyelerine teşekkürlerimi sunuyorum. Bu toplantıdan sonra birkaç bakanımızla birarada olma fırsatını yakaladım. Ve hepsi de meslek komitesi toplantısında dile getirdiğimiz sorunların sanayi komisyonu tarafından kendilerine de iletildiğini belirttiler, bundan da ayrıca mutlu oldum.

Değerli Meclis üyeleri, olumsuz tüm gelişmelere rağmen 2015 yılı için iyimserliğimizi ve iş yapma azmimizi korumalıyız. Eğer şartlarda büyük değişiklikler olmazsa yabancıların ülkemize olan ilgisinin 2015 yılında da devam edeceğini ve ekonominin toparlanacağını düşünüyorum. Petrol fiyatlarındaki düşüş, 2015 yılındaki büyümeyi destekleyecek, cari açığı düşürecek, enflasyonu olumlu yönde etkileyecektir. Daha dün gazeteler, Katarlı bir şirketin Afşin-Elbistan projesine 14 milyar dolarlık bir yatırım yapmayı planladığını açıkladı. Bunu başka yatırımların da takip edeceği kesindir. Kentsel rantlara karşı toplumda artan duyarlılık sanayimiz için olumlu bir gelişmedir.

Bu duygu ve düşüncelerle yeni yılınızı şimdiden kutluyor, yeni yılın hepimize sağlık ve bol kazançlar, bereketler getirmesini, ülkemize ve milletimize huzur ve refah getirmesini diliyorum. Sağ olun, var olun.

YÜRÜYELİM ARKADAŞLAR YANINIZDA AKBANK VAR

**KOBİ'ler ihracat yapıyor, Türkiye kazanıyor.
Akbank, ülkenin dört bir yanında ihracatla büyümek isteyen herkese
sonuna kadar destek oluyor. Haydi, yürüyelim arkadaşlar!**

444 23 23

ANKARA SANAYİ ODASI **Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı**

Ankara Sanayi Odası Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı Rixos Grand Ankara Otel'de
18 Aralık 2014 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantıya TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Başkanı İbrahim Halil Mazıcıoğlu ve 20'ye yakın komisyon üyesi milletvekili, ASO Başkanı
Nurettin Özdebir ve ASO Meclis ve Komite üyeleri katıldı.

Toplantıda 32 Komiteyi temsilen 13 sözcü sorun ve önerilerini dile getirdi.

Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Toplantının açılış konuşmasını yapan ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Meslek Komiteleri Ortak Toplantılarının sektörlerin sorunlarının çözümünde önemli olduğunu ifade etti.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinde yasaların temel olarak vatandaşların dürüst kabul edilerek yapıldığını belirten Özdebir, geçmişimizden gelen birtakım alışkanlıklarla yasaları hazırlarken çeşitli kaçaklar, suiistimaller olmaması için birtakım duvarlar örüldüğünü ancak 'Yeni Türkiye' ile bunların değişmeye başladığını kaydetti. Siyasetçilerin hedeflediği faydayı sanayicilerin elde etmekte zorlandığını hatırlatan Özdebir, "Türkiye'de bundan sonra yasaları hazırlarken, dürüst insanlara göre hazırlayalım. Kötülerden korunacağız diye iyilerin hayatını zorlaştırmayalım. Benim, sanayicilerimiz adına öncelikli olarak sizden beklentim budur." değerlendirmesinde bulundu.

Devletin asli görevini yapabilmesi için ekonomik faaliyetlerin özel sektör eliyle yapılması gerektiğini ifade eden Özdebir, işletmelerin hayatın merkezine oturtulmasının şart olduğunu söyledi. Sanayicilerin sorunlarının aslında KOBİ'lerle ortak problemleri olduğunun altını çizen Özdebir, söz konusu sorunların başında öz kaynak yetersizliği geldiğini ifade ederek, "Bugün Avrupa'nın 6. büyük, dünyanın 16-17. büyük ekonomisiyiz. Ama bu ekonomiye uyacak dünya

markası olmuş, dünya ölçeğinde üretim yapabilen büyük firmalarımız maalesef yok. Bugün Türkiye'nin ilk 500'deki firmasının marka değerlerini toplasanız bir Coca Cola'nın marka değerini sağlayamıyor, belki bir Apple'ın piyasa değerine erişemiyor. O zaman bu firmalarımız niye büyümüyor, bunun üzerinde durmamız lazım. Bu anlamda KOBİ'lerin sorunlarını tartıştığımız zaman, firmalarımızın niye büyüyemediklerini de hep birlikte görmüş olacağız." dedi.

Sanayiciler üzerindeki birtakım yüklerin azaltıldığını ancak zorunlu istihdam, iş gücü maliyeti, nitelikli eleman gibi konuların hâlâ işletmelerin sorunları arasında bulunduğunu kaydeden Özdebir, bunun işletmelerin büyümesinin önünde önemli bir engel teşkil ettiğini ifade etti.

Sağlıksız, standartlara uygun olmayan ürünlerin sanki bunlara haizmiş gibi piyasaya sürüldüğünü belirten Özdebir "Piyasadaki bütün malların devletin güvencesi altında olması gerekir. Piyasa denetim ve gözetim mekanizmalarının etkili hale getirilmesi lazım. Numune alma yetkisi verilirse biz gönüllü olarak bunu yapmaya hazırız." ifadelerini kullandı.

Dava sürelerinin çok uzun olmasından yakından ve geç gelen adaletin

adalet olmadığını savunan Özdebir, hukuk sistemi içinde iş mahkemelelerinin ciddi bir reforma ihtiyacı olduğunu kaydetti. Özdebir, son dönemde yaşanan iş kazalarıyla patron anlayışının tekrar gündeme geldiğini, işçilerin gerekli eğitimleri alıp sertifikalandırması suretiyle işe hazırlanması gerektiğini de ifade etti.

Özdebir, üretimde kullandıkları enerjinin kalitesiyle ilgili sıkıntıların olmadığını ancak elektrik maliyetlerine yansıyan kalemlerin yeniden düzenlenmesi gerektiğine işaret ederek, şunları kaydetti: "Enerji maliyetlerindeki TRT payını en azından hazmedemiyoruz. Biz üretim yapıyoruz, üretim yerine televizyon seyretmiyoruz. Elektriğin de yüzde 50'si sanayide kullanıldığına göre sanayici üzerinden TRT payı alınması bana çok mantıklı gelmiyor. Ayrıca sanayinin üzerinden ÖTV alınması da üretimde kullandığımız enerjiyi lüks tüketim mali sınıfına alınıp vergi alınmasının da düzeltilmesi lazım."

Özdebir, Ekonomi Bakanlığı tarafından uygulanan Turquality desteğinden, uygulamadaki zorluklar nedeniyle küçük ölçekli firmaların yararlanamadıklarını da sözlerine ekledi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanı

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı İbrahim Halil Mazıcıoğlu, ülkemiz ve neslimiz için üreten sanayicilerle birlikte meslek komiteleri toplantısına katılmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi ve toplantıyı düzenleyen Ankara Sanayi Odası'na teşekkür ederek konuşmasına başladı.

Türkiye'nin birçok bölgesine OSB inceleme gezileri düzenlediklerini ve böylece OSB'lerin sorunlarını yerinde görme şansı bulduklarını belirten Mazıcıoğlu, sorunları aşabilmek için iktidarıyla, muhalefetiyle bir kardeş hukuku içerisinde gerekli çalışmaların yapılacağı sözünü verdi.

Küresel koşullarda rekabet şartlarının zorlaştığını, Türkiye'nin tüm bu koşullara rağmen ihracatını arttırmayı sürdürdüğünü vurgulayan Mazıcıoğlu şunları kaydetti:

"2023'te 500 milyon dolar ihracat hedefine ulaşmak için ihracat artış tempomuzu tıpkı 2002-2013 arasında olduğu gibi yıllık yüzde 13'lere çıkarmamız gerekiyor. Türkiye son

12 yılda uygulanan kararlı ve doğru politikalarla bütün alanlarda önemli kazanımlar elde etti."

Türkiye'nin 2023 hedeflerine sadece daha fazla üretimle değil, daha akıllı üreterek ulaşabileceğine dikkati çeken Mazıcıoğlu, "Türkiye son 12 yılda uygulanan kararlı ve doğru politikalarla bütün alanlarda önemli kazanımlar elde etti. 2023'te 500 milyar dolar ihracata, 2 trilyon dolar milli gelire ulaşmayı, dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmeyi hayal ediyorsak, bunu takipçi taklitçi olarak değil, bilgiyle kendimiz üreterek başaracağız." diye konuştu.

Küresel krizin etkisiyle 2009 yılında yüzde 15'i geçen işsizlik oranının, izlenen doğru politikalar sonucu düşüş göstermeye başladığını söyleyen Mazıcıoğlu, "2010 yılında yüzde 11,9 olarak gerçekleşen işsizlik oranı, yıllar itibarıyla kademeli olarak düşerek, 2014 Temmuz ayında yüzde 9,8 olarak gerçekleşmiştir. Ülkemiz tek haneli işsizlik oranla-

ıyla dikkat çekerken, Avrupa'da bu oran yüzde 12'ye yaklaşmıştır. Son 1 yıllık dönemde Türkiye'de çalışan sayısı 1 milyon 300 bin kişi civarında artmıştır. Bunun çok ciddi bir rakam olduğunu görmek gerekir. Daima milletimize, çalışanlarımıza, iş insanı ve sanayicilerimize güvendik ve bu güveni karşılıklı bir şekilde sürdürüyoruz." ifadelerini kullandı.

Bugün, yapısal problemlerini önemli oranda aşmış, geleceğe güvenle bakan ve itibarlı bir Türkiye'nin var olduğunu söyleyen Mazıcıoğlu, son dönemde hükümet olarak özel sektörün etkinliğini artırarak Türk ekonomisinin iç ve dış şartlara karşı uyum yeteneğini güçlendirdiklerini vurgulayarak, sanayiye ülke büyümesinin lokomotifini gördüklerini söyledi.

Halil İbrahim Mazıcıoğlu, birlik, beraberlik ve huzur içerisinde büyük Türkiye'yi inşa ederek, 2023 ekonomik hedeflerinin gerçekleştirileceğini söyleyerek konuşmasını tamamladı.

Madencilik Sanayii
Yapı Elemanları İmalat Sanayii
Taş Ocakcılığı Sanayii Meslek Komiteleri

Madencilik Sanayii, Yapı Elemanları İmalat Sanayii ve Taş Ocakcılığı Sanayii olarak belirlediğimiz 16 tane sorunumuzu özet olarak aktaracağım.

3573 sayılı Kanun'un 20. maddesinde yer alan kimyevi atık, toz ve dumanla ilgili limit konsantrasyonların belirlenmemesi nedeniyle zeytinlik sahalar içinde ve bu sahalarla 3 kilometre mesafe dahilinde madencilik faaliyetleri yapılamamaktadır. İlgili mevzuatta zeytinlik saha tanımı yapılmalıdır. Madencilik faaliyetlerinden kaynaklı kimyasal atık, toz ve duman unsurlarının zeytinlik sahalarına olabilecek olumsuz etkileri, ÇED sürecinde incelenerek sonuca bağlanmalıdır. Zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atıklara, toz ve duman konsantrasyonlarına ait sınır değerler için ÇED mevzuatı kapsamında yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde yukarıda belirtilen Çevre Kanunu'na dayanılarak hazırlanıp yürürlüğe konulmuş olan yönetmeliklerde belirtilen kriterler esas alınmalıdır. Bu gerçekleştiği takdirde, 3573 sayılı Zeytinliklerin İslahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20'nci maddesinin hatalı uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözülebileceği ve zeytinlik alanlardaki madencilik faaliyetlerinin önündeki engellerin kalkacağı değerlendirilmektedir.

Bu yıl içerisinde Orman Kanunu'nda da bir değişiklik yapıldı. Orman kullanımıyla ilgili maliyetler yerine göre 3 ila 5 kat oranında arttırılarak fahiş bir düzeye ulaştı. Çözüm olarak, Orman

“ZEYTİNLİK SAHA TANIMI MEVZUATTA YAPILMALIDIR”

Kanunu'nun 16'ncı maddesinin uygulamaya yönetmeliğinin arazi izin bedellerini arttıran hükümleri ile izin alanının kafes tel çit ile ihata edilmesi hükmü yürürlükten kaldırılmalıdır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca yayımlanan 2014/1 sayılı Genelgenin Anayasa'ya ve kanunlara aykırı maddeleri yürürlükten kaldırılmalıdır.

16/6/2012 tarihli ve 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi sonrasında izin ve ruhsat süreçlerinde yaşanan sorunlar nedeniyle 2,5 senedir maden ruhsatlarımızı alamıyoruz. Madencilik faaliyetleri 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamındaki uygulamalardan muaf tutularak, mevcut mevzuata işlerlik kazandırılmalıdır.

Bir Madencilik Bakanlığı'nın kurulması yıllardan beri en büyük dileğimiz, inşallah bunun gerçekleştiğini görebiliriz.

Maden ve petrol arama ve sondaj giderleri ile amortisman tabii olan arazi ve arsa alım bedellerinin yatırım teşvik harcaması kapsamına alınması için teşvik kararnamesinde değişiklik yapılmalıdır.

Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki geçici tesisler için iş yeri açma ve çalışma ruhsatı talep edildiğinde, bazı il özel idarelerince yönetmelikte olmayan formalite belge istenmektedir. İl özel idarelerine bu konuda talimat verilmelidir. İşletme izinlerinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı yerine geçmesi için kanun değişikliği yapılmalıdır.

Maden işletmeleri için gerekli tesis ve altyapı tesislerinin (enerji hattı, su hattı, karayolu, demiryolu ile demiryolu iltisak hattı ve yükleme boşaltma rampası vb.) geçeceği şahıs arazilerinin kullanılmasını teminen kamu yararı kararı verilmesi ve kamulaştırma sürecinin hızlandırılması, hazine adına tapulu ve hali arazilerin ise madencilik faaliyetlerine tahsis edilmesi için gerekli yasal ve idari tedbir alınmalıdır.

Beton mikserlerin trafiğe çıkış saatleri büyükşehirlerde çok kısıtlanmıştır. Sabah 6 ile 10, akşam ise 4 ile 10 arasında trafiğe çıkılmaması nedeniyle inşaatlarda soğuk derz oluşmaması için sürekli olarak döküm yapılması gereken beton imalatlarının işlevselliği ortadan kalkmaktadır. En azından beton mikserlerine bir rahatlatıcı uygulama yapılmasını talep ediyoruz.

İnşaatların vazgeçilmez hammaddesi agrega ocaklarında mevzuattaki değişiklikler nedeniyle sorunlar yaşanmaktadır. Şehirleşme planlarında agrega sahalarının korunması ve maden mevzuatında bulunmayan ek bürokrasi işlemlerinin azaltılması sağlanmalıdır.

Yapı Malzemelerinin Tabii Olacakları Kriterler Hakkındaki Yönetmeliğe göre hazır betonda G işaretlemeinde haksız rekabet olmaktadır. Yönetmelikte 31.07.2010 tarihinde yapılan değişikliğin kaldırılması, bu konudaki haksız rekabetin önüne geçecektir.

Hazır betonda piyasa gözetimi ve denetiminde yanlış uygulamalar yapılmaktadır. Kısaca söylemek gerekirse bu beton mikserlerinden numune almayı sahada değil, fabrikadan çıkışta yapılması gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

ÇED uygulamalarında, küçük yatırımcılar için hem harç hem de ÇED'e tabi olma konusunda özel muafiyet ve istisnalar getirilmesi talep edilmektedir.

Çevre izin lisans bedeli; en azından başvuruda verilen geçici faaliyet belgesi ücretsiz olmalıdır.

Tehlikeli atık geçici depoları, çevresel etkisi ve riski olmayan üretim üniteleri ile işletmelerde küçük bir depo yaptırılıp, zorunlu mali sorumluluk sigortasından muaf tutulması daha uygundur.

Merdiven altı üretim problemi, haksız rekabete sebep olan kaçak faaliyetlerin önlenmesi gerekmektedir.

Sektörümüzün 2012 yılı ihracat kilogram fiyatı 110 TL'ye erişmiştir. Bir pozitif paylaşımdan sonra üç tane isteğimize geçeceğim. Sağlık sektöründe fırsatlar çok değerli hale geldi. Hükümetimizin sonuçlandırdığı 20 milyar TL'lik PPP projeleri ve sağlıkta off-set üzerine hazırlanmış olan kanun 2015 yılında sektörümüzün ivmesini daha da arttıracaktır.

“YERLİ FİYAT AVANTAJINI ÖZENDİRİCİ TEŞVİKLER UYGULANMALIDIR”

Sorunlarımızı 3 konu başlığında topladık.

Bir tanesi KDV oranları. KDV'de hammadde ve yarı mamullerin %18 olması ve satışların %8 olması üreticiler aleyhine bir durum teşkil etmekte, fark kadar yük oluşmaktadır. KDV oranlarının eşitlenmesi talep edilmektedir.

Yerli fiyat avantajı uygulaması. Yerli istekliler lehine yüzde 15'e kadar varan fiyat avantajı uygulaması uzun süredir var olup, pratiğe geçirilemeyen bir avantajdır. 1 Ocak 2015'ten itibaren yeni tanımlanmış olan yerli belgesi ve teknoloji katılım belgesiyle bu uygulama başlayacaktır. Bu

avantajı, uygulamacı kurumların kullanması teşvik edilmeli ve özendirici teşvikler uygulanmalıdır.

Son olarak da çok önemli TURQUALITY programımız var. Mevcut durum medikal sektörün dinamiklerinden uzak olup, hazır giyim, mobilya, elektronik aletler ve gıda üzerine odaklanmıştır. Bizim ricamız; medikal sektör başlığı olarak da burada yer alabilmek. TURQUALITY'nin raporlarına baktığımızda kilogram değeri 1 dolardan 3,2 dolara erişmiş deniyor. 2012 kilogram değeri 110 TL olan medikal sektörüne TURQUALITY'de yer verilmelidir.

İBRAHİM HAKKI ALPTÜRK

Kağıt Ürünleri ve Baskı İşleri Sanayii

Diğer İmalatlar ve Bilgisayar Yazılımları Sanayii Meslek Komiteleri

Kâğıt ve baskı sektöründe birinci hamur kâğıt ithalatına koruma getirilmesi konusu var. 21.06.2014 tarih

“İTHAL EDİLEN MATBAA MALZEMELERİNİN MALİYETLERİNİ AZALTACAK ÖNLEMLER ALINMALIDIR”

ve 29037 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğe göre birinci hamur yazı tabı kağıdına ithalatta korunma önlemlerine ilişkin bir soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturmada bahse geçen eşya birinci hamur kâğıt, firmaların üretimlerindeki temel hammadde olmasından dolayı olası bir korunma önleminin maliyetlerde ciddi etkisi

olacak, zaten düşük olan kâr marjları iyice düşecektir, bu konuda yardım istiyoruz.

İkinci maddemiz; ders kitapları ihalelerindeki toplam baskı sayısının ve kârlılığın azalması. Baskı işleri sektörünün cirosunda en önemli etkisi olan Milli Eğitim Bakanlığı'nın ücretsiz ders kitabı projesiyle ilgili ihalelerde, 2014 yılında, özel sektör

firmalarının basımı yapılacak olan toplam ders kitabı adedi ve forma sayısında yaklaşık yüzde 20, yüzde 30 oranında bir azalma olmuştur. Sektördeki firmalarda hem toplam baskı adedinde hem de kâr marjında düşüşün önümüzdeki yıllarda da devam edeceği endişe yaşanmaktadır.

Mayıs 2013'ten itibaren döviz kurlarındaki artış, baskı işleri sektörünün maliyetlerini büyük ölçüde arttırmıştır. İthal edilen kâğıt, karton ve matbaa malzemelerinin maliyetlerini azaltacak önlemler alınmalıdır.

Sektördeki kâr marjları sürekli azalmaktadır. Baskı işleri sektöründeki firmaların yatırımları genelde aynı türde baskı makinelerine yapılmaktadır. Bunun sonucunda da üretimi yapılan aynı tür baskı işlerindeki kâr marjı sürekli düşme eğiliminde olduğundan teşvik konusunda gereken önlemler alınmalıdır.

Matbaacılık sektöründe küçük ve orta ölçekli firmaların Ar-Ge ve ileri teknoloji yatırımları konusunda sıkıntısı var. Ar-Ge aynı zamanda bilişim ve yazılım sektörünün de çok önemli bir sorunu. Burada ortaya çıkan ürünün talep görmeme riski, Ar-Ge yapmayı engellemektedir. Bu nedenle bilişim sektörüne çok özel teşviklerin verilmesi gerekiyor.

Bilişim ve yazılım sektörünün kamu alımlarına tabi olduğu ihale mevzuatı, sektörün niteliği dikkate alınmadan hazırlanmıştır. İhale mevzuatı, yazılım ve bilişim sektörünün özellikleri dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

Bilişim ve yazılım sektöründe ürün ve hizmetlere yönelik yatırım ve işletme maliyetleri, özellikle iletişim altyapısının kullanımına yönelik doğrudan ve dolaylı vergiler nedeniyle istenen pazar büyüklüğüne ulaşamamaktadır. İletişim altyapısı üzerindeki vergi yükünün azaltılması gerekmektedir.

Kamu yazılım ihalelerinde şartnamelerin yazılışında sıkıntı yaşıyoruz. Özellikle kapalı kaynak kodlu yazılım şartnamelerinin öngörülmesi, açık kaynak kodunun öngörülmemesi, yerli yazılımcıların önünü kesiyor ve paket program almaya yönlendiriyor. Database ve yazılım alımlarında yabancı firmaların firmalarımıza göre yüzde 1500 üstünlüğü var. Bu aşılmazsa Türkiye'de yazılım sektörü derinlik kazanmaz. Hizmet ve mal alımlarında ihale şartnamelerinin değiştirilmesi lazım.

Altın imalat sektöründe denetim sisteminin zayıflığı ve yetersizliğinden dolayı birtakım perakende firmaları art niyetli imalat yaptırmaya sevk etmektedir. Bu nedenle merdiven altı üretimler engellenmelidir.

Altın imalat sektöründe bazı üreticilerin ürettiği ürünlerin ayar garantilerinin ve kalitelerinin olmaması, ayrıca düşük ayarlı ürünler ile piyasada haksız rekabet oluşmaktadır. Altın ürünlerinin sertifikalı olması mecburiyeti getirilmelidir.

Laboratuvarlarla ilgili sorumuz var. Laboratuvarlar TÜRKAK'tan akredite oluyor ancak yerli piyasada faaliyet göstermesi için ilgili bakanlıkların denetimden de geçmesi öngörülüyor. Eğer TÜRKAK'ın verdiği yetki belgesine güvenilmiyorsa, TÜRKAK devre dışı bırakılıp, ilgili Bakanlığın verdiği yetki belgesi ile iktifa edilmelidir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan 'Çevre Yeterlik Belgesi' almış olan laboratuvarlarda çalışan personellerin numune alma eğitimleri alma ve sınavdan başarılı olma şartı vardır. Aktif olarak faaliyet gösteren personelin 'Yeterlilik Belgesi' yenilemelerinde elemanların yeni bir eğitimden muaf olmaları, sadece sınava girmelerinin uygun olduğunun gerektiği düşünülmektedir.

Hem akreditasyon belgesi hem de yeterlilik belgesi kapsamında yapılan analizlerle ilgili laboratuvarların karşılaştırma ölçümlerine ya da yeterlilik testine katılım şartı mevcuttur. Çevre Şehircilik Bakanlığı'nın desteğiyle bu sorun aşılabilecektir.

Temsil ettiğim komiteler olarak 6 sorunumuz var, ilk 3 tanesini birleştirerek sunmak istiyorum.

Bir tanesi planlı tarım üretimleri ekimi, ikincisi sözleşmeli çiftlik yasası ve üçüncüsü de Türkiye tarım koşullarına uygun tarım ürünü yetiştirilmesinin teşvik edilmesi konularıdır.

Yetiştirilecek ürünlerin iklime, bölgeye ve üretim ihtiyaçlarına göre planlanması gerekiyor. Örneğin soğanın bir sene 500 kuruş, bir sene de 3 TL olmasını engellememiz, bunu da devletimizin yapması gerekiyor. Bazı yıllar bazı ürünler fazla yetiştirilmektedir, çok fazla stokta bulunmaktadır. Sanayi Bakanlığı'nın bu duruma acilen bir dur mesesi gerekir.

Tarıma dayalı sanayi desteklenmektedir. Karşılığında sözleşmeli çiftçilik yasası çıkartılmalıdır. Ülkemizde bunu uygulayan iki tane dünya devi firma var. Bir tanesi Frito-Lay firması, patates üretimi-

“TARIMA DAYALI SANAYİ DESTEKLENMEMEKTEDİR”

ni Nevşehir’de, diğeri ise Adana Bölgesi’nde Cargil mısır üretimini sözleşmeli olarak yaptırıyor.

Yurdumuzun toprak, iklim, su tüketim verileri ile ürünlerin verim miktarları hesaba katılarak bölgesel ve en uygun ürünler seçilmektedir.

Dördüncü problemimiz, perakendecilerin üreticilere gereksiz mal iadeleri söz konusudur. Türkiye’de 20 bin yerel ve ulusal zincir, 165.700 bakkal ve büfe bulunmaktadır. Marketlerde her çeşitten 5 adet iade çıktığında yıllık 1 milyar adet üzerinde iade çıkmaktadır. Yaklaşık 14 milyon vatandaşımızın gıda ihtiyacını karşılayan bu konu çok büyük bir israftır. Türkiye İsrافی Önlleme Vakfı, sivil toplum kuruluşları, market ve bakkallarla beraber bir konsorsiyumla bu sorunun önlenmesi gerekir.

Beşinci problemimiz, Biyogüvenlik Yasası. GDO’lu ürünlerin ve GDO’lu ürünlerden elde edilmiş türevlerin her türlü gıda üretiminde kullanılması yasak iken, aşı ve beşeri ilaçlarda kullanımı serbesttir. Yem sanayinde kullanılması ise 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ile bu kanuna bağlı olarak yayınlanan “Genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerine dair yönetmelik” hükümleri

doğrultusunda işlem yapılmaktadır. Buna göre kanunun muhatabı, yem sanayicileri ile yem sanayisine hammadde ithal eden firmalardır. Dünyada GDO teknolojisinin hızla gelişmesi, yeni genlerin hızla çoğalmasına yol açmaktadır. Ülkemizde sınırlı sayıda gene müsaade edildiği için yurt dışından gelen ithal hammaddelerde de müsaade edilmeyen gen bulaşıkları görülmektedir. 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu’nun değiştirilerek, Avrupa Birliği’nde uygulanan Biyogüvenlik Kanunu’na benzer hale getirilmesini talep ediyoruz. İlgili kurumlar, Tarım Bakanlığı ve Biyogüvenlik Kurulu’dur.

Glikoz şurubu ve früktoz şurubuna kota uygulanması, altıncı problemimizdir. Son 15 yıldan beri bu kota devam etmektedir. Yanlış bilinen bir konuyu izah etmek istiyorum. Glikoz ve fruktoz şurupları farklı ürünlerdir. Fruktoz şurubu, şeker yerine kullanılır. Glikoz şurubu, şeker ile birlikte kullanılır. Toz şeker üretimini düşürmemek için kota uygulanmaktadır. Kota hem glikoz hem de fruktoz şurubuna uygulanmaktadır. Kota yüzünden Türkiye’de glikoz şurubu, dünya fiyatlarının 2,5 katına satılmaktadır. Dünyada bu fiyat politikasının eşi yoktur. Bu nedenle glikoz ve fruktoz şuruplarının ayrımı yapılmalı, glikoz şurubu acilen kota dışına çıkarılmalıdır

Tekstil ve hazır giyim sektörleri; 100 milyar dolar ticaret açığı veren ülkemiz için 20 milyar dolar ticaret fazlası veren bir sektör konumundadır. Buna karşın ülkemizin ticaret ve sanayi hayatını doğrudan etkileyen yeni teşvik yasası başta olmak üzere sektörümüz birçok alanda ismi bile zikredilmeyen bir konumdadır. Sektör bunca tecrübe, makine parkuru, eğitimli insan ve sermaye birikimine karşın kaderine terk edilmiş durumdadır. Sektördeki temel değişim, 2005 yılı sonrası Çin öncülüğündeki ucuz ürün istilasıyla başlamış, bu dönem Uzak Doğu'dan dünyaya yayılan ucuz ürün akımına ve düşük seyreden kur ile birlikte firmaların maliyet avantajlarını ve rekabet üstünlüklerini kaybetmesine yol açmıştır. Netice olarak, birçok firma üretimini durdurmuş ve yıllarca emek verdikleri tekstil tezgâhlarını kapatmak durumunda kalmıştır. Geride kalan firmaların bu dönem sonrası ilk reaksiyonları, maliyet avantajlarıyla iş yaptıkları günlere

“YENİ TEŞVİK YASASINDA SEKTÖR, ÖNCELİKLİ SEKTÖR KONUMUNA ALINMALIDIR”

geri dönebilmek amaçlı destek arayışları olmuştur. Ancak çabalar sonuçsuz kalmış, aksine sorunun yanlış tespit edilmesine, tekstil ve hazır giyim Türkiye'de geleceğinin olmadığı yönünde kanaatlere varılmasına neden olmuştur. Bizim bu noktada çözüm olarak önerimiz: Sektörün yeni iş modellerinin peşinden koşması, maliyet ve fiyat rekabeti odaklı çalışmalarını bırakarak tasarım ve pazarlama üstünlüğü üzerine yeniden yapılanmaya geçmesidir.

Ülkemizin sanayi ve kalkınma stratejilerinde tekstil ve hazır giyim sektörünün çok önemli bir payı bulunmaktadır. Özellikle bölgemizdeki yapıya baktığımızda Rusya, Afrika, Orta Doğu pazarları olmak üzere neredeyse 1 milyar insanın yaşadığı bir bölge, tekstil ve hazır giyim alanında Türkiye için çok önemli fırsatlar barındıran pazar konumundadır. Bizim bu noktada devlet kurumlarına en büyük önerimiz, tekstili yeniden yapılanma ihtiyacı olan bir sektör olarak göz önüne almak ve yeniden yapılanma çabalarında çeşitli teşvik kalemleri oluşturmaktır. Öncelikli olarak tekstil sektörünün markalaşmasıyla ilgili faaliyetlerin ön plana alınması ge-

rekmetedir. Bu amaçla tekstil sektörü yeni teşvik kanununda iki alt bölge desteğinden yararlandırılmalıdır. Ayrıca sektör, katma değeri arttıracak alt stratejik sektörlerle gerekli destekleri almalıdır.

Tasarım ve markalaşma destekleri açısından hali hazırda görüşülmekte olan Ar-Ge ve tasarım desteğinin tekstil işletmelerinin mevcut durumları göz önünde bulundurularak minimum 5 kişilik Ar-Ge ve tasarım ekiplerini de kapsama almasını talep etmekteyiz.

Son olarak tekstilde insan kaynağına yönelik ciddi bir yatırım olmasına karşın, mevcut eğitim yapıları daha çok tekstil mühendisi veya teknik eleman yetiştirme üzerine kuruludur. O anlamda tekstil üzerine eğitim veren kurumların eğitim yapılarının yeniden gözden geçirilerek, daha çok uluslararası moda pazarlaması ve moda tasarımcılığı gibi alanlara odaklanmasını talep etmekteyiz. Aynı zamanda tekstilin kadın istihdamındaki payı da göz önünde bulundurularak, AB fonlarından kadın istihdamına yönelik yapılan desteklerden tekstil ve hazır giyime pay ayrılmalıdır.

Mobilyanın dayanıklı tüketim malı olarak kabul edilmesi ve tabii olduğu yüksek KDV oranı, iş gücü üzerindeki maliyetler ve piyasa denetimlerinin etkin yürütülmemesi, kayıt dışı üretim sebep olmaktadır. Maliyet artırıcı kamusal yüklerin azaltılması, KDV oranının yüzde 18'den, yüzde 8'e düşürülmesi gerekmektedir.

Ürün kopyalama ve taklitçilik ile tüketici mahkemelerinde ihtilaflı durumlarda uzman olmayan bilirkişiler tarafından hazırlanan durum değerlendirme raporlarının yanlışlığı, fikri hakların korunmasında sorun yaratmaktadır. Tasarım tescil mekanizmasını kolaylaştırarak model hırsızlığına karşı caydırıcı yasal önlemlerin alınması, etkin bir denetim mekanizması oluşturulması ve tasarım konusunda var olan insan potansiyelini sanayici-üniversite iş birliği ile geliştirerek yeterli kaynak aktarımı sağlanması, tüketici mahkemelerinin bilirkişi tayinlerinde mobilya konusunda donanımlı kişileri seçmeye yönelik oluşum sağlanması, kamu denetimlerinin etkinleştirilerek artırılması, fikri hakların korunması için ürün kopyalama ve taklitçiliği engelleyecektir.

“MARKA OLUŞUMU HEM FİRMALAR HEM DE DEVLET TARAFINDAN TEŞVİK EDİLMELİDİR”

Sektörün başarısı ve gelişimini etkileyen faktörler aynı zamanda marka oluşumuna da etki etmektedir. Marka ve markalaşma çok boyutlu stratejik düşünme ve planlamayı gerektirmekte olup, işletmelerin rekabet gücünde en önemli faktörlerden biridir. Marka oluşumu hem firmalar hem de devlet tarafından teşvik edilmeli ve markaya ödül verilmelidir.

İhale şartnamelerinde standartlar net olarak belirtilmemekte, bu durum uygulamada kavram kargaşasına yol açmakta, ilgisi olmayan standartlarla tanımlar yapılmaktadır. Ayrıca yapılan ihalelerin büyük ihaleler olması, küçük ve orta büyüklükteki sanayi işletmelerinin bu ihalelere girmesini zorlaştırmaktadır. Kamu çok güzel binalar yapmakta ama mobilya alımında özellikle ne yapacağını bilememektedir. Şartnamelerde bu konuya çözüm bulunması gerekmektedir.

Hammadde sıkıntısı; mobilya sektöründe günlük 30 bin metreküp yonga levha ve lif levha tüketilmektedir. Gerekli olan hammadde miktarı için yıllık 15 milyon ton endüstriyel oduna ihtiyaç duyulmaktadır. Hammadde miktarının 9 milyon tonu iç piyasadan, kalanı da yurt dışından tedarik edilmektedir. Ülkemizde hammadde konusunda rekabetçi piyasa şartları oluşmadığı gibi, orman kaynaklarının yaklaşık yüzde 50'si yakacak odun olarak kullanılmaktadır. 3071 sayılı Orman Kanunu güncellenerek ormanların verimli kullanılması sağlanmalıdır. Özel ormancılık ve endüstriyel ağaç üretimini özendirici

teşvikler başlatılarak odun üretiminde dışa bağımlılık azaltılmalıdır. MDF ve suntaaya alternatif, çevreye duyarlı kompozit malzeme üretimine yönelik Ar-Ge faaliyetleri teşvik edilmelidir. Panel levha üretiminde tekelleşme ve fiyatlandırmada yaşanan sıkıntılar giderilmelidir.

Fuar alanı sayısının azlığı, mevcuttaki alanlarının küçük ve bakımsız olması, tanıtımlarda sıkıntı yaratmakta ve uluslararası tanıtımları yetersiz kılmaktadır. Mobilya sektörünün dünya genelinde itibarını artıracak ve Türkiye'yi bir mobilya ülkesi olarak tanıttacak faaliyetlerin desteklenmesi, markalaşma sürecine geçilmeden önce, geleneksel mobilya pazarlarında (Almanya, İtalya, Fransa, ABD gibi) Türk mobilyasının bilinirliğini, itibarını artıracak çalışmalar yapılmalı ya da devlet tarafından sektörün yaptığı çalışmalar desteklenmelidir.

Sektörde tasarım ve Ar-Ge çalışmaları yeterince önemsenmemektedir. Kalıcılık, güçlü rekabet ve verimlilik, tasarım ve Ar-Ge çalışmalarının artması ile mümkün olacaktır.

Nitelikli iş gücünün eksikliği, sektördeki kayıt dışılık, şirketlerin yönetim ve kurumsallaşma biçimi, insan ve ürün kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmaması üretimde verimliliği düşürmektedir. Devlet mekanizmaları ve STK'ların söz konusu sorunların giderilmesi için birlikte çalışmaları ve sektörde verimliliğin artırılması, özel teşebbüs oluşumuna uygun örneklerin araştırılmasını önermekteyiz.

Petrol ve Kimya Sanayii
Kauçuk ve Kauçuk Ürünleri Sanayii
Plastik ve Plastik Ürünleri Sanayii Komiteleri

Ülkemizde hak ettiği değeri bulamayan atık madeni yağlar kategorilerine ayrılmamalıdır. Atık madeni yağların değerlendirilmesi ve bulunması gereken tek adres lisanslı geri kazanım tesisleri olmalıdır.

Atık yağlar, ara depolama tesislerinde bulunan diğer atıklarla beraber bertaraf tesislerinde yok edilmektedir. Atık yağların ara depolama tesislerine gönderilmesi engellenmelidir. Çıkarılan yasalar atık yağı kayıt dışına zorlamakta ve ekonomik değerini yitirmektedir.

Atık madeni yağlar, madeni yağ tesislerince üretilen ürünlerin kullanılması sonrasında oluşmaktadır ve ÖTV'si ödendiği halde tekrar ÖTV eklenmektedir. Atık madeni yağların işlenmesi sonrasında oluşan ürünlerden ÖTV alınması yerine teşvik edilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

Atık madeni yağların geri kazanılması için lisans verilen tesislere iş-

“SANAYİCİNİN PARASI TOPRAĞA DEĞİL, YATIRIMA DÖNÜŞMELİDİR”

leme lisansı adı altında bir lisans verilmelidir. Bu sayede düşük maliyetli ve kaliteli farklı ürünlerin üretilmesi sağlanacaktır.

Ar-Ge desteği vergiden arındırılmış olmalıdır. Ar-Ge desteği sağlayan kurumlarımızın ekipman desteklerinde dolar ya da euro bazında destek sağlanması talep edilmektedir.

Kimya alanında olduğu gibi tüm sektörlerde, büyüyen firmalarımızın yer sıkıntısı mevcuttur. Ar-Ge yapan, ihracat yapan, teknolojik ürünler üreten firmalar için organize sanayi bölgeleri kurulmalı, altyapısı tamamen tamamlanıp, çok düşük katılım paylarıyla fabrika alanları belli taahhütler ile KOBİ'lere verilmelidir. Bu şekilde sanayicinin parası toprağa değil, yatırıma dönecektir.

ÖTV'nin yüzde 25'inin devlet hazinesine kalması sanayiciyi sıkıntıya sokmaktadır. ÖTV'lerin gümrük proseslerindeki bürokratik işlemlerin azaltılması talep edilmektedir.

Türk sanayisinde verimliliğin artması için sanayi sektöründe bürokratik engelleri azaltıcı mevzuatların uygulamaya konulması çalışmalarının başlatılması gerekmektedir.

Kauçuk ve plastik sektöründe sigorta maliyetlerinin çok yüksek olması ve aşırı hasarlar nedeniyle sigorta yaptırılmamaktadır. Sigorta kuruluşlarıyla, meslekteki firmalar buluşturulup, herkesi koruyacak şekilde çözüm bulunması gerekmektedir.

Yerli sanayinin desteklenmesi için Ulaştırma Bakanlığı ve belediyelerin ortak kuracakları birimle firmaların yerli sanayiden alım yapması sağlanmalıdır.

Kauçuk camiasının ana tedarikçisi PETKİM özelleştikten sonra kauçuk hammaddelerinin kazancı az ve kirlilik içerdiği için sentetik üretimini ve kauçuk ana dolgu maddesi olan karbon siyahını üretmektedir. Bu da sanayicimizi yurt dışından ucuz ve kalitesiz hammadde arayışına yöneltmektedir.

Ülkemizde kauçuk ağaçlarının yetiştirilmesi için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın araştırmaları sonucu bu ağaçların yetiştirilip, Türk sanayisine kazandırılması sağlanmalıdır.

Sanayi sektörü için hammadde toplu satın alımlarında devletin yurt dışından ithal mallarda kolaylık sağlaması talep edilmektedir.

Devletin elindeki yeterince verimli kullanılmayan laboratuvarlar ve ekipmanların sanayiye düşük bedelle kullanımına açması talep edilmektedir.

Ankara 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde su maliyetlerinin yüksek olması ve her ay artırılması konusunda Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ile görüşülerek, bu değerlerin eski makul seviyelerine çekilmesi ve ASO 1. OSB'nin kendi çıkardığı suyu arıtma tesisini kurarak benzer bölgeler gibi su bedellerini makul seviyelerde satması talep edilmektedir.

Fabrika yatırım amortisman süresi 40-50 yıl, makine ekipman ise 10 yıl civarındadır. Bu şart-

larla firmalar kendi sektörlerine yeni yatırım yapmaya sıcak bakmamaktadır. Zorunlu olmadıkça yeni yatırım yapılmaması, mevcut veya ilgili sektöre yatırım yapan firmalara yatırım teşvik sisteminin yeniden getirilmesini talep edilmektedir.

Sektördeki tekel firmaların fiyatlarının yüksekliği rekabet şansımızı azaltmaktadır. PETKİM gibi firmalarla görüşüp fiyatlarını maliyetsel olarak çıkarmaları konusunda uyarılmaları gerekmektedir. Eğer bunu kendileri yapmıyorlarsa, bu firmaları korumaya yönelik gümrük vergilerinin sıfırlanması için önlemler alınmalıdır.

Üretim için ana üretici sayısının artması veya komple ürün üretilmesi gerekmektedir. Ankara'da yatırım yapan yeni bir sanayi bulunmamaktadır.

E-fatura, e-defter, e-irsaliye gibi zorunlu tutulan uygulamaların amacı, devletin ticari kayıt almasına yarayacak uygulamalardır. Ancak bunlarla ilgili çok ciddi kurum ve işletim maliyetleri vardır. Bu durumun tamamen de-ğişmesi gerekmektedir.

2023 hedeflerine ulaşmak için ülkemizde yeterli enerji kaynağı bulunmamaktadır. Enerji tasarrufu kampanyaları başlatılmalı, yatırım amortisman süresinin 10-15 yıla çıkarılması gerekmektedir.

2012-2013 yıllarında Türkiye'de faaliyet gösteren plastik ağaç sektörlerinde aşırı hasar olduğu için çok fahiş sigorta bedelleri ortaya çıkmaktadır.

İthal edilen ürünlerin Ankara'da üretilmesi için gereken tedbirler alınmalıdır.

Türkiye'de birçok araştırmacı yüzlerce konu hakkında araştırma yapmaktadır. Sanayiciler yeni ürün üretmek için teorik veya laboratuvar desteğine ihtiyaç duymaktadır. Bunları bir araya getirecek bir yöntem bulunması gerekmektedir.

Off-set uygulamalarından az pay alınması ve off-set uygulamalarının yaygınlaştırılmaması için off-set yükümlülüğü olan firmalara baskı kurularak, özellikle Ankara sanayisinde bu üretimlerin yapılması sağlanmalıdır.

Cam ve Cam Ürünleri Sanayii
Alüminyum Doğrama İmalat Sanayii
Isıtma ve İklimlendirme Cihazları Sanayii
Asansör Sanayii Meslek Komiteleri

Döviz fiyatlarındaki artış ile enflasyondaki artış arasındaki oran farkı nedeniyle kayıplar yaşanmaktadır. Yapmış olduğumuz ihracat nispetinde teşvik yardımı yapılması, verilmesi gereken bu teşvik yardımıyla uluslararası rekabet koşullarının ihracatımız üzerindeki olumsuz etkileri azaltılmış olacaktır.

Merkezi sistem ısıtmaların bireysel ısıtma sistemine göre avantajları çok daha fazladır. Bu nedenle merkezi sistemlerin artırılması, teşvik edilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde bütçe açığının büyük bir kısmı enerji ithalatından kaynaklanmaktadır. Bu nedendir ki alternatif enerji kaynaklarına yönelmemiz gerekmektedir.

Firmalarımızın TSE'den almış oldukları kazan kapasite raporları

“DÖVİZ FİYATLARI VE ENFLASYON ARTIŞI ARASINDAKİ ORAN FARKI ÖNLENMELİDİR”

bazı kamu kuruluşları, müşavir firmalar, gaz dağıtım kuruluşları tarafından kapasiteler düşülerek kabul edilmektedir. Söz konusu kapasite değerlerinin düşürülmemesi gerekmektedir.

Kamu yapım işleri ihalelerinde, ihale şartnamelerinde kullanılacak iklimlendirme cihazlarının uluslararası akredite kuruluşlarca belgelendirilmiş, enerji verimliliği class A olan cihazların kullanılması zorunluluğu getirilmelidir.

Asansörlerin umuma açık taşıma aracı olması sebebiyle bilinçsiz kullanımlardan dolayı birçok kazanın yaşanması söz konusudur. Tüm asansörlere bina sorumluları tarafından mali mesuliyet sigortası zorunluluğu getirilmelidir.

Asansör firmaları marka kriteri yerine, belli yeterlilik ve standardı sağlayan firmalar arasından seçilmeli, malzeme seçimi yetkin firmaya bırakılmalıdır.

Paket olarak yurda sokulan malların paket açılarak vergilendirilmesi talep edilmektedir.

İnşaat firmaları tarafından paket olarak tesisin inşaat işi alınıyor ve alt yüklenici olarak asansörcüye ihale ediliyor. Müteahhitler tarafından belirlenen teknik özellikteki asansörler ya kısa süre sonra yenileniyor ya da risk ve kazalara açık halde çalışıyor. Tesiste kurulacak olan asansörler için ayrı teknik şartname hazırlanmalıdır.

Alüminyum sektöründe, Avrupa topluluğu üyesi ülkelerde CE işareti kullanımı şartları ve yöntemi ile Türkiye'deki uygulaması farklı olup, sektörümüze çok ciddi mali yük ve sıkıntılar getirmektedir. Alüminyum sektöründe CE işareti kullanım şartları ve denetimi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılmakta olup, CE işaretinin kullanımı konusunda yaşanan belirsizlikler, problemlerin çözümü ve sanayi sektörünün doğru olarak bilgilendirilmesi için söz konusu kurumların sanayi sektöründe yer alacağı ortak bir komisyonla çalışma yapılmasını önemli görmekteyiz.

İleteceğim sorunlar, aslında tüm komiteleri ilgilendiriyor. İş mahkemeleri ve iş kanunuyla ilgili ciddi problemlerimiz var. Özellikle işçi-işveren anlaşmazlıklarıyla ilgili davalarda işveren yüzde 100 haklı dahi olsa mahkemelerimiz çoğunlukla işçiden yana bir tavır izleyerek davalarda işveren aleyhine karar verebilmektedir. İşçi çalıştırmak artık büyük bir risk oluşturmaktadır. İşverenin olmadığı bir dünyada işçiden ve işten söz edilemez. Bu durum işverenlerin azmini kırmakta-

“İŞ MAHKEMELERİNİN ADİL YÖNDE KARAR VERMESİNİ İSTİYORUZ”

dır. Ayrıca, bu davaları açan ve yürüten avukatlar işçinin mağduriyetini gidermekten ziyade kendilerine bir gelir kapısı gördükleri bu tip davaları işçi rızasını almaksızın ek maddeler ilave ederek davayı aslından saptırmakta ve haksız kazanç elde etmektedirler. Bu konuyla ilgili iş mahkemelerinin, işçi-işveren ayrımı yapmadan kim haklı ise o yönde adil karar vermesini istiyoruz. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişlerince yargılanmayı gerektiren konularda sadece işçinin iddialarına itibar edilmesi ciddi sorun oluşturmaktadır. Yargılamayı gerekti-

ren her türlü müracaat, iddia ile ilgili inceleme yapılacaksa dahi hüküm ihtiva eden bir sonuç bildirilmemelidir.

İşveren aleyhine iş mahkemelerinde açılan davalarda işçi ile ilgili meslek odalarının bildirilen varsayıma dayalı emsal ücretler ciddi sorun oluşturmaktadır. Aksi sabit oluncaya kadar resmi kayıtlara ve ücret bordrolarına itibar edilmesi gerekmektedir. Bu konuyla ilgili Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız ve İş Müfettişliği Kurumumuzun ciddi ilgi göstermelerini bekliyoruz.

Atık geri kazanım ve depolama, sektörümüzün en önemli sorunlarından. Döküm üretimi sonucu çıkan ve yüksek hacme sahip olan atık kum ve tozların depolanacağı alanlarda sorun yaşanmakta, bu atıkların farklı sektörlerde üretimde kullanılması pratiğe geçememektedir. Dünyanın her ülkesinde benzer özelliklerdeki dökümhane kumları tehlikesiz atık olarak çimento yapımında, beton katkısı olarak arazi dolgusu, yol dolgusu, tarım toprağı gibi birçok uygulamada kullanılmaktadır. Atıkların bu şekilde kullanımı ile depolanacak veya bertaraf edilecek atık miktarları azaltılacaktır. Dolgu malzemesi olarak karayollarında, yapı malzemesi olarak inşaat sektöründe ve çimento fabrikalarında hammadde olarak kullanımına yönelik yönetmelikler çıkartılmaktadır. Atık bertaraf firmalarının fa-

“DÖKÜMHANELER TEŞVİK KAPSAMINA ALINMALIDIR”

aliyetleri kontrollü olarak desteklenmelidir.

Atık analizleri için akredite laboratuvarı yetersiz kalmaktadır. Çevre analizleri için akredite laboratuvarları sayısının yetersizliği nedeniyle analizlerin uzun süreler almasına sebep olmaktadır. Önemli bir mali külfet getirmektedir. Üniversite ve/veya kamu laboratuvarlarından uygun olanlarının da akredite edilerek akredite laboratuvar sayısının artırılması hem süreleri kısaltacak hem de maliyetleri düşürecektir.

Hammadde ve mamul nakliyelerinin yüksek maliyetli olması sektörün önemli bir sorunudur. Gerek hammaddelerin gerek mamulün nakliyesi önemli bir maliyet unsurudur. Dış pazarlarla olan rekabetimizi etkilemektedir. Demiryolu taşımacılığının geliştirilmesi ve etkin ve ucuz hale getirilmesi sektörün beklediği önemle bir atılım olacaktır.

2013 yılında açıklanan son teşvik uygulamalarında demir-çelik ve döküm sanayi kapsam dışında tutulmuş, otomotiv, oto yan sanayi ve makine imalat sektörleri

teşvik edilmiştir. Döküm olmadan otomotiv sanayisi ve yan sanayisi üretim yapamaz, makine sektörü üretim yapamaz, makine sektörü makine üretemez duruma gelecektir. Döküm sektörünün kapsam dışında bırakılması gözden geçirilmeli ve özellikle dökümhaneler teşvik kapsamına alınmalıdır.

Yurt içinde birincil alüminyum külçe imalatının sektörün ihtiyacını karşılayamaması bir diğer sorumuzdur. Alüminyum döküm, otomotiv sanayisindeki gelişmeyle birlikte son 10 yılda yüzde 600 artış göstermiştir. Önümüzdeki yıllarda daha da artacağı öngörülmektedir. Türkiye’de birincil alüminyum külçe sadece Seydişehir Alüminyum tesislerinde üretilmektedir ve bu tesisin kapasitesi yurt içi ihtiyacın ancak yüzde 5 ile 6’sını karşılamaktadır. Bir miktarda hurdadan üretilen külçeler vardır, ihtiyacın gerisi ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Özelleştirmede şart koşulan Seydişehir Alüminyum tevsiyatı gerçekleştirilmelidir. Sektörün hammadde ithalatını azaltacak yatırımlar teşvik edilmelidir.

Elektronik Sanayii
 Elektrik Sanayii
 Ev ve Ofis Aletleri İle Dayanaklı Tüketim Malları Sanayii
 Meslek Komiteleri

Alçak gerilim ve orta gerilimde en az 4 ürünün dünya markası olması hedeflenmelidir. Tüm ilgili kurumların devlet politikası olarak müşterek çalışmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Özelleştirmeler ve yerli ürünlerin kullanılması konusunda özellikle özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerinde yapılan yatırımlarda bu husus dikkate alınmalıdır. Özelleştirmeyle elektrik dağıtımını yapan şirketlerin yatırım yaptıkları bütün harcamalar devlete yansıtıldığı için bu konudaki ürünlerin çok dikkatli seçilmesi, buradaki harcamaların çok dikkatli yapılması gerekmektedir. Konu çok geniş bir konudur, burada sadece başlık olarak verdim.

Yerli ve ithal standart dışı ürünlerin sisteme girmelerinin engellenmesi gerekmektedir. Bunun için öncelikle tüm kamu kuruluşları, uygulama projeleri ve diğer do-

“ÖZELLEŞTİRİLEN ELEKTRİK DAĞITIM ŞİRKETLERİNDE YAPILAN YATIRIMLARDA YERLİ ÜRÜN KULLANILMALIDIR

kümanları da kapsayan ihale dosyaları olmadan ihale yapılamamalıdır. Bu uygulamanın sonucunda da standart dışı ürünler kullanılmayacağı gibi, çokça yerli ürünler kendiliğinden kullanılır hale gelecektir.

Türkiye’de çok sayıda açılmış bulunan ve teknik eğitim yapan üniversitelerden mezun olan mühendislerin "yetkinlik" sınavına tabi tutulması gereklidir. Standartlara uygun ve ileri teknolojiye sahip ürünlerin kullanılması için YÖK, sanayi odaları, ilgili bakanlıklar ve STK’lardan oluşacak bir heyet tarafından bu konuda dünyadaki uygulamalara bakılarak geniş kapsamlı çalışma yapılmalıdır.

Ankara’da mevcut imar planına uyumlu olarak seçilecek yerde ve özellikle enerji sektöründe ana ve yan sanayi, ileri teknolojiye üretim yapacak konularda sanayiye uygun ulaşım, lojistik, konaklama ve benzeri konuları çözülmüş yeni bölgeler oluşturulmalıdır.

Ankara’da çok miktarda elektronik atık çıkmakta ve bunları bertaraf edecek tesis bulunmamak-

tadır. Ankara’da çevredeki şehirlere de birlikte hizmet verebilecek ve büyümeye açık olacak şekilde “Elektrik ve Elektronik Atıkların” bertaraf edilmesi için yeni bir tesis kurulmalıdır.

Ankara’da yenilenebilir enerji ekipmanlarının yerli üretimi konusunda, mevcut sanayi bölgelerinin üretim kapasite ve çeşitlilikleri dikkate alınarak, Ankara’nın yenilenebilir enerji ekipmanlarının yerli üretimi her koşulda desteklenmelidir.

Mevcut sanayi bölgelerinin üretim kapasite ve çeşitliliği dikkate alınarak, Ankara’nın mevcut ve gelişen teknolojiyi izleme merkezi kurulmalıdır.

Yine sektörümüzde yer alan akücülerimizin hammadde ve hurda akü sıkıntısı var, bu konunun çözülmesini de arzu ediyorlar. Dış piyasalarla rekabet edebilmeleri için hurdaların iyi değerlendirilip tekrar üretime kazandırılması veya hurda akü ithaline izin verilmesi konusunda bir talepleri var.

Genel Amaçlı Makine ve Yedek Parça Sanayii
Motorlu Kara Taşıtları, Tarım Aletleri ve Yedek Parça Sanayii
Sanayi ve İnşaat Makineleri İmalat Sanayii Meslek Komiteleri

Sektörde uygulamadan ve düzenlemeden kaynaklanan sorunlarımızı ikiye ayırmak istiyorum.

Traktör üretim safhasında kullanılan yağlar ile ilgili ÖTV Maliye Bakanlığı'ndan iade edilmemektedir. ÖTV iadesinin yapılmasına dair danıştay kararı olmasına rağmen iade yapılmamakta, dava safhasına geçilmektedir. Diğer bir konu da KDV ile ilgili. İmalatta kullanılan parçalarda yüzde 18'lik bir KDV uygulaması var ama traktör olarak teslim edildiğinde bu oran yüzde 8, arada yüzde 10 bir fark var. Bunun iadesini firmalar alıyor ama bu alım süreci uzun olduğundan yüzde 10 finansal yük getiriyor. Maliye Bakanlığı'nın iadelerimizi acil yapması gerekmektedir. Danıştay kararına karşı gelmemelidir.

Bakanlıkça tip onay dosyalarının inceleme süresi uzun sürmektedir. Onay dosyasındaki testler, resmi kurumlar tarafından yönetmeliklere göre yapıldığından, inceleme daha çabuk yapılmalıdır.

Garanti giderleri dolayısıyla alınması gereken KDV iadesi konu-

“GEÇİCİ İTHALAT VE DAHİLDE İŞLEME SORUNLARIMIZ ACİLEN ÇÖZÜLMELİDİR”

sunda, Maliye Bakanlığı kanunen iade almamız gereken garanti gideri kaynaklı KDV iademizi vermemektedir. Konuyu devamlı surette davaya taşımaktayız. Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi maliye, haklı olduğumuz durumlarda dahi bizimle görüş alış veriş yapmadan davaya gitmemizi söylüyor. İlgili durum hem finansman hem iş gücü kaybına neden olmakta, her açılan davada lehimize sonuçlanmaktadır.

Ar-Ge merkezi dışında Ar-Ge ile ilgili yapılan masraflar Maliye Bakanlığı tarafından kabul edilmemektedir. Ar-Ge çalışması sonucu ortaya çıkan ürünlerden bazıları arazide, Ar-Ge alanı dışında test edilmesi gerekmektedir. Ama çalışmalar merkez dışında olduğu için bundan doğan harcamalar kabul edilmemektedir. Bu yüzden Ar-Ge merkezi kurmak cazibe olmaktan çıkmaktadır.

Ar-Ge teşviklerinde mühendisler için teknik öğretmenler ve teknisyenlerden farklı oranlarda teşvikler sağlanmaktadır. Bütün teknik Ar-Ge personeli için mühendislere uygulanan teşvik oranları uygulanabilir.

Bildiğiniz gibi bizim elimizde dahilde işleme rejimi diye çok güçlü bir silahımız var ama bunun işletilmesinde birtakım sorunlar çık-

maktadır. Dahilde işleme rejimi kapsamında yurt dışından getirilen araçların gümrük işlemleri çok uzun sürmektedir. Bütün evraklar tam ve eksiksiz olsa dahi gümrük işlemlerinin çok uzun sürmesinden dolayı ortaya çıkan ardiyenin tamamı bize yüklenmektedir. Verilen teminat mektuplarının çözülme süresi çok uzun sürmekte ve her gümrükte bu süre değişkenlik göstermektedir. Ortalama süre ihracat yapıldıktan sonra 5 haftayı bulmaktadır. Teminat mektupları için faiz ödendiğinden dolayı süreler ne kadar uzarsa o kadar çok masraflı olmaktadır. Beyannamelerde yapılan hatalardan dolayı düzeltme için kesilen cezai ücretler çok yüksektir. Gümrükler arasında geçici ithalat veya ithalat için talep edilen belgelerde farklılıklar gözlenmektedir. Tekrar ihraç edilmek üzere ülkeye sokulmak istenen eşyalar ile ilgili kısıtlamalar konusunda, tekrar ihraç edilecek olan eşyaların geçici ithalat veya dahilde işleme rejimi kapsamında ülkeye girişinin yapılabilmesi durumu var ve buna ek olarak bizden yüklü teminatlar alınıyor. Sonuç olarak gümrüklerden talep edilecek olan evraklar konusunda mutabakat sağlanması, cezaların daha makul bir düzeye çekilmesi talep edilmektedir.

Son 10 yıl içinde sayısız kez değişikliğe uğrayan Kamu İhale Kanunu, adil ve şeffaf bir kamu ihale sistemine duyulan ihtiyacı karşılamamaktadır. Aşırı düşük teklifler hâlâ temel sorun olmaya devam etmektedir. Pahalıya mal olan işler, kalitesiz yapılar, ödenmeyen sosyal güvenlik kurumu primleri, iş kazaları ve hatta can kayıpları olmaktadır. Sistem, müteahhidi kaliteden ödün vermeye zorlamamalı, haksız rekabete ve kamu zararına izin vermemelidir.

Büyük altyapı projelerinin tamamının devlet bütçesinden finanse edilmesi mümkün olmadığından, anılan projeler alternatif finansman kaynağı imkânı sunan kamu-özel sektör iş birliği modelleriyle hayata geçirilmektedir. Ancak bu projelerde karşılaşılan farklı uygulamalar ve kamu kurumlarının yetki ve sorumluluklarının belirlenmemiş olması proje süreçlerini zorlamakta, zaman ve kaynak kaybına neden olmaktadır. İhale sonrası ortaya çıkan teknik ve idari değişiklikler kamuoyunda yanlış algılamalara sebep olmakta, bu durum hem yatırımcı kamu kuruluşlarını hem de sektör oyuncularını rahatsız etmektedir.

“SİSTEM, MÜTEAHHİDİ KALİTEDEN ÖDÜN VERMEYE ZORLAMAMALIDIR”

Kamu kuruluşlarının bütçe ve yatırım ödenekleri, her yılbaşında yatırım programına uygun şekilde gerçekçi olarak belirlenerek açıklanmalı ve hak edilecek ödemeleri bildirilen program dahilinde zamanında yapılmalıdır. Bu maalesef yapılmıyor ve müteahhitler zor durumda.

Yurtdışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri konusunda, Türk müteahhitleri olarak bizim EPC olarak adlandırılan ve mühendislik-tedarik-inşaat işlevlerinin tümünü kapsayan entegre hizmet sunumuna yönelmeleri hedeflenmelidir.

Yurt içinde gerçekleştirilecek büyük ölçekli kamu altyapı projeleri için yüklenicilerin işverenlere karşı olan yükümlülüklerini yerine getirememesi veya işverenin yükleniciye borcunu ödeyememesi durumunda, kefilin sözleşmede öngörülmesi olan miktarı alacakları tarafa ödeyeceğini garanti eden bir yasal sözleşme modeli kefalet bonusu (Surety Bond) dünyada ve Avrupa’da uygulanmaktadır. Bu sistemin hayata geçirilmesi gerekiyor.

Ülkemizdeki yüksek işsizlik oranı dikkate alınarak düzgün çalışan, verimli ve etkin bir işgücü piyasası oluşturulması ana hedef olmalıdır. Genç bir nüfusa sahip olan Türkiye’de gençlerin sorunlarına ve beklentilerine cevap veren politikalar üretilmesi gerekmektedir.

Yapı müteahhidi tanımı konusunda maalesef bir terzi veya bir berber kursa gitmeden terzi ve berber olmayacak ama müteahhide gelince

herkes müteahhit olabiliyor. 280 bin müteahhit, Türkiye Müteahhitler Birliği’nin 152 üyesi var. Dünyada yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde Çin’den sonra ikinciyiz. Bu 152 müteahhit, yurt içi ve yurt dışında yapılan ihalelerin yüzde 80’ini alıyorlar. Ama 280 bin tane de müteahhidimiz var ki işte kalitesiz, her gün ölüme sebebiyet veren kazalarımız oluyor. Onun için yap-sat sektörü mevcut denetimsiz işleyişinden kurtarılmalıdır. Nihai tüketiciyle direkt ilişki içerisinde bulunan yapı müteahhitlerinin tanımının yapılması, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Türkiye’de şehirleşme oranının sürekli arttığı dikkate alınarak, yarının ihtiyaçlarını göz önüne alan, daha iyi tasarlanmış, çevre, sağlık, eğitim, ulaşım, spor ve idari altyapılarıyla yaşanabilir şehirler hedeflenmelidir.

Son sorunumuz, sürdürülebilir inşaat kavramı, gelecek kuşakların gereksinimlerini dikkate almayı, kaynakların verimli kullanılmasını, enerjinin korunmasını ve çevreye duyarlı yapı malzemesi seçimini içermektedir. Sürdürülebilir inşaat kavramına yönelik farkındalığın sektörde ve kamu kuruluşları nezdinde artırılması, yenilenebilir enerjiye dayanan çevre dostu yapıların yaygınlaştırılması temel hedef olmalıdır. Yeşil bina ve verimli enerji teknolojileri kullanımı ve bu amaca yönelik yenilikçi/yaratıcı projeler öncelikli olarak desteklenmelidir. Sürdürülebilir inşaat teknikleri ve uygulamalarının etkin kullanımı teşvik edilmelidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkan Yardımcısı

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkan Yardımcısı Mustafa Öztürk toplantıda yaptığı konuşmada, meslek komitelerinin dile getirdiği sorunların bir kısmının aslında reel sektörün kendi içinde çözülebileceğini söyledi. Kanun ve yönetmeliklerle çözülebilecek sorunların mutlaka elbirliğiyle değerlendirilmesi gerektiğini ifade eden Öztürk, sanayicilerin, özellikle KO-Bİ'lerin ve küçük işletmelerin rekabet gücünü arttıracak tedbirlerin alınması gerektiğini kaydetti.

Türk sanayisinin rekabet gücünü arttıracak nokta atışların ortaya konması gerektiğine işaret eden Mustafa Öztürk şunları kaydetti.

“Türkiye, büyümesini ileri teknoloji ile yapacaktır ancak teknolojik birikim veya yüksek teknolojide ülke olarak zayıfız. Bu konunun sadece Ar-Ge’yle, buluşla, patentle, üni-

versite-sanayi iş birliğiyle olmadığını, eğitimin de bu noktada önemli olduğunu düşünüyorum.

Bunun yanında Türkiye'nin sermaye birikimi sınırlı. Mesela Samsung'un 1 yıllık ihracatı 240 milyar dolar iken, Türkiye'nin şu anda 160 milyar dolar civarında. İşte bunu arttırmaya çalışıyoruz. Bunu neyle arttıracacağız? Ankara'nın güzel bir çalışması var. Ürün bazında, kilogram bazında katma değeri yükselterek arttıracamız. Bu da yüksek teknolojiyle alakalı bir hadise. Sermaye birikimini arttırdıkça hem devlet hem de özel sektör olarak Ar-Ge'ye de daha fazla kaynak aktaracağımızı düşünüyorum.

Bir başka üzerinde durmamız gereken konu ise verimlilik. Biz verimsiz çalışıyoruz, verimliliği arttırsak rekabet gücümüzü de burada arttıracamız.”

Türkiye'nin enerji kaynaklarının yeterli olmadığını ve bunun için de alternatif enerji kaynaklarına yönelmesi için farkındalık oluşturmak istediklerini belirten Öztürk, enerji verimliliği ve enerji maliyeti sorunu için de önemli ölçüde çaba sarf ettiklerini ifade etti.

Öztürk, rekabet gücünü arttırmak için ithal hammadde konusunun da çözümlenmesi gerektiğini kaydetti.

Kaliteli üretimin nitelikli insan kaynağı ile sağlanacağını kaydeden Öztürk, eğitim politikalarını bunun üzerine kurguladıklarını ve meslek okullarına gereken desteğin verilmeye devam edeceğini belirtti.

Öztürk, israfın önlenmesi için ülke olarak tasarruf tedbirlerinin de alınması gerektiğini ifade etti.

Türkiye'nin pazar çeşitlenmesinde önemli adımlar attığını söyleyen Mustafa Öztürk, “Avrupa'daki daralma Afrika'ya, Orta Asya'ya, Ortadoğu'ya yöneldi. Bu pazarları koruma ve değerlendirme noktasında hem devlet hem de özel sektörle iş birliği yaparak buralara katkı yapmamız lazım. Sanayicimizle ürününü dış dünyayla buluşturacak bütün oluşumlara hep beraber destek vermemiz gerektiğini düşünüyorum.” diye konuştu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyon Üyesi

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon Üyesi Mehmet Ali Susam toplantıda yaptığı konuşmada, kamu gönüllüsü olarak çalışan sanayicinin aslında kamu görevi yaptığını, para kazanmaktan çok istihdam yaratmak, ihracat yapmak, ülkenin kalkınmasına katkı koymak isteyen insanlar olduğunu söyledi.

Toplantıda dile getirilen sorunların çözümünde komisyon olarak çalıştıklarını ifade eden Susam, sanayicinin temel sorununun uygulanan ekonomik ve para politikalarında yattığını belirtti. Sanayinin üzerinde ağır yükler olduğunu ve sanayicinin giderek üretim yapmaktan vazgeçtiğini söyleyen Susam, sanayide üre-

timi teşvik eden politikalar uygulanması gerektiğini kaydetti.

Bugün gelineen noktada ihracatın niteliğinin düştüğünü, sanayinin büyümeye katkısının giderek azaldığını vurgulayan Susam şunları kaydetti:

“Sanayiye öyle bir noktaya getirdik ki, para kazanamıyor. Az önce Başkan da söyledi. Sanayiye para kazandıracak noktada yapmalıyız, para kazanmalı ki yatırım yapmalıyız, tasarruf yapabilsin, tasarrufu ortadan kaldırmış noktadayız. Temel bu politikalar ortada durdukça sanayicinin diğer sorunlarını çözme konusundaki tüm çabalarımız yeterli değildir. Sanayicinin temel makro sorunu var, bu makro soruna da doğru yaklaşmak zorundayız.”

Türkiye'nin bölgesel konumu nedeniyle kritik bir dönemden geçtiğini ve ekonominin kırılgan yapısından dolayı para politikalarına önemli ölçüde ihtiyacı olduğunu belirten Mehmet Ali Susam, “Bugün ekonominin bu kadar kırılgan, para politikalarının bu kadar iyi yönetilmesi gereken noktada Hükümetin kendi içerisindeki farklılıklardan dolayı BDDK başkanımız yok, Hazine Müsteşarlığı boş, kadrolar atanmıyor. Bir kuruş döviz artmasının, para politikalarına ne kadar muhtaç olduğumuz dönemdeki durumu sizlere arz ediyorum.

Sanayiciler istikrar ister, ülkede kavga istemez, yatırım için ılıman bir iklim ister. Yargıyla oynarsanız, özgürlükleri kısıtlarsanız, demokratik talepleri bastırırsanız bu işler olmaz.” diye konuştu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyon Üyesi

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon Üyesi Ümit Özgümüş yaptığı konuşmada, ekonominin tercihler sistemi olduğunu, üretmekten vazgeçen Türkiye'nin tercihini sanayiden, üretimden ziyade başka alanlara kaydırıldığını, son 10-15 yılda sanayinin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payının yüzde 26'dan yüzde 19'a düştüğünü söyledi.

Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkenin kalkınması için sanayiden, üretmekten ve kendi kaynaklarına katma değer yaratarak ihraç etmekten başka bir kalkınma modelinin olamayacağını altını çizen Özgümüş, "Ekonomi tercihimizi sanayiden ve üretimden yana koymak ve geliştirmek durumundayız. Aksi takdirde, Türkiye gibi bir ülkenin hizmet sektörüyle ya da ithalatla kalkınabilmesi, ekmeğini arttırabilmesi veya açlarının karnını doyurabilmesi mümkün değil. 10 milyon nüfusu olan, kendisine 'Avrupa'nın şımarık

çocuğuyum' diyen Yunanistan, 10 yıl içinde üretimden kaçtığı, bütün yumurtaları iki sektöre bıraktığı için -bir tanesi tarımın bir kısmı, zeytin ve pamuk, diğeri de hizmet sektörü, ağırlıklı turizm ve gemicilik- Yunanistan bile kaldıramadı, bugün tek taş pırlanta değerindeki adalarını satılığa çıkardı. Türkiye de ondan geri kalmıyor. Son 10 sene içerisinde şirketlerini satıyor, limanlarını satıyor, ağırlıklı olarak tarım topraklarını da satıyor, bugün satılan toprak miktarımız 139 milyon metrekareye geldi. Bugün biz değil ama çocuklarımız ve torunlarımız bunun acısını ciddi biçimde çekecekler." dedi.

Hükümetin de artık inşaat veya hizmet sektörüyle kalkınılamayacağını, üretime, sanayiye dönülmesi gerektiğini beyan ettiğini ifade eden Özgümüş, yapısal reformlar konusunda ise şunları aktardı:

"Bunlardan bir tanesi üretim üzerindeki maliyetlerin düşürülmesi, ikincisi sosyal güvenlik primlerinde kayıt

dışı çalışmanın önüne geçilerek güvenlik primlerinin düşürülmesidir. Bu ciddi biçimde rekabet gücünü artırır. Onun dışında, biraz önce avukatlık meselesi görüşüldü. Neredeyse 10 yıldır uğraşıyorum düşün yakamızdan diye, zorunlu avukatlık meselesini kaldıramıyoruz. TRT payı, uzun zamandan beri üzerinde konuşuyoruz, kaldıramıyoruz. Mesela, ihracatçının niye ihracatçı birliklerine üye olduğunu, ihracatçı birliklerinin ve TİM'in neden var olduğunu bugüne kadar sanayiciye bir tek kişi bile anlatamadı. Doğrudan maliyeti engelleyen vergi konularını çözmemiz gerekiyor.

Bir de çevre meselesi var. Avrupa'dan gelen çevre mevzuatını ülkemiz koşullarına göre düzenlememiz gerekiyor.

Son olarak da şunu söylüyorum. 'Zor oyunu bozar' diye çok sevdiğim bir laf var. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği içinden gelmiş biri olarak çok rahat konuşuyorum. Sanayi ve ticaret odaları olarak hangi iktidar dönemi olursa olsun zor kullanmasını bir türlü başaramadık. Bu zor kullanmak ele sopa alıp çıkmak değil ama iktidarları bu yönde sıkıştırarak enstrümanları geliştiremedik. Türkiye Odalar Borsalar Birliği bugün Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütlerinden bir tanesi. Eğer burada konuşacaksak, bu notlarımızı biraz sonra gidip bir tarafa koyacaksak, bu sorunları öbür toplantıda, öbür toplantıda, öbür toplantıda konuşmaya devam ederiz, sorunlarımızı da çözemeyiz. Bizleri sıkıştırın."

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyon Üyesi

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon Üyesi Osman Aydın ise madencilik sektörüyle ilgili 16 Haziran 2012 tarihli genelgenin sektöre nelere mal olduğu konusunda görüşlerini aktardı. Konuyla ilgili yapılan girişimlerin geldiği seviyeyi paylaşan Aydın, şunları kaydetti:

“16 Haziran 2012 tarihli Başbakanlık tebliği “Kamu mülkündeki arazilerin izinleri Başbakanlığı bağlamamıştır.” şeklinde iki satır olarak özetlenmiş. Biz o tarihe kadar kamu arazilerindeki faaliyetlerimize Orman Kanunu veyahut da Maliye hazinesi arazilerindeki kanunlar çerçevesinde izin alarak işlemlerimize, ocaklarımıza, üretimlerimize devam ediyorduk. Ama bu genelgeden sonra bizim izinlerimiz verilemez hale geldi. Başbakanlığa

100 bin tane dosya verildi ve her seferinde hem Enerji Bakanımızla hem diğer bakanlarımızla hem de komisyonumuzla bu sorunun artık taşınamaz hale geldiğini dile getirdik. 2013 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 4’ün üzerinde bir büyüme gerçekleştirdi ama madencilik sektörü yüzde eksi 8 yazdı. Bu şikâyetlerimize en sonunda dönemin Başbakanı, şu anda Sayın Cumhurbaşkanımız Burdur’dan bir mesaj verdi: “Bütün dosyaları kurumlarına iade ediyorum.” dedi. 100 bin tane dosya bir anda Başbakanlıktan kurullarına gitti. 2014 yılının ilk iki çeyreğinde madencilik sektörü yüzde 8’in üzerinde bir büyüme gerçekleştirdi. Şimdi tekrar Hükümetin, Başbakanın ve Bakanlığımızın dikkatini çekiyoruz ve sürekli gündeme getiriyoruz. Büt-

çe konuşmalarında genel Başkanımız da özellikle bu konuyu gündeme getirdi. Madencilik sektöründeki büyüme son üçüncü çeyrekte yüzde 6’lara düştü, daha da düşmeye devam ediyor. Bu genelge uygulamadan kaldırılmadığı sürece sektörün üretim yapamaz hale geleceği konusunda sürekli uyarıyoruz. Şu anda Başbakanlıkta yüzlerce, binlerce dosya tekrar birikmiş durumda. Sektör üretim yapacağı alanın iznini alamamasından dolayı üretim yapamıyor ve geriliyor. Şuna dikkatinizi çekmek istiyorum. Sanayici sorunlarını artık en üst düzeyde dile getirmek zorunda.

Bir genelge kanunun üzerinde olmaz. Biz kanundaki haklarımızı anayasadan alıyoruz. Maalesef bugünkü uygulama iki dudağın arasına geldi. Ekonomiden Sorumlu Bakanımız da “Kanundan, adaletten, hukuktan uzaklaştığımız sürece ekonomimiz gerilemek durumunda” diye bizzat açıkladı. Onun için sizlerden bu konuda destek istiyoruz.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyon Üyesi

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon Üyesi Ünal Kacı, Ankara Sanayi Odası'nın düzenlediği meslek komiteleri toplantısının sorunları belirlemede ve yetkili mercilere ulaştırılması noktasında önemli bulunduğunu ifade etti. Dile getirilen sorunları komisyon olarak ne tür katkıda bulunulacağını gayreti içerisinde olacaklarının altını çizen Kacı, şunları kaydetti:

"Bu toplantılar siyasi söylev amacıyla yapılmıyor. Biz burada sanayiye konuşurken, Hükümetin bugüne kadar yaptığı ekonomik faaliyetlerini tek tek burada tartışmaya kalkarsak, saatler sürer. Ama biz o tartışmayı zaten Meclis'te yapıyoruz. Burayı da Meclis kürsüsü haline getirirsek çok faydalı olacağı kanaatinde değilim. Birebir dertle-

rin çözümüne bakmak durumundayız, bu toplantıların böyle toplantılar olduğunu düşünüyorum.

Elbette, herkes kendine göre iyi şeyler söylüyor, kimse ben kötü şey söylüyorum demiyor. Herkesin sözüne saygı duyarım ama içeriğine benim de buradakilerin de hem katılma hem de katılmama hakkı var. Ama burada meselemiz, sanayicinin bir derdi, bir problemi varsa o problemi biz nasıl çözerize bakmamız lazım. Biz burada arkadaşları politik olarak etkileyeceksek söylevler yapalım, ne faydası olacaksa? Onun için bu toplantıları amacı dışına çıkartmamamız lazım. Komisyon içerisinde uyumlu olduğumuzu söylüyoruz. Bu uyumun burada da devam etmesini sağlayacak şekilde hareket etmemiz gerekiyor.

Bir konuyu da paylaşmak istiyorum. Şeyh Edebalı'nın "Ey oğul kızmak bize, sabretmek sana" sözü var. Bu çok konuşuluyor ama biz dediği kim? Herkes kızsın, herkes bağırsın, sen sus, olmaz öyle bir şey, onun adına kargaşa denir. O zaman ortada devlet de kalmaz, devlet otoritesi de kalmaz. 'Zor oyunu bozar' köyde söylenen bir laf olabilir ama medeni toplumlar içerisinde zorla bir iş olmaz, demokrasilerde zorla olmaz. Elimizdeki imkân nedir onu kullanalım. Elbette ki herkes elindeki imkânı kullanacak, onun adına zor denmez. O zaman yanlış olarak değerlendirilmemek lazım. Ekonomik tedbirler, düşük kur, yüksek faiz 12 senedir Meclis kürsüsünden dinledim ama Allah'a şükürler olsun 3 bin dolarlardan, 11 bin dolarların üzerine beraber çıkarttık. İhracatı 36 milyar dolardan 150 milyar dolara çıkarttık. Bu ülkede hepinizin verdiği vergiler faize yetmiyordu. Şimdi yüzde 15'ini faize veriyoruz. Mesele budur."

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyon Üyesi

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon Üyesi Ali Ercoşkun ise 3,5 yıldır sanayi komisyonunda yer alan bir üye olarak ilk defa sektörün içinden bu kadar geniş katılımlı bir toplantıya katıldığını söyleyerek, toplantıyı düzenleyen Ankara Sanayi Odası'na teşekkür etti.

Türkiye'nin sadece sanayide değil, diğer sektörlerde de büyüdüğünü ifade eden Ercoşkun, "36 milyar dolarlık ihracatımız, 150 milyar doların üstüne çıktı. Ama 1800'lerin sonunda, 1900'lerin başında bir sanayi devrimi yaşandı, biz bu devrimi kaçıran ülkelerden biriyiz. Ancak şu anda bir paradigma değişimine ihtiyacımız var, çünkü daha fazla kot diktirerek, daha fazla domates üreterek

veya benzer sektörlerde yapmış olduğumuz faaliyetlerle 500 milyar dolarlık hedefi tutturmamız mümkün değil." dedi.

Paradigma değişimi üzerinde özellikle duran Ercoşkun, bu değişimin yüksek teknolojiye dayalı üretim ile gerçekleşeceğini kaydetti.

Bilişim sektöründen gelen biri olarak Türkiye'de bilişimi çok iyi gözlemlediğini ifade eden Ali Ercoşkun, "1987 yılında Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar bölümüne girdim. O tarihten bu yana bilişim sektörünü takip ederim. 3,5 yıldır Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde-yim ama daha bir tane bilişim sektörüyle alakalı bir kişinin sanayi komisyonu olarak kapımızı çalıp, şöyle bir meselemiz var dendiğini de görmedim. Anahtar konulardan biri bilişim, burada sizin önerdiğiniz konulardan biri de bilişim. Tüm sektörlerin altyapısını oluşturması için bilgi ekonomisine geçişin en önemli anahtar olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla bu da küçük bir eleştirim olsun ama çok güzel bir başlangıç, bu da çok büyük bir teşekkürü hak ediyor." diye konuştu.

ANKARA'NIN EN KAZANÇLI MAHALLESİ

Tekstilden enerjiye, doğal gazdan inşaata kadar birçok alanda faaliyet gösteren Türkerler Holding, Ankara'nın en prestijli karma projesi Mahall Ankara'yı, geniş ailelerden iş adamlarına, yatırım yapmak isteyenlerden alışveriş severlere kadar çok geniş bir kitlenin beğenisine sunuyor. Başkent'in en kararlı gelişen ana arteri Eskişehir Yolu'nda 2016 yılının ilk yarısında hayata geçirilecek olan proje; konforlu bir yaşam, kazançlı bir yatırım merkezi ve geniş bir yaşam alanı vaat ediyor.

Dört Dörtlük Fırsatlar

Mahall Ankara'da ferah alanların tadını çıkarmak isteyenlerin keyifli zamanlar geçireceği, 2+1'den 4,5+1'e geniş alan seçenekleri sunan daireler yer alıyor. Her daireye kapalı otopark ve özel depo tahsis ediliyor. Üstelik 4,5+1 daireler için özel KDV indirimleriyle...

Birleştirilebilir Ofisler

411 bin TL'den ve 72 m²'den başlayan birleştirilebilir ofisler, özel güvenlik sistemleri, her ofise özel otopark tahsisleri ve ortak kullanıma açık kat bahçeleri ile mali müşavirlerden doktorlara, mühendislerden mimarlara kadar birçok saygın profesyonelin tercihi olmaya devam ediyor.

1+1 Home Ofisler

%1 KDV avantajı ile 425 bin TL'den ve 60 m²'den başlayan içi yapılı 1+1 home ofisler, çalışırken ev rahatlığını yaşamak isteyenlerin iş ve ev hayatlarını birleştiriyor.

Mahall Ankara'dan Özel Fırsatlar

%1 PEŞİNAT	24 AY VADE	%0 FAİZ
%1 PEŞİNAT	60 AY VADE	%0,50 FAİZ

DOSYA

21. YÜZYILDA ENERJİ GÜVENLİĞİ

YRD. DOÇ DR. MURAT SİLİNİR

Batman Üniversitesi, İİBF, Öğretim Üyesi

Bu yazı, "Enerji Güvenliği: NATO'nun Küresel Enerji Güvenliğindeki Rolü" başlıklı makalenin gözden geçirilip, güncellenmesiyle oluşturulmuştur.

2014 Haziran ayından itibaren küresel enerji piyasasında petrol fiyatlarında yüzde 60'ları aşan düşüşlerin yaşanması, enerji denklemindeki parametrelerin değiştiğini göstermektedir. Küresel enerji denkleminde tüketici yönüyle dev bir aktör olan ABD'nin "kaya gazı devrimi" ile birlikte üretim düzleminde de kural koyucu bir konuma gelmek istemesi, mevcut enerji statüsünü çok yönlü etkilemiştir. Küresel siyasal ve ekonomik aktörler, bir taraftan yeni sistemik yapıyı anlamaya çalışırken, diğer yandan ise karşılaşılan yeni vasata karşı rasyonel tepkiler üretmeye çalışmaktadır. Çin, Hindistan, Japonya ve AB gibi siyasal&ekonomik entiteler, enerji arz kaynaklarını çeşitlendirme ve bağımlılıklarını azaltmaya yönelik stratejik hamlelerle yeni bir pozisyon geliştirmek istemektedir. OPEC'in enerji arzında herhangi bir değişiklik kararı vermemesi ve Ruble'nin dolar karşısında aşırı değer kaybına uğraması gibi sonuçsal olgular, daha çok siyasal karakterli bir süreç analizi resmetmiştir. Enerji güvenliği kavramı, bu kaotik ortamda, ne tür bir stratejik derinlik ve hassasiyet içerdiğini ortaya çıkarmıştır. Normal bir perspektiften bakıldığında, enerji piyasalarındaki negatif eğilimli fiyat dalgalanmalarının, salt

arz ve talep ilişkisi yansıtmadığı görülmektedir. Bu durum, ekonomik alan dışındaki siyasal, sosyal, askeri vb. alanlarla da ilişkili olduğu için tek bir disiplin veya teritoryal bir çerçeve içinde değerlendirilebilecek bir olgu değildir. Enerji güvenliği kavramı, bu tür birçok boyutluluk içinde anlamsallık kazanmaktadır.

Yeni küresel güvenlik anlayışı çerçevesinde ön plana çıkmaya başlayan güvenlik alt başlıklarından biri de enerji güvenliğidir. Karşılıklı bağımlılığın arttığı, altyapı yatırımlarının ve ekonomik hassasiyetlerinin büyüdüğü ve enerji arz sürekliliğinin stratejik bir anlam ifade ettiği bir süreçte, enerji güvenliği pek çok siyasal aktör için çok önemli işaretler barındıran bir konu durumuna gelmiştir. ABD, AB, Japonya ve Çin gibi küresel aktörler için enerji bağımlılığı, enerji güvenliği ile ilgili olarak değerlendirilmektedir. Enerji bağımlılığını, enerji güvenliği çerçevesinde ele alan ülkeler veya aktörler için ana hedef, enerji bağımsızlığını elde etmektir. Bu, aynı zamanda ulusal güvenliğin bir parçasıdır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nin paradigması bu bağlamda şekillenmektedir. Politik karar alıcıların ana hedeflerinden biri de enerji güvenliği

"Yeni küresel güvenlik anlayışı çerçevesinde ön plana çıkmaya başlayan güvenlik alt başlıklarından biri de enerji güvenliğidir. Karşılıklı bağımlılığın arttığı, altyapı yatırımlarının ve ekonomik hassasiyetlerinin büyüdüğü ve enerji arz sürekliliğinin stratejik bir anlam ifade ettiği bir süreçte, enerji güvenliği pek çok siyasal aktör için çok önemli işaretler barındıran bir konu durumuna gelmiştir."

“ABD, AB, Japonya ve Çin gibi küresel aktörler için enerji bağımlılığı, enerji güvenliği ile ilgili olarak değerlendirilmektedir. Enerji bağımlılığını, enerji güvenliği çerçevesinde ele alan ülkeler veya aktörler için ana hedef, enerji bağımsızlığını elde etmektir. Bu, aynı zamanda ulusal güvenliğin bir parçasıdır. Politik karar alıcıların ana hedeflerinden biri de enerji güvenliği ile enerji bağımlılığını dengeli bir noktaya getirmektir.”

ile enerji bağımlılığını dengeli bir noktaya getirmektedir. Bush’un 2001-2008 dönemindeki söylemlerine bakıldığında, Amerika’nın Ortadoğu petrolerine bağımlılığını azaltması, ulusun enerji arz istikrarının yükseltilmesi için alternatif teknoloji ve kaynaklara dayalı olarak ulusal üretimi arttırması gerektiği beyan edilmektedir. Obama döneminde de bu politik çizgi devam ettirilmiştir. Hatta, küresel enerji güvenliği, ABD için ulusal güvenlik meselesi olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, salt enerji bağımsızlığına odaklanma yanıltıcı olabilir. Bu nedenle enerji bağımsızlığının yerine, karşılıklı bağımlılık, esneklik ve arz çeşitliliğinin altları çizilmektedir. Enerji güvenliğine yönelik küresel stratejiler belirlenmeye çalışılırken, NATO gibi güvenlik örgütlerine de roller verilmektedir.

Enerjinin stratejik anlamda uluslararasılaşması her ne kadar 1. Dünya Savaşı’na kadar götürülebilse de 70’li yıllar ve özellikle Sovyet rejimi sonrasında, üzerinde hegemonik ve bölgesel planların yapıldığı bir konu veya mesele olarak güvenlik kimliğinin çok önemli bir parçası haline gelmiştir. Bunun ekonomik ve siyasal boyutları, ABD, AB, Çin ve Japonya gibi küresel güçler

arasında büyük bir çekişme alanı yaratmıştır. Bu rekabet hâlâ devam etmektedir. Dünyadaki mevcut enerjinin yakın bir gelecekte bitme noktasına gelme ihtimali hem aktörleri mevcut konumlarını muhafaza etmeye hem de alternatif enerji kaynakları elde etmenin yollarını aramaya

teşvik etmektedir. Karşılıklı bağımlılığın gittikçe derinleştiği, ulusal sınırların geçirgenleşmeye başladığı, bireysel ölçekten küresel ölçeğe kadar enerji bağımlılığının arttığı bir süreçte, enerji konusu, ekonomi ve siyasetin konusu olduğu gibi güvenlik olgusunun da önemli bir unsuru haline gelmiştir. Kısaca enerji, salt fizik bilimi konusu olmaktan çıkıp, güvenlik anlayışının korunması gereken öncelikli varlığı veya objesi durumuna gelmiştir.

Enerji güvenliği, böyle bir sürecin ürünü olarak ortaya çıkan geniş kapsamlı bir kavramdır. Friedman'a göre enerji güvenliği güç anlamına

gelmektedir. Güç, modern süreçte uluslararası sistemin temel aktörleri olan devletler için hayati bir öneme sahiptir. Bu kavram aynı zamanda salt sürdürülebilirlik, rekabet, arz güvenliği ve istikrar gibi konularla sınırlı değildir, aksine ulusal ve ulus-aşırı faaliyetleri kapsayan çok boyutlu bir kavramsallık yansıtmaktadır. Bu bağlamda, enerji güvenliğinin sağlanabilmesi için ekonomik, siyasal, diplomatik ve güvenlik unsurlarının uyumlu bir şekilde çalışması ve sinerji meydana getirmesi gerekmektedir. Bu tür bütüncül yaklaşımlar olmadan enerji güvenliğinde başarıya ulaşmak zor görünmektedir. Devletler bu nedenle geleneksel, kendi devletlerine odaklı enerji anlayışından vazgeçip, kolektif enerji güvenliği yaklaşımını oturtmaya çalışmaktadır. Avrupa Birliği bu durumun en somut örneğidir. Özellikle gelişmiş ülkelerin altyapılarının dayalı olduğu enerji yapısı, dışa bağımlı bir görünüm arz etmektedir. Bu durum, enerji olgusunu, ekonomik, siyasal ve sosyal istikrarın göz ardı edilemez bir gerçekliği durumuna getirmiştir. Bu gerçekliğin politik algıda belirginlik kazanması, enerji meselesine güvenlik boyutu katmıştır. Enerji güvenliği bu bağlamda, korunması gereken, istikrarın türevi olarak güvenlik kavramı içerisinde yerini almıştır. Uluslararası terörizm, iç savaşlar, 'başarısız ülkeler' (failed countries) ve diğer çeşitli nedenlerden ötürü enerji arzının veya akışının durma veya durdurulma ihtimali, ekonomik, siyasal, sosyal ve bireysel yaşamı felç edebilecek bir tehlike barındırmaktadır. Küresel toplumun tüm unsurları enerjiye bağımlı

bir şekilde yaşamlarını devam ettirirken, enerji iletiminde olası bir aksama hem ekonomik büyümeyi durduracak hem de bireylerin ait olduğu siyasal entitenin meşruiyetini sorgular hale getirebilecektir.

Enerji güvenliği olgusu kadar, enerji güvenliğini kimin sağlayabileceği de üzerinde tartışıl-

an problemlerden biridir. Geleneksel güvenlik anlayışında, güvenlik daha çok devletin beka-sına yönelik olarak programlanmakta ve devlet veya ulus devlet bu güvenlik programının temel yürütücüsüdür. Buna göre tehdit netti ve tehdide karşı stratejik konumlanış da bu çerçevede belirgindi. Güvenliğin ayrıca bir sınırı vardı. Bu sınır ulus devletin topraklarının sınırı

“Dünyadaki mevcut enerjinin yakın bir gelecekte bitme noktasına gelme ihtimali hem aktörleri mevcut konumlarını muhafaza etmeye hem de alternatif enerji kaynakları elde etmenin yollarını aramaya teşvik etmektedir. Karşılıklı bağımlılığın gittikçe derinleştiği, ulusal sınırların geçirgenleşmeye başladığı, bireysel ölçekten küresel ölçüğe kadar enerji bağımlılığının arttığı bir süreçte, enerji konusu, ekonomi ve siyasetin konusu olduğu gibi güvenlik olgusunun da önemli bir unsuru haline gelmiştir. Kısaca enerji, salt fizik bilimi konusu olmaktan çıkıp, güvenlik anlayışının korunması gereken öncelikli varlığı veya objesi durumuna gelmiştir.”

“Enerji güvenliği güç anlamına gelmektedir. Devletler geleneksel, kendi devletlerine odaklı enerji anlayışından vazgeçip, kolektif enerji güvenliği yaklaşımını oturtmaya çalışmaktadır. Uluslararası terörizm, iç savaşlar, ‘başarısız ülkeler’ ve diğer çeşitli nedenlerden ötürü enerji arzının veya akışının durma veya durdurulma ihtimali, ekonomik, siyasal, sosyal ve bireysel yaşamı felç edebilecek bir tehlike barındırmaktadır.”

rıydı. Devletler herhangi bir devletle veya devletlerle güvenlik iş birliğine girmiş olsa bile ana hedef kendi güvenliklerini sağlamaktı. Soğuk Savaş sonrasında geliştirilmeye çalışılan yeni güvenlik anlayışı çerçevesinde, güvenlik olgusu geniş ve derin bir anlamsallık kazanıyordu. Bu çerçevede, devletler ulusal birlik ve kimliklerini korumak amacıyla yeni güvenlik stratejileri geliştirmeye başladılar. Özellikle 1990’lı yılların sonlarına ve 2000’li yıllara doğru uluslararası enerji nakil hatlarının inşalarıyla birlikte, enerji güvenliği gündeme gelmeye başlamıştır. Bununla birlikte, enerji güvenliğinin tek bir devlet tarafından sağlanamayacağı da ortaya çıkmıştır, çünkü enerji nakil hatları birçok devletin sınırlarına dökünerek işlevsellik kazanmıştır. Bu çerçevede, enerji güvenliğinin sağlanmasına yönelik uluslararası iş birliğinin zaruriliği kendini hissettirmeye başlamıştır. Avrupa Birliği Dış Politika ve Savunma Kimliği ve Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü bu bağlamda önemli roller üstlenmeyi hedeflemektedirler. Enerji güvenliği, bu siyasal ve güvenlik yapılarına yeni bir işlevsellik katmaya başlamıştır.

Baumann, enerji güvenliğini 4 ana düzlemde incelemektedir. Bunlar; ekonomik, jeopolitik,

iç politik ve güvenlik boyutlarıdır. Ekonomik bakımdan, nitelikli ve verimli enerji arzı, enerji güvenliğinin önde gelen şartlarından biridir. Bu ayrıca, iç talebin karşılanmasını kapsayan enerji

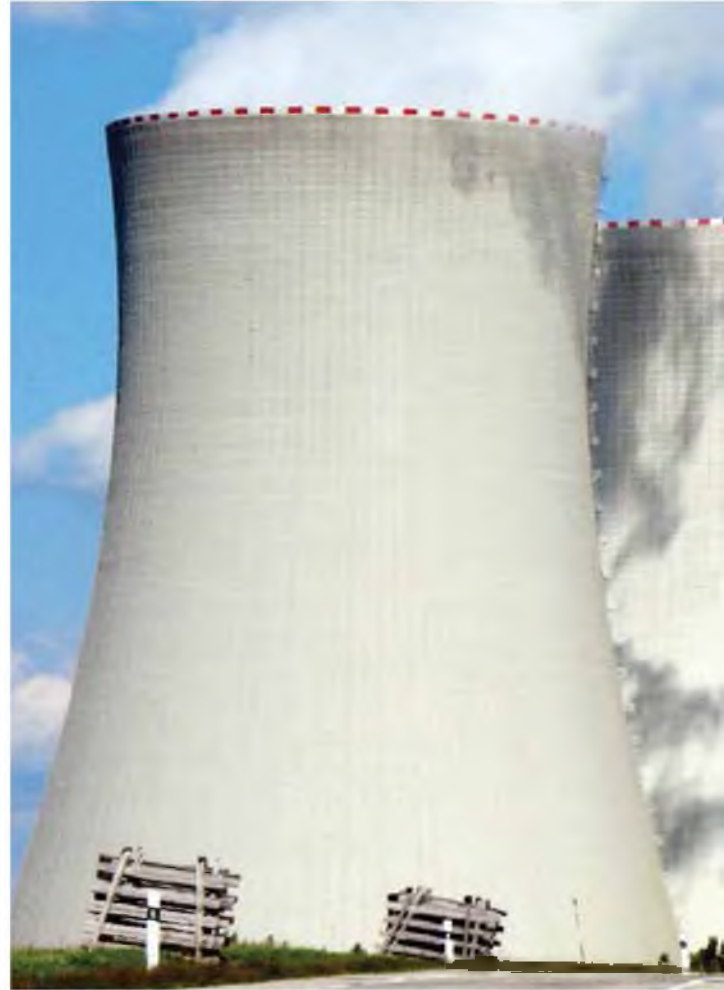

“Enerji güvenliği olgusu kadar, enerji güvenliğini kimin sağlayabileceği de üzerinde tartışılan problemlerden biridir. Özellikle 1990’lı yılların sonlarına ve 2000’li yıllara doğru uluslararası enerji nakil hatlarının inşalarıyla birlikte, enerji güvenliği gündeme gelmeye başlamıştır. Bununla birlikte, enerji güvenliğinin tek bir devlet tarafından sağlanamayacağı da ortaya çıkmıştır, çünkü enerji nakil hatları birçok devletin sınırlarına döşenerek işlevsellik kazanmıştır.”

politikasının da bir parçasıdır. Arz ve talep dengesi bu bağlamda hem ulusal hem de küresel ekonomi için çok önemlidir. Bu nedenle ulusal ve uluslararası enerji pazarının güvenliği öne çıkmaktadır. Enerji sadece üretim girdisi olarak önemli değil, gündelik yaşamın vazgeçilmez unsuru olarak da stratejik bir ürün niteliği taşımaktadır. Bu çerçevede, herhangi bir nedenden ötürü olası bir enerji veya elektrik kesintisinin bireysel ölçekte yaratabileceği rahatsızlık veya tahribatı düşünmek, konunun hassasiyetini aksettirmektedir. Enerji nakil hatlarının bu nedenle oldukça iyi korunması gerekmektedir. Aksi durum hem enerji pazarını, fiyatları, arzı, talebi ve üretimi negatif etkiler hem de birey ve toplumun gündelik yaşamını zora sokar. Jeopolitik açıdan bakıldığında ise, enerji kaynaklarının yoğun olduğu yerlerde, jeopolitik önem stratejik bir boyut kazanmaktadır. Örneğin, enerji kaynaklarına sahip olan Rusya, enerjiyi politik bir kart olarak kullanmaktadır. Ukrayna’da yaşanan kriz ve sonrasında Rusya’nın maruz bırakıldığı yaptırımlar, bunun en somut ve güncel bir yansımasıdır. Enerji yönünden dışa bağımlı Avrupa Birliği ise bu jeopolitik durumdan negatif etkilenmektedir. İç politik boyuta bakıldığında ise,

Dünya Enerji Tahmin raporuna göre, kümülatif küresel altyapı yatırımları için 2030 yılına kadar 17 trilyon \$ para harcanacağı öngörülmektedir. Bu veriler bile başlı başına, dünyada enerji bağımlılığının gittikçe derinleştiğine işaret etmek-

tedir. Bu sebeplerle, devletler iç politik yapılanmalarını bu gelecek projeksiyonu çerçevesinde belirlemek zorundadırlar. Buna göre, enerji üretiminin ve dağıtımının aksamaması için altyapının güçlendirilmesi, kaza yapma olasılığının azaltılması ve ani kesintilere karşı ön alıcı önlemlerin alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Güvenlik boyutu ele alındığı zaman, bazı baskın tehditlerin sadece yumuşak güçle bertaraf edilmesinin mümkün olmadığı ortaya çıkmaktadır. Enerji altyapılarına yapılan saldırılar ve korsanlık faaliyetlerini devletler yapmamaktadır. Örne-

ğin, enerji altyapıları, nakil hatları ve rafineri gibi yerlere yapılan terörist saldırıların 2007 yılındaki sayısı 331 civarındadır. Bu tür saldırıların önlenmesi için geleneksel ve yeni güvenlik önlemlerinin alınması elzemdir. Bugün için korsanlık faaliyetleri çok önemli bir tehdit olarak ön plana çıkmaktadır. Bu tür illegal faaliyetler enerji akışını ve pazarını negatif etkilemektedir. Kuzey Atlantik Örgütü'nün oluşturmaya çalıştığı "Yeni Stratejik Konsept", bu tür yeni tehditlere karşı nasıl bir mücadele sergileneceğini de kapsamaktadır.

"Jeopolitik açıdan bakıldığında ise, enerji kaynaklarının yoğun olduğu yerlerde, jeopolitik önem stratejik bir boyut kazanmaktadır. Enerji kaynaklarına sahip olan Rusya, enerjii politik bir kart olarak kullanmaktadır. Ukrayna'da yaşanan kriz ve sonrasında Rusya'nın maruz bırakıldığı yaptırımlar, bunun en somut ve güncel bir yansımasıdır. Enerji yönünden dışa bağımlı Avrupa Birliği ise bu jeopolitik durumdan negatif etkilenmektedir."

Bu tür tehditlere karşı mücadeleyi yürüten bir başka kurum, Uluslararası Enerji Ajansı'dır (UEA). Bu kurumun, Yürütme Kurulu, Güvenlik ve Pazar Direktörlüğü, Küresel Enerji Diyalogu Direktörlüğü, Teknoloji ve Sürdürülebilir Enerji Politikalar Direktörlüğü gibi birimleri pazar ve enerji güvenliği odaklı çalışmalar yapmaktadır. UEA'ya göre enerji güvenliği, sektörün fiziksel, çevresel ve ekonomik (pazar) istikrarının korunmasını içermektedir. Enerji güvenliğinin daha üst seviyelerde sağlanabilmesi için Uluslararası Enerji Ajansı'nın daha fazla desteklenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ajans, bu bağlamda, özellikle petrol güvenliğinin sağlanması için işlevsel ve uygulanabilir mekanizmaların kurulmasında öncü roller üstlenmektedir. Petrol güvenliği, UEA'nın önde gelen konuları arasındadır. Ani üretim kesintileri ve aksamalar için üyelerin 90 günlük petrol stoğuna sahip olması sağlanmakta ve olası olağanüstü durumlar için çeşitli önlemlerin alınması istenmektedir. Ajans ayrıca, doğal gaz arzı ve elektrik üretimi hususlarında, daha geniş bir güvenlik anlayışının gelmesi gerektiğini kabul etmektedir. UEA'ya göre de enerji güvenliğinin pek çok boyutu vardır. Uzun vadede, enerji güvenliği, daha çok ekonomik

gelişmeler ve çevresel ihtiyaçlar doğrultusunda, enerji arzı yatırımları ile ilintilidir. Kısa vadeli enerji güvenliği ise, çeşitli nedenlerle yaşanacak olan ani arz ve talep değişimine karşı uygun tepkiyi verme yetisine işaret etmektedir.

UEA'ya göre, enerji güvenliğinin sağlanması hiçbir zaman bugünkü kadar acil olmamıştır. Kuruluşundan itibaren, uzman kadrosuyla birlikte büyüyen ve genişleyen Uluslararası Enerji Ajansı, enerji güvenliğini geliştirmek için UEA üyesi ülkeler arasında çeşitlilik, verimlilik ve esnekliği güçlü kılmayı; olağanüstü enerji krizlerine karşı hazırlıklı ortak karşılık verebilecek durumda olma ve enerji pazarındaki bütün küresel aktörler ile uluslararası iş birliğini genişletmeyi hedeflemektedir. Buna göre, Uluslararası Enerji Ajansı, NATO'ya göre daha esnek bir rol üstlenmektedir.

New York Times yazarı Thomas Friedman, enerji arz ve talep dengesi istikrarının, tüm taraflar için bir ulusal güvenlik meselesi haline dönüştüğünü ileri sürmektedir. Bu yaklaşıma göre, ulusal güvenlik, savunmadan daha geniş düşünceleri kavramaktadır. Özellikle enerji bağımlılığını, enerji güvenliği çerçevesinde ele alan ülkeler veya aktörler için ana hedef enerji bağımsızlığını elde etmektir. Bu aynı zamanda ulusal güvenliğin bir parçasıdır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nin paradigması bu bağlamda şekillenmektedir. Politik karar alıcıların ana hedefle-

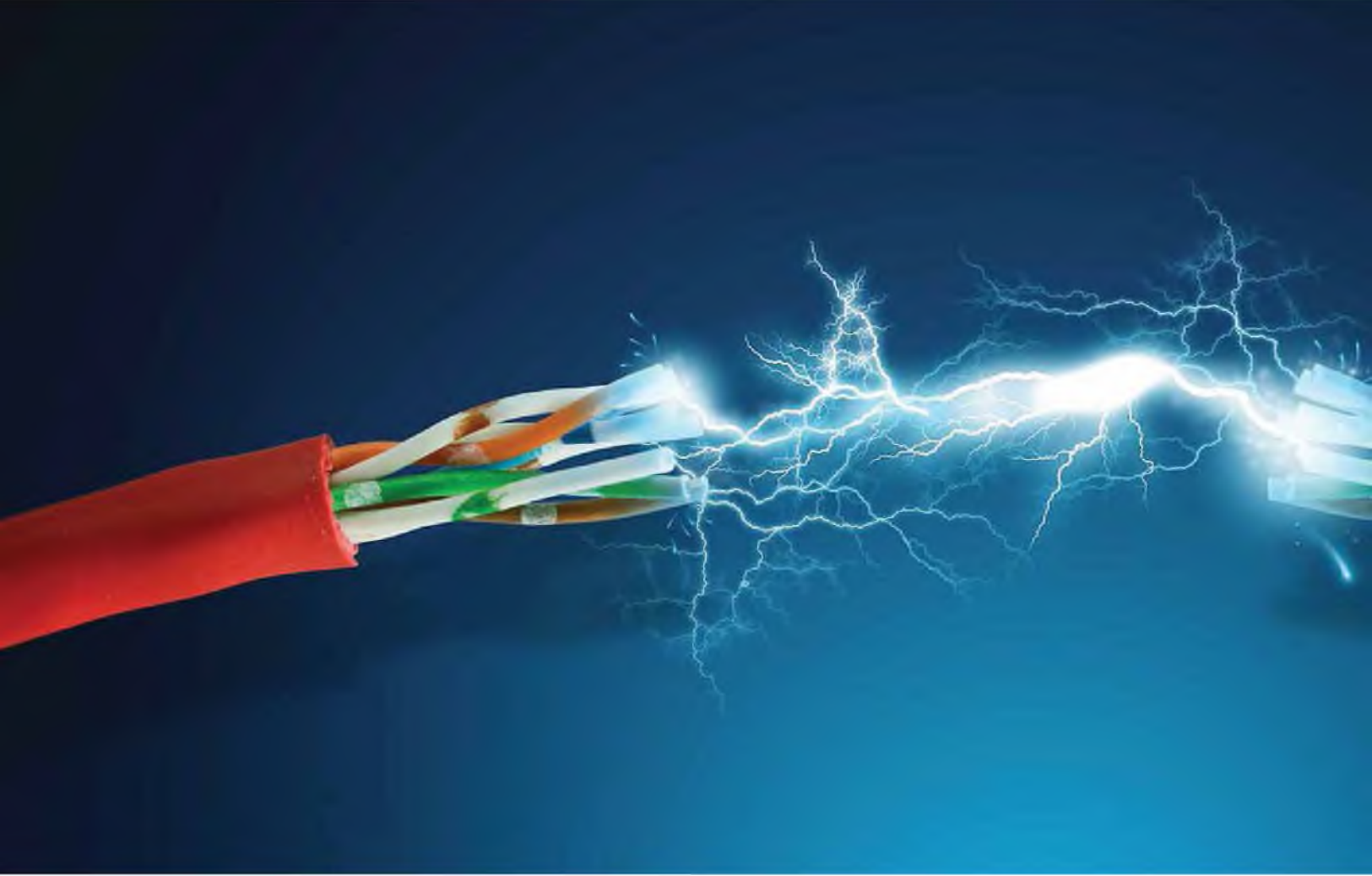

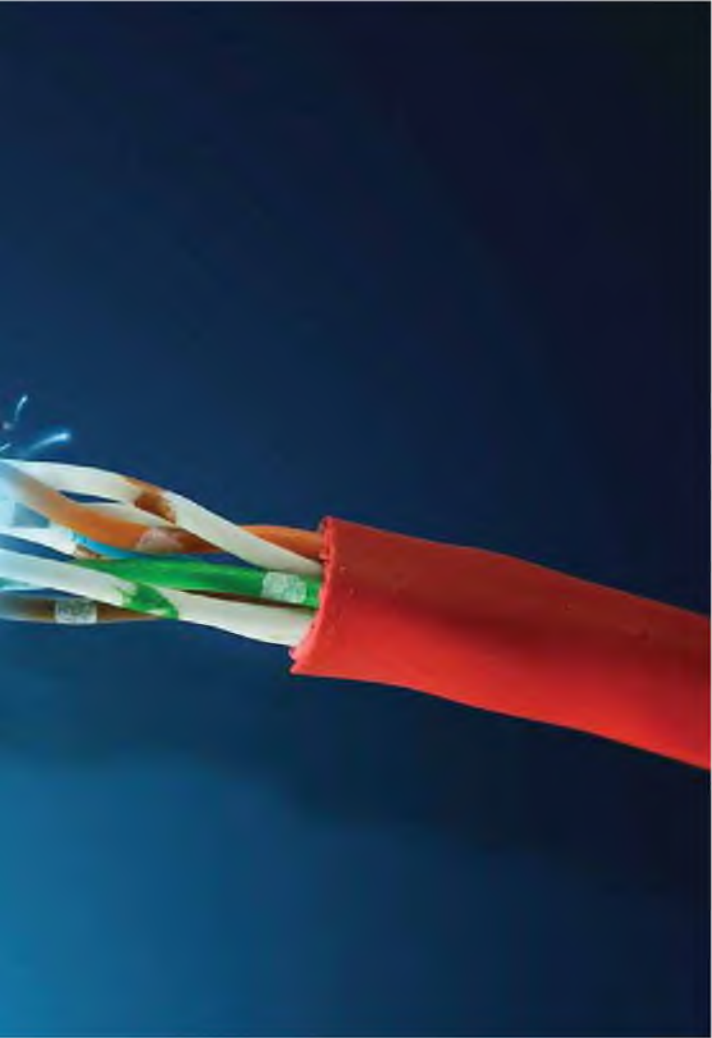
“Enerji güvenliğinin altı çizilmesi gereken bir diğer yönü ise, enerji üreten ülkeler ile enerji ithal edenler bakımından farklı anlamlar taşımış olmasıdır. Bir kesim için enerji güvenliği, devletlerin üzerinde politikalar tasarlaması gereken gerçek bir meseleyken, kimileri için de kendi özel politik çıkarları veya kötü davranışları için kullanılan içi boş bir kavramdır.”

rinden biri de enerji güvenliği ile enerji bağımlılığını dengeli bir noktaya getirmektir. Bush’un 2001-2008 dönemindeki söylemlerine baktığında, Amerika’nın Ortadoğu petrollerine

bağımlılığını azaltması, ulusun enerji arz istikrarının yükseltilmesi için alternatif teknoloji ve kaynaklara dayalı olarak ulusal üretimi artırması gerektiği beyan edilmektedir. Bu bağlamda, salt

enerji bağımsızlığına odaklanma yanıltıcı olabilir; bu nedenle enerji bağımsızlığının yerine, karşılıklı bağımlılık, esneklik ve arz çeşitliliğinin altları çizilmektedir. Obama yönetimi ise, ABD'nin Ortadoğu petrollerine bağımlılığının azaltılması için pratik mekanizmalar kurarak arayışlar sergilemiştir. Bu yeni mekanizmalar, biyo-teknoloji (gren technology) alanı için yapılan Ar-Ge yatırımlarını ve kaya gazı gibi rezervlerin üretimini kapsamaktadır. Bu yatırımla ayrıca, en az 600 bin kişinin istihdam edilmesi planlanmaktadır.

Obama'nın bu politikaları, enerji verimliliğine ve petrol bağımsızlığına ulaşmayı ve Hidro Karbon emisyon oranlarının azaltılması için ABD'nin rekabetçi gücünü güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Enerji güvenliğinin altı çizilmesi gereken bir diğer yönü ise, enerji üreten ülkeler ile enerji ithal edenler bakımından farklı anlamlar taşımış olmasıdır. Bu nedenle enerji güvenliği kavramı da pek çok sosyal bilimler kavramı gibi üzerinde tanımsal oydaşmanın olduğu bir terim değildir. Kimileri için enerji güvenliği petrol bağımsızlığı odaklı iken, kimileri için de enerji arzının kesintiye uğramaması olabilmektedir. Başlarda terim, uzmanlar ve politikacılar tarafından enerji arzı güvenliği anlamıyla kullanılmıştır. Bugün için kavramın kapsamı daha da genişlemiştir. Enerji güvenliği ile ilintili literatürde iki ana eğilim göze çarpmaktadır. Bir kesim için enerji güvenliği, devletlerin üzerinde politikalar tasarlaması gereken gerçek bir meseleyken, kimileri için de kendi özel politik çıkarları veya kötü davranışları için kullanılan içi boş bir kavramdır. İlk kesim enerji güvenliği tanımını gittikçe daha da netleştirirken, ikinci grup ise "devlet enerji güvenliğine yönelik olarak piyasaya müdahale etmeli midir?" şeklinde sorular sorarak konu hakkında soru işaretleri yaratmaktadır. Geçmişte enerji güvenliği, sadece enerji tüketen ülkeler bağlamında değerlendirilirken, bugün kavram enerji üreten ülkeleri de kapsamaktadır. Özellikle karşılıklı bağımlılığın artması, kavramın anlamsal derinliğini genişleten bir faktör olmuştur. Bu

“Enerji arzı ve enerji pazarı güvenliği, küresel güvenlik için de vazgeçilmez bir konudur. Özellikle petrol ihraç eden ülkeler, henüz bu hassas durumun farkında olmayan bir tutum sergilemektedirler. ABD, AB ve Çin gibi ülkeler meseleye ulusal güvenlik ve çıkarları doğrultusunda yaklaşmaktadırlar. Karşılıklı bağımlılığın gittikçe derinleştiği, ulusal sınırların geçirgenleşmeye başladığı, bireysel ölçekten küresel ölçüğe kadar enerji bağımlılığının arttığı bir süreçte, enerji konusu, ekonomi ve siyasetin konusu olduğu gibi güvenlik olgusunun da önemli bir unsuru haline gelmiştir.”

çerçevede, enerji üreten bir ülkedeki siyasi istikrar veya istikrarsızlık da bu genel enerji güvenliğinin bir unsuru şekline girmiştir.

Alhaji'ye göre, kabul edilebilir bir enerji güvenliği tanımına ya da kavramsal çerçevesine ulaşmak için araştırmacıların ve siyasetçilerin ekonomi, siyaset ve strateji odaklı bir genişliğe sahip olması gerekmektedir. Araştırmacılar, enerji politikaları ile diğer politikalar (ekonomi, çevre, dış politika, sosyal vb.) arasında bir ilişki olup olmadığını araştırmak zorundadırlar. Enerji güvenliğinin sağlanması bu diğer politikalarla uyumlu bir bütünselliği gerektirmektedir. Enerji güvenliğinin biraz daha net anlaşılabilmesi için enerji güvenliğinin ne olmadığını da bilmek gerekir. Bu çerçevede, enerji güvenliği ile enerji krizi arasındaki ilişkiye ışık tutulabilir. Enerji güvensizliği, enerji krizi demek değildir ve enerji krizine dönüşme zorunluluğu da yoktur. Enerji güvenliği tehditlerinin varlığı, enerji krizi riskini artırsa da enerji krizinin kesin gerçekleşmesi söz konusu değildir. Enerji krizi bu bağlamda, enerji arzının aniden kesilmesiyle birlikte, eko-

nomik ve ulusal güvenliğini tehdit eden ani fiyat artışının oluşmasıyla devletlerin içinde oldukları acı durumu betimlemektedir. Bu nedenle enerji krizinin iki boyutu vardır: Ekonomik durgunluk veya gerileme ve ulusal güvenlik için tehdit oluşturma. İlk boyutu çeşitli matematiksel yöntemlerle ölçmek ve değerlendirmek çok kolaydır. Bu netlik ikinci durum için söz konusu değildir. Örneğin, ulusal güvenliğe tehdit teşkil

etme bağlamında, enerji arzının azalması veya kesintiye uğraması nedeniyle ülkenin tehlide karşı savaş kararı mı alması gerekir? ABD, dış politik seçeneklerini kısıtlayan petrol ihracı azaltılmasını veya durdurulmasını ulusal güvenliği için bir tehdit olarak değerlendirmektedir. Bazı uzmanlar ise, enerji güvenliğini, “uygun fiyata yeterli ve güvenilir enerji arzı” olarak tanımlamaktadırlar. Alhai, “yeterli arz” sürekli arz anlamında bir açıklığa sahip olsa bile “uygun fiyatın” muğlak anlamalar yansıttığını savunmaktadır. Tüketici için uygun olan fiyat, üretici için uygun değildir. Bu nedenle piyasa için düşük fiyatlar da tehlikelidir, yüksek fiyatlar da. Fiyatların dengeli bir aralıkta sürdürülmesi için üreticiler ve tüketiciler arasında ekonomik büyümeyi ve arz talep dengesini dengede tutacak ilişkilerin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Uygun

veya istikrarlı fiyat dengesi, enerji güvenliğinin önemli bir parçası olarak idrak edilmektedir.

SONUÇ

İnşa edilmeye çalışılan küresel güvenlik stratejisi veya anlayışı, henüz bir oluşum süreci içerisinde olduğu için yeni tehdit biçimlere karşı etkili bir karşılık verilememektedir. Bu durumda devletlerin hâlâ eski alışkanlıklarında devam etmek isteyenlerinin de rolü vardır. Bireysel, ulusal, bölgesel ve küresel düzlemde güvenlik algısı ve tanımının değiştiği bir dönemde, yapılması gereken, bölgesel ve küresel düzlemde büyük aktörlerin ulusal çıkarlarının ötesinde sağlıklı bir güvenlik anlayışı geliştirmektir. İnşa sürecindeki küresel güvenlik anlayışının önemli bir parçası olan enerji güvenliğinin sağlanması da çok önemli bir durum barındırmaktadır. Enerji arzı ve enerji pazarı güvenliği, küresel güvenlik için de vazgeçilmez bir konudur. Özellikle petrol ihraç eden ülkeler, henüz bu hassas durumun farkında olmayan bir tutum sergilemektedirler. ABD, AB ve Çin gibi ülkeler meseleye ulusal güvenlik ve çıkarları doğrultusunda yaklaşmaktadırlar. Karşılıklı bağımlılığın gittikçe derinleştiği, ulusal sınırların geçirgenleşmeye başladığı, bireysel ölçekten küresel ölçeğe kadar enerji bağımlılığının arttığı bir süreçte, enerji konusu, ekonomi ve siyasetin konusu olduğu gibi güvenlik olgusunun da önemli bir unsuru haline gelmiştir. Kısaca, enerji salt fizik bilimi konusu olmaktan çıkıp, güvenlik anlayışının korunması gereken öncelikli varlığı veya objesi durumuna gelmiştir.

KAYNAKÇA

http://www.americanprogress.org/kf/energy_security_report.pdf (03.01.2013), Energy Security In The 21. Century A New National Strategy

Morgan P., 2007. Security in International Politics: Traditional Approaches, pp. 14-15, In: Contemporary Security Studies, (Ed: Alan Collins), Oxford University Press, New York, USA, p. 433.

Dedeoğlu B., 2008. Uluslararası Güvenlik ve Strateji, *Yeniüzyıl Yayınları*, İstanbul, s. 21-26.

Nye J. S., 2003. Amerikan Gücünün Paradoksu, Literatür Yayıncılık, İstanbul, ss. 10- 11.

Karaosmanoğlu F., 2009. Politik Çizgileriyle Kırmızı Beyaz Türkiye, Ankara, Mustafa Kitabevi, s.64.

<http://www.globalization101.org/index.php?file=issue&pass1=subs&id=327> (06.08. 2012)

Friedman T., 2009. Enerji Güvenliği Güç Demektir, http://www.sabah.com.tr/NewYorkTimes/2009/11/30/enerji_guvenligi_guc_demektir , (05.01.2013).

Baumann F., 2008. Energy Security as multidimensional concept, *CAP Policy Analysis*, 1, (March): 5-10.

http://www.iea.org/subjectqueries/keyresult.asp?KEYWORD_ID=4103, (11.12.2012)

Alhaji A. F., 2007. What Is Energy Security? Definitions And Concepts, *Middle East Economic Survey* 45 (5November): <http://www.mees.com/postedarticles/oped/v50n45-50D01.htm>, (21.10. 2012)

http://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_49208.htm , (15.01.2013)

http://www.nato.int/cps/en/natolive/news_93308.htm?selectedLocale=en , (10.02.2013)

Welcome Home
TheColours Istanbul
★★★★★

YOU
IMAGINE
WE
REALIZE

TheColours Istanbul 4443640
Mahmutbey Mah. Peyami Safa Cad. No:25
Bağcılar / İstanbul

BÜYÜTECİ

**'İLERİ ÜRETİM' NEDEN VERİMLİLİĞİ ARTIRACAK
BİR GÜÇ OLARAK KARŞIMIZA ÇIKACAKTIR?**

SELÇUK KARAATA

Yaşar Üniversitesi YAGEM Ar-Ge ve Uygulama Merkezi Koordinatörü

Yazımız iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm yazının ana başlığına verilecek yanıtın oluşurken, ikinci bölüm 3 boyutlu yazıcıların oluşturacağı açılımlar hakkındadır. Başlıkta bulunan sorunun yanıtını Boston Consulting Group adlı danışmanlık firmasının hazırladığı bir makaleden alıntılar yaparak yanıtlamaya çalışacağız. Firma yöneticilerinden Harold Sirkin ve Arkadaşları (Sirkin et.al, 2015) tarafından kaleme alınan makaleye göre son birkaç 10 yıllık dönemi barındıran evrede imalat sektörünün rekabetçi avantaj elde etme çabaları, düşük işgücü maliyetine sahip coğrafyalarda arandı. Ancak son dönemlerde gözlemlendiği üzere, gerek Çin özelinde gerekse de gelişmekte olan ülkeler genelinde ücretler seviyesinde artışların yaşanması, üretim sisteminin yeniden eski bir yöntem olarak kullanıma geldiği **verimlilik artışı** sağlamaya dönük önlemler alınmasına neden oldu. Yazarlara göre imalat sanayisinin gelecek dönemlerde ihtiyaç duyacağı verimlilik artışlarında, en büyük hızlandırıcı-katalizör etkiyi **teknolojik ilerleme** sağlayabilecektir.

Bazı uzmanlar tarafından Endüstri 4.0 olarak da adlandırılan bu döneme şekil verecek olan etmenler, Siber Fiziksel Sistemler (Cyber Physical Systems) ve Dinamik Veri Süreçleri olarak tanımlanmıştır. Dinamik veri süreci, akıllı maki-

nalar kullanmak için çok büyük veri setlerinden yararlanma tekniği olarak ifade edilmektedir. Yakın gelecek için düşünüldüğünde ileri üretim akımı çok sayıda farklı iş kolunda küresel üretimin ekonomisini dönüştürebilecek güce sahiptir.

İleri üretim adı verilen kavram, son dönemlerde özellikle inovasyon çalışmalarında sıklıkla anılmaktadır. Kavram, çok sayıda farklı bireye ve kuruma farklı anlamlar yüklemektedir. Sirkin et.al (2015) bu kavrama ilişkin tanımı şöyle ortaya koymaktadır: "Yüksek esnekliğe sahip, kapsamlı boyutlarda ve içerikte veri ile çalışan ve maliyet tasarrufu sağlayan üretim süreçlerinin bütünüdür". İleri üretim teknolojilerinin verimlilik artışı amaçlı farklı kullanım yöntemleri olabilir. Bu tip tekniklerin kullanımı, müşteri ihtiyaçlarına dönük çözümlerin bulunması için uygun olanaklar sunmaktadır. Tasarım değişiklikleri için üretim hatlarının yeniden organize edilmesi daha rahat biçimde gerçekleşebilmektedir. Yine gündemde çok sık anılan bir avantaj, firmaların hızlı bir biçimde prototip üretimine olanak sağlayarak, ürünün piyasaya çıkış hızını arttırabilmektedir.

Yazarlar, ileri üretim akımlarının 5 adet teknoloji temelli araç kullanarak verimi artırılacağına düşünülmektedir. Bunlar;

*"Son dönemlerde gözlemlendiği üzere, gerek Çin özelinde gerekse de gelişmekte olan ülkeler genelinde ücretler seviyesinde artışların yaşanması, üretim sisteminin yeniden eski bir yöntem olarak kullanıma geldiği verimlilik artışı sağlamaya dönük önlemler alınmasına neden oldu. İmalat sanayisinin gelecek dönemlerde ihtiyaç duyacağı verimlilik artışlarında, en büyük hızlandırıcı-katalizör etkiyi **teknolojik ilerleme** sağlayabilecektir."*

1. **Kendi Kendini Yönetebilen Robotlar:**

Belki bu teknolojik araca 'daha akıllı robotlar' demek de doğru olabilir. Yeni nesil otomasyon sistemleri bilişim teknolojilerinin sunduğu fırsatlardan yararlanarak kontrol sistemleri ile endüstriyel robotlar arasında

bağlantı kurabilmektedir. Yazarlar, sensörler ve standart arayüzlerle donanmış yeni robotik ve otomasyon sistemlerinin emek gücüne duyulan gereksinimi düşürerek, kaliteyi artırma ve küçük üretim miktarları için dahi maliyetleri azaltabileceğini savunmaktadır.

Kaynak: <http://www.siemens.com/innovation/en/home/pictures-of-the-future/industry-and-automation/digital-factories-personalized-workstations.html>

Kaynak: <http://www.siemens.com/innovation/en/home/pictures-of-the-future/industry-and-automation/digital-factory-the-door-that-recognized-its-body.html>

"İleri üretim adı verilen kavram son dönemlerde özellikle inovasyon çalışmalarında sıklıkla anılmaktadır. Kavram çok sayıda farklı bireye ve kuruma farklı anlamlar yüklemektedir. İleri üretim akımlarının; kendi kendini yönetebilen robotlar, bütünleşik hesaplamalı malzeme mühendisliği, dijital üretim, endüstriyel internet ve esnek otomasyon, katmanlı üretim olmak üzere 5 adet teknoloji temelli araç kullanarak verimi arttırılabileceği düşünülmektedir."

2. **Bütünleşik Hesaplamalı Malzeme Mühendisliği:** Ürünlerin bilgisayar modellerinin yaratılması ve özellikleri ile ilgili simülasyon programlarının uygulamaya geçirilmesi ile birlikte mühendislerin ve tasarımcıların daha nitelikli, daha hızlı ve daha ucuza üretim yapabilme yetenekleri artmaktadır.
3. İleri üretim akımı içinde önerilen 5 araçtan üçüncüsü **Dijital Üretim**'dir: Sanallaştırma teknolojileri tüm üretim sürecinin simüle

edilmesine fırsat vererek dijital fabrikaların kurulmasına olanak tanımaktadır. Diğer yararlarının yanısıra, dijital simülasyon, mühendislere fabrikanın düzenlenmesini optimize etme olanağı sunarak zaman ve emek tasarrufu sağlamakta, üretim sürecinde hataların belirlenmesinde ve giderilmesinde yardımcı olmaktadır. Tüm montaj hatlarının görece düşük maliyetle farklı mekânlarda kopyalanmasını olanaklı hale getiren teknikler kullanılabilmektedir.

Kaynak: <http://www.siemens.com/innovation/en/home/pictures-of-the-future/digitalization-and-software.html>

“Üç boyutlu yazıcı (3D printer) teknolojisini üçüncü sanayi devrimi olarak tanımlayan Paul Markillie, geleneksel olarak metale şekil veren sertçe vurma veya katlama gibi işlemler yerine, 3 boyutlu yazıcılar sayesinde malzemenin sistem içine tabaka tabaka verilerek bir ürün elde edilebildiğini savunmakta ve geleceğin üretim sistemlerinin mevcut paradigmalardan çok daha farklı bir şekilde gerçekleşeceği savını ortaya atmaktadır.”

4. Endüstriyel İnternet ve Esnek

Otomasyon: Üretime ilişkin donanımların birbirlerine bağlanarak birbirleriyle konuşmaları veya iletişim kurabilmeleri ve sensörler tarafından üretilen verilere dayanarak üretimi otomatik olarak ayarlanabilmektedir.

5. Katmanlı Üretim:

‘Additive manufacturing’ olarak İngilizce’de kullanılan bu ifadenin ‘additive’ kelimesini katkısız olarak çevirdik. Ancak katmanlı üretim Türkçe’de kulağımıza

ışaret etmeye çalıştığımız anlamı çağrıştırmasa da; akademisyenlerle ve mühendislerle yaptığımız görüşmeler sonucunda daha iyi bir alternatifi şimdilik belirleyemedik. Bu nedenle yine yazarların yaptığı açıklama ile zihinlere ışık tutmaya devam edeceğiz. Beşinci üretim aracına aynı zamanda üç boyutlu baskı teknolojisi denmektedir. Katmanlı üretim süreçleri dijital modellere dayanarak 3 boyutlu nesnelere üretebilmektedir.

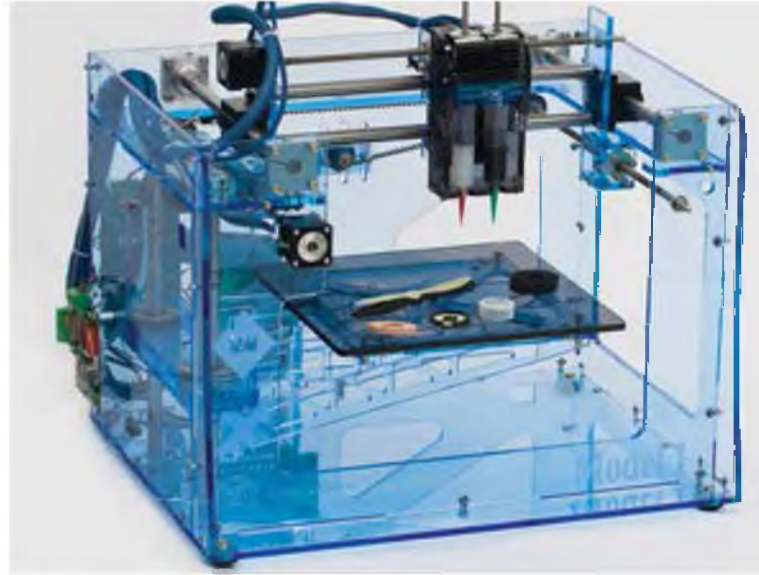
Kaynak: <http://3dprinting.com/>

Bu tip teknik ve teknolojiler bazı sanayi kollarında prototip üretebilmek için kullanılmaktadır. Özellikle havacılık, otomotiv parçaları ve temel tüketici maddeleri için.

Yazarlara göre sözü edilen 5 teknolojik çözüm yöntemi bugün için henüz çok yaygın biçimde kullanılmamaktadır. Sanayi üzerinde kısa vadede çok devrimsel bir etki yaratmasını beklemek çok isabetli olmayacaktır. Bu tekniklerin sistem içinde iyice içselleştirilerek önümüzdeki 5-10 yıl içinde emeğin yerini alıp, büyük tasarruflar elde edilmesini de beklemek çok isabetli bir varsayım olmayabilir şeklinde bir beklentinin altı çizilmektedir. Örneğin 3 boyutlu baskı teknolojisi için malzeme biliminde gelişmeler devam etmektedir. Ancak gelecekte üretim sistemi üzerinde mutlaka etki yaratacağını beklemek gerektiği vurgulanmaktadır. Bu beklentinin ne zaman gerçekleşeceğini kestirmek kolay değildir. Yalnız bu alanla ilgili çok sayıda proje gündemdedir. Teknolojinin yayınımla ilgili dinamikler oluştuğunda yazarların öngördüğü sistemlerin kullanımının yaygınlaşması kesinlik kazanabilir.

Üç Boyutlu Yazıcılar

Yazımızın ikinci bölümünde, üç boyutlu yazıcı (3D printer) teknolojisini üçüncü sanayi devrimi olarak tanımlayan Paul Markillie'nin *The Economist* dergisinde yayımlanan makalesinin özetine yer vereceğiz. Yazar, Almanya'da katıldığı EuroMold adlı fuarda 3 boyutlu yazıcıların çalışma tekniğine yer veriyor. Geleneksel olarak metale şekil veren sertçe vurma veya katlama gibi işlemler yerine, 3 boyutlu yazıcılar sayesinde malzemenin sistem içine tabaka tabaka verilerek bir ürün elde edilebildiği aktarılmakta. Yazar katıldığı EuroMold fuarında, ABD'de yer-

leşik olan 3D Systems adlı firmanın, bir çekicin tahtadan ve metalden oluşan bölümlerinin 3 boyutlu yazıcı ile nasıl üretildiğine ilişkin gözlemini paylaşıyor. Ve geleceğin üretim sistemlerinin mevcut paradigmalardan çok daha farklı bir şekilde gerçekleşeceği savını ortaya atıyor. Özellikle maliyet açısından avantajlı bir yapının oluşacağı, ölçek ekonomisinin toplu üretimle ürün başına maliyet bağlamında ne denli ekonomi sağladığı örnekleniyor. Üç boyutlu yazıcı teknolojisinde ise ölçek ekonomisinin görece daha az önemli olduğu, gerekçeleriyle açıklanıyor. Gerekçeler arasında yazıcı için kullanılan yazılımın bir kez satın alındığı, makina kurulumunun da üretim adedinden bağımsız olarak maliyet oluşturduğu ileri sürülüyor. Katmanlı üretim olarak anılan tekniğin henüz bir otomobil veya bir iPhone üretimine olanak verecek kadar ilerlemediği ancak bu tip ürünlerin bazı özel parçalarının üretilebildiği belirtilmektedir. Genç bir teknoloji olmasına rağmen bazı insanların 3 boyutlu yazıcı ile çeşitli ürünler elde ettiği savunulmaktadır.

Katmanlı üretim tekniği, geleceğin fabrikası kavramının oluşumunda karşı karşıya kalınan bütünün sadece bir parçasını oluşturmaktadır. Bu yapı hakkında uygulamada Volkswagen'in benimsediği yeni bir üretim yöntemi örnek olarak paylaşılmaktadır. Volkswagen tarafından benimsenen yeni üretim stratejisi Almanca Modularer Querbaukasten (MQB) olarak anılmakta, yöntemin amacı olarak da tüm modellerin tek bir üretim hattı üzerinde yapımını mümkün kılmak olarak aktarılmaktadır. Projenin 2012 yılında başladığı, böylece Amerika'daki, Avrupa'daki ve Çin'deki üretim tesislerinde her bir pazarın ihtiyaç duyduğu aracı yerel olarak üretme olanağını vereceği aktarılmaktadır. Dünyada genellikle üretim sistemlerinin etkinlik düzeylerini

arttırdıkları, bu artışta örneğin otomatize hale gelmiş olan; kendi kullandığı araçları-parçaları değiştirebilen, çok yönlü kesme yapabilen, hat-ta yanlış giden bir şeyler olduğunu robotların ve sensörlerin yardımlarıyla hissebilme yeteneğine sahip olan freze makineleri gibi makinelerin rolü olduğu öne sürülmektedir. Üretim sistemlerindeki dönüşüm, iş gücünde de haliyle bir dönüşümü taşımakta, istihdam edilen iş gücü sayısında düşüş olurken, toplam üretim maliyeti içindeki iş gücü maliyetinde de bir düşüş olduğu öne sürülmekte. İş gücü maliyetlerindeki düşüşün, üretim çalışmalarını iş gücünün ucuz olduğu ülkelere taşıyan ülkelerin, imalat sektörünü tekrardan kendi sistemleri içine taşıma eğilimini hızlandırdığı belirtilmektedir. Bu yorumda haklılık payını kabul etmekle birlikte, imalat, hizmetler ve tarımdan oluşan ekonomik sistem içinde imalat sektörünü dışarı çıkarmanın, ülkelerin rekabet gücü üzerinde yarattığı olumsuz etkinin de bir etken olduğunun altı çizilebilir. ABD'de Obama yönetimi döneminde başlatılan ve ABD üretim sektörünün rekabet gücünü arttırmayı hedefleyen girişim de bu alanda dikkate alınabilecek akımlar arasındadır.

Üretim için kullanılan malzemelerde de gelişmeler izlendiği belirtilmektedir. Örneğin karbon-fiber kompozitler, çelikten ve alüminyumdan yapılan dağ bisikletlerinden uçaklara kadar

"Katmanlı üretim tekniği, geleceğin fabrikası kavramının oluşumunda karşı karşıya kalınan bütünün sadece bir parçasını oluşturmaktadır. Bu yapı hakkında uygulamada Volkswagen'in benimsediği yeni bir üretim yöntemi örnek olarak paylaşılmaktadır. Projenin 2012 yılında başladığı, böylece Amerika'daki, Avrupa'daki ve Çin'deki üretim tesislerinde her bir pazarın ihtiyaç duyduğu aracı yerel olarak üretme olanağını vereceği aktarılmaktadır."

"Yaşanan değişimin bir üçüncü sanayi devrimine dünyayı daha da yakınlaştırdığı savunulmaktadır. Birinci sanayi devrimi 18. yüzyılda tekstil sanayinin makinalaşması ile ikinci devrimin ise ABD'de 20. yüzyılda montaj hatlarındaki gelişmelerle gerçekleştiği belirtilmektedir. Üretim sistemleri daha çok sayısallaştıkça, üçüncü büyük değişim de yaklaşmaktadır. Gerçekten bir üçüncü sanayi devrimi yolda mı, izleyeceğiz."

kullanılan malzemelere alternatif olmaktadır. Bazen yapım aşamasında sadece makinaların rol almadığı, örneğin ilgili bir görev için genetik mühendisliği ile geliştirilmiş mikro-organizmaların kullanıldığı savunulmaktadır. Geleceğin fabrikalarında daha akıllı yazılımların kullanılabileceği, imalatta dijitalleşmenin-sayısallaşmanın, sayısallaşmayı derinlemesine yaşamış olan ofis ekipmanları, telekom endüstrisi, fotoğrafı, müzik, yayın ve film endüstrisinde yaşananlara benzer çok derin bir etki yaratacağı beklenmektedir. Ve yaratılacak olan etkinin sadece endüstrinin büyük ölçekli oyuncularında değil, aynı zamanda KOBİ ölçeğindeki firmalar için de fırsatları taşıyacağı dillendirilmektedir. İlginç tespitlerden birisi şu: Yeni ürünleri geliştirmek ve sunmak eskisine göre daha kolay ve daha ucuz olabilecektir. Sosyal üretim denen bir olgunun da gelişeceği, 3 boyutlu yazıcı ve diğer üretim hizmetlerini sunan topluluklar gelişeceği beklenmektedir. Bu gelişmeye bir örnek olarak Fabrication Laboratory-FABLAB verilebilir. Laser kesme makinalarının, 3 boyutlu yazıcılar gibi

teknolojilerin 7 gün, 24 saat sunulduğu 130'un üzerinde FABLAB uygulaması dünyada yaygınlaşmaktadır.

Yaşanan değişimin bir üçüncü sanayi devrimine dünyayı daha da yakınlaştırdığı savunulmaktadır. Birinci sanayi devrimi 18. yüzyılda tekstil sanayisinin makinalaşması ile ikinci devrimin ise ABD'de 20. yüzyılda montaj hatlarındaki gelişmelerle gerçekleştiği belirtilmektedir. Üretim sistemleri daha çok sayısallaştıkça, üçüncü büyük değişim de yaklaşmaktadır. Bu değişim, ürünlerin daha az sayıda ve daha ekonomik olarak üretimini olanaklı kılacak, daha esnek, daha yeni malzemelerin kullanıldığı, tamamen yeni üretim süreçlerinin yapılabildiği, kolay kullanılabilir robotların var olduğu, eşanlı-online olarak yeni ortak üretim hizmetlerinin sunulduğu yapılar evrileceği ortaya atılmaktadır. Tekerleğin döngüyü neredeyse tamamladığı, toplu üretimden bireysel üretime doğru bir akımın varlığının geldiği öne sürülmektedir. Gerçekten bir üçüncü sanayi devrimi yolda mı, izleyeceğiz.

Kaynaklar:

1. Markillie, P., Third Industrial Revolution, The Economist, April 2012
2. Sirkin et.al (2015): Sirkin H., Zinser M., Rose J., Why Advanced Manufacturing will Boost Productivity?, bcg perspectives by the Boston Consulting Group, 2015
3. [http://www.mmsonline.com/cdn/cms/uploadedFiles/whatisAdditiveManufacturing\(1\).pdf](http://www.mmsonline.com/cdn/cms/uploadedFiles/whatisAdditiveManufacturing(1).pdf)
4. <http://www.compete.org/about-us/initiatives/manufacturing>
5. <http://www.fablabinternational.org>

ASO Yönetim Kurulu Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'yi ziyaret etti

23 Aralık 2014

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'ye bir nezaket ziyaretinde bulundu.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ziyarette yaptığı konuşmada, iş dünyasından ilk randevunun kendilerine verilmesinden dolayı Bakan Canikli'ye teşekkür etti. Özdebir, Bakan Canikli'nin AK Parti Grup Başkan Vekilliği döneminde sanayicilerin sorunlarının çözümünde önemli bir rol oynadığını belirterek, "Birçok sorunumuzun çözümünde gizli kahraman oldunuz. Bunların birçoğuna ben şahidim. Şimdi Bakan olarak da tüm sorunların üstesinden geleceğinize eminim." diye konuştu. Özdebir daha sonra gümrükler başta olmak üzere bazı sorunlara ilişkin görüşlerini paylaştı ve bir rapor sundu.

Bakan olduktan sonra iş dünyasından ilk defa Ankara Sanayi Odası'nı kabul eden Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli, ASO'nun Türkiye'de özellikle yerli sanayinin daha aktif hale getirilmesi ve katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi konusunda yoğun çaba sarf ettiğini anlattı. Söz konusu çalışmaların desteklenmesi gerektiğini ifade eden Canikli, "Bilişim teknolojilerinin çağa egemen olduğu dönemde Türkiye'nin bu gelişmenin gerisinde kalması düşünülemez. Aksi halde 2023-2051 hedeflerini yakalamamız söz konusu değil." diye konuştu.

Bakan Canikli, açıklamaların ardından gazetecilerin İran sınır kapılarında yaşanan sıkıntılara ilişkin sorusu üzerine, "İran sınır kapılarında yaşanan sorun büyük oranda aşılmış görünüyor." yanıtını verdi. İran ve Türkiye'nin aldığı kararlar sonucu her iki

tarafa da zarar verecek bir tablonun ortaya çıktığına dikkati çeken Canikli, şunları kaydetti.

“Özellikle İran’ın depolara mühür vurması suretiyle neredeyse ulaşımın ve ticaretin büyük oranda engellenmesi sonucunu doğuran bir durumla karşı karşıya kalmıştık. Ama daha sonra yapılan görüşmeler neticesinde İran bu uygulamadan vazgeçti. Giren çıkan araç sayısı günlük 30'lara kadar düşmüştü. Şu anda yine 500'lere yaklaşmış durumdayız. Hem kuyruklar eridi hem de ticaret tekrar hızlandı.”

Canikli, İran’ın Türkiye’nin önemli ticaret partnerlerinden biri olduğuna işaret ederek, bunun daha da geliştirilmesi gerektiğini söyledi. Kanserojen madde ihtiva eden ayakkabılara ilişkin soru üzerine de Canikli, tahlile gönderilen 15 numune ayakkabıdan 12’sinin sağlığa zararlı kimyevi ürünler içerdiğinin belirlendiğini kaydetti. Bakan Canikli, mevzuat çerçevesinde ilgili firma tarafından bunun kamuoyuyla paylaşılması, ulusal gazete ile televizyon kanallarında duyurulması ve satılan ayakkabıların bedeli karşılığında toplatılması gerektiğini ifade etti.

Firmanın, ayakkabılardan 7’si ile ilgili ilan verdiğini anlatan Canikli, “İlanda açıkça ürünün zehirli kim-

yasal içerdiği ve bu nedenle toplatılması kararı verildiği, getirilmesi halinde bedeli karşılığında alınacağı kamuoyuna duyuruldu. Kalan 5 ayakkabı ile ilgili tebligatlar yapıldı, kanunun gerektirdiği 10 günlük süre içinde firma aynı yöntemi 5 numune için de gerçekleştirecek.” dedi.

Bakanlık çalışanlarının doğrudan tüketiciye arz edilen ürünlere ilişkin denetimlerini aralıksız sürdürdüğünü ifade eden Canikli, ayakkabıya özel önem verdiklerini belirtti. Bu konuda kamuoyunun bilinçlendirilmesinin de önemine işaret eden Canikli, “Gelişmiş ülkelerde bu işler nasıl yapılıyorsa, Türkiye’de bakanlık olarak tüketiciye daha sağlıklı ürünlerin sunulması noktasında görevimizi yapıyoruz.” diye konuştu.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakan Fikri Işık ASO Teknik Koleji'ni ziyaret etti

17 Kasım 2014

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, Ankara Sanayi Odası, 1. OSB'de bulunan ASO Teknik Koleji'ni 17 Kasım tarihinde ziyaret etti, 9. sınıf öğrencilerine matematik dersi verdi. Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ile birlikte okulu gezen Fikri Işık, Okul Müdürü Mustafa Dascı'dan okul hakkında bilgi aldı.

Bakan Işık, bir sınıfta öğrencilere matematik dersinin ne kadar önemli olduğunu anlatarak, "Öğrencilere matematikte aşırı bilgi yüklemek yerine matematiği sevdirmelerini öneriyorum. Hayattaki problemler sadece temel matematik ya da sadece fen bilimleri problemleri değil. Sosyal bilimlerin çözümüne matematik yaklaşımı gerekir. Çözmek için veriler ortaya koyarsınız, ondan sonra o veriler istenilen sonucu almaya yeterli mi, değil mi bakarsınız. Matematik der-

sine ilk girdiğim zaman hacim hesaplarını incelerken öğrencilere demiştim ki eğer matematik bilerseniz sizi kimse aldatamaz." diye konuştu.

Okulda uygulama atölyeleri ve sınıfları gezdikten sonra basın mensuplarına açıklamada bulunan Bakan Işık, "Türkiye'nin özellikle üretimini, istihdamını ve ihracatını arttırması için en çok ihtiyaç duyduğumuz alan nitelikli insan kaynağıdır. Nitelikli insan kaynağı ihtiyacını Türkiye giderdiği ölçüde diğer tüm ihtiyaçlarını çok daha kolay gidereceğine inanıyorum. Sanayide nitelikli insan ihtiyacı noktasında şu anda ciddi bir taleple karşı karşıyayız. Aslında 'ara eleman' deniyor ama ben bunu 'aranan eleman' diye özellikle vurgulamak istiyorum. Bizim üretimde aranan eleman ihtiyacımız her geçen gün artıyor. Aranan elemanın temini noktasında da en büyük sıkıntımız, mevcut eğitim sistemimizin çok teorik olması, pratiği çok fazla içermemesi. Özellikle organize sanayi bölgeleri içerisinde kurulan bu okullarımız sadece teorik bilgiyle kalmıyor, çocuklarımızın hem temel becerilerini geliştirme hem de pratiği yakalama noktasında çok büyük imkân sağlıyor. Bu model Türkiye'de gerçekten başarılı oldu. Tüm uygulamalarda başarı görmekteyiz." şeklinde konuştu.

Daha sonra bölgede yer alan Hidromek ve Erkunt Traktör fabrikalarını da ziyaret eden Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, fabrikalarda incelemelerde bulunarak yetkililerden bilgi aldı.

ASO Tataristan Cumhurbaşkanı'nı ağırladı

1 Aralık 2014

Rusya Federasyonu'na bağlı Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rustam Minnihanov, resmi bir ziyaret için geldiği Ankara'da ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti, sanayicilerle yemek yedi.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'in ev sahipliğinde gerçekleşen ziyarete Cumhurbaşkanı Minnihanov'un yanısıra Tataristan Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Başkan Yardımcısı Ruslan Kabiroy, Tataristan Cumhuriyeti Yatırımlardan Sorumlu Bakanı Taliya Minnulina, Tataristan Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şamil Ageev, AK Parti İstanbul Milletvekili İsmail Safi ve Tataristan'la iş yapan çok sayıda ASO üyesi sanayici katıldı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir toplantıda yaptığı konuşmada, Ankara'nın Türkiye'nin en önemli sanayi şehirlerinden biri haline geldiğini belirtti. Sanayide yaratılan katma değerın yüzde 7,8'inin Ankara'da gerçekleştiğini söyleyen Özdebir, "Bu katkı ile Ankara, İstanbul'un ardından ikinci sırada yer almaktadır. Ankara sanayisi altyapısı en iyi olan kentlerimizden biridir." dedi.

Ankara'daki sanayi işletmelerinin üçte ikisinin organize sanayi bölgelerinde faaliyet gösterdiklerini dile getiren Özdebir, "Bu durum, sanayi işletmelerinin birlikte iş yapabilme olanaklarını arttırmakta, sinerji yaratılmasını sağlamaktadır. Ankara Sanayi Odası'nın gerçekleştirdiği 1. ve 2. OSB'ler çevreye dost, arıtma sistemleriyle dünya çapında modern sanayi alanlarıdır. Türkiye'nin en modern organize sanayi bölgeleri Ankara'da yer almaktadır." diye konuştu.

Ankara'da faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin yüzde 37'sinin ihracat yaptığını söyleyen Özdebir, "Ankara'nın ihracatı, bu yıl 8 milyar doları aştı. Ankara'nın bir kent olarak gücü, onun bilgi ve teknoloji üretme kapasitesinden kaynaklanmaktadır. Ankara'da faaliyet gösteren işletmeler ileri teknoloji alanlarında yoğunlaşma göstermektedir. Çalışan sayısı bakımından Ankara ileri teknoloji istihdamında açık ara liderliğini sürdürmektedir. Yatırımlar yönüyle bakıldığında Ankara, bölgesel sanayi içinde ileri ve orta-ileri teknoloji alanlarında yine en çok yatırım yapan bölge olarak karşımıza çıkmaktadır." diye konuştu.

Toplantıda sanayicilere hitap eden Tataristan Cumhurbaşkanı Rustam Minnihanov ise, Türk ve Tatar halkları arasındaki köklü bağları daha da derinleştirmek için gayret göstereceğini vurguladı. Tataristan'daki Türk yatırımlarını takdirle karşıladıklarını belirten Minnihanov, "Türk iş adamlarının Tataristan'a ilgisi her geçen gün artıyor. Türk işadamlarının Tataristan'daki yatırım hacmi 1 milyar doları aştı. Türk yatırımcılar neredeyse Tataristan ekonomisinin yüzde 25'ini oluşturuyor." dedi.

Ankaralı yatırımcıları Tataristan'a davet eden Minnihanov, "Yatırım alanında cazip bir ülke olan Tataristan, Rusya ekonomisinde 5. sıraya yükseldi. Petrol rafineri, makine üretimi, traktör üretimi, yolcu gemisi üretimi, tekstil, medikal, eğitim, hizmet ve inşaat sektörlerinde iş birliğine açıldık. İki ülke halkları arasındaki bu kardeşliği ticarete dönüştürelim." diye konuştu.

İş birliği anlaşması imzalandı

Konuşmaların ardından, Ankara Sanayi Odası ile Tataristan Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası arasında bir iş birliği anlaşması imzalandı. İki oda arasındaki iş birliği anlaşmasını Cumhurbaşkanı Minnihanov ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin şahitliğinde ASO Başkanı Nurettin Özdebir ile Tataristan Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şamil Ageev imzaladı.

ASO Gündem Toplantılarının 23'üncüsü gerçekleştirildi

Ankara Sanayi Odası'nın düzenlediği 'Gündem Toplantılarının' yirmi üçüncüsü 4 Aralık 2014 tarihinde Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Başkanı Hulusi Şentürk'ün katılımıyla ASO'da yapıldı.

4 Aralık 2014

ASO Başkanı Nurettin Özdebir ASO 23. Gündem toplantısının açılışında yaptığı konuşmada, "Dünyayı ilk defa standartlarla tanıştıran bir ülkenin evlatlarız ancak maalesef bunu sürdürememiştir. Standartlar, bizim açtığımız yolda bizden çok daha etkili kurumlar tarafından, ülkelerin ekonomik ve sanayi sınırlarını korumak için ticareti ve rekabeti şekillendirme noktasında önemli bir araç olarak kullanılmakta." diye konuştu.

Dünyada ve Türkiye'de standartların sektörlerin önerileriyle hazırlandığını belirten Özdebir, sektörün kendisini koruması için bu konuda çalışma yapması gerektiğine işaret etti. Standartların dünyanın çeşitli ülkeleri ve güvenilir marka olarak tanınmış ticari kuruluşlar tarafından istismar edildiğini savunan Özdebir, sanayinin haksız rekabete uğramaması için işini doğru yapanla hile yapanın ayıklanması gerektiğini vurguladı.

Türk Standardları Enstitüsü Başkanı Hulusi Şentürk ise, standartları belirlemenin oyunun kurallarını belirlemek olduğunu ve oyunun kurallarını belirleyen de daima rakibine göre avantajlı olduğunu söyledi. İslam ülkeleri arasındaki ticaretin geliştirilmesi için 4 yıl önce İslam Ülkeleri Standardizasyon ve Metroloji Enstitüsü kurulduğunu hatırlatan Şentürk, enstitünün bu yıl İslam dünyasının tek otoritesi haline geldiğini belirtti. Şentürk, Eylül ayında Brezilya'da yapılan Uluslararası Standartlar Teşkilatı yönetim kurulu seçiminde, 9 ülke arasından Türkiye'nin en yüksek oy ile seçildiğini ifade etti. Avrupa Kalite Kontrol Birliği'nin 1 Ocak 2015'ten itibaren Avrupa ülkelerinde TSE patentli müşteri dostu belgelendirmesine başlayacağını da açıklayan Şentürk, gelişmelerin TSE'nin tüm dünyadaki itibarı açısından övünç verici olduğunu dile getirdi. Standardizasyon faali-

yeti nedeniyle her yıl 10 milyon liranın üzerinde zarar ettiklerini kaydeden Şentürk, diğer yandan elde ettikleri kârlarla zararı amorti ettiklerini ifade etti. Şentürk, odaların bakanlıklar ile protokol yapmaları gerektiğine işaret ederek, "Fuara katılımı ilgili fon veriyorsunuz da sanayinin bel kemiği olan ve rekabet üstünlüğünü sağlayacak standardizasyon faaliyetlerine katılıma neden fon sağlamıyorsunuz? Sanayicimizin doğrudan üzerine yıkmadan, odalarımız, bakanlığımız ve kuruluşlarımızla bu sağlanabilir. TSE olarak ben de taşın altına elimi koyayım, ortak protokol olabilir. Bu işlere çözüm bulmamız gerekiyor." diye konuştu.

Türk ihracatçısının önünü açabilmek için 1,5-2 yıldır ciddi anlaşmalara imza attıklarına dikkati çeken Şentürk, şunları söyledi: "Ben de TSE'ye gelmeden evvel TSE'yi suçlayanlardan biriydim. Yine de bazı konularda suçluyorum ama suçladığım konuları çözmek için de uğraşıyorum. Mesela bunlardan bir tanesi 'A ülkesi neden TSE'nin belgesini kabul etmiyor?' Uluslararası ilişkilerde mütekabiliyet vardır. Yani siz 'Benim belgemi kabul et' dediğinizde, o da 'Sen de benim belgemi kabul et' diyor. Ama ben gümrük birliği tarafı olduğum ve Türkiye Avrupa pazarı kabul edildiği için Avrupa 'Benim tanımadığım belgeyi sen tanıyamazsın' diyor. Burada ara çözüm geliştirdik ve 1,5 yıldır da bu çözümü pazarlamaya başladık. Şu an Birleşik Arap Emirlikleri, Yemen, Sudan ve Umman ile ortak belge düzenlemek için anlaşma imzaladık."

Şentürk, 2015'ten itibaren her yıl 2 hedef ülkede standart ve belgelendirme altyapılarının ücretsiz geliştirilmesi projesini başlatacaklarını kaydetti. TSE'nin yıldız ve çift yıldız uygulamasına da değinen Şentürk, çift yıldız uygulamasının her sektöre kalite getireceğini vurguladı. Standardı uygun ama kalitesi düşük ürünleri ayırmaya başladıklarını belirten Şentürk, bu şekilde Türkiye'deki kalite yarışını hızlandırmak istediklerini dile getirdi. Şu anda 5 firmaya çift yıldız belgesi verdiklerini kaydeden Şentürk, diğer

firmaların da kalitelerini yükselterek bu belgeyi almalarını sağlamayı hedeflediklerini ifade etti.

Protokol

Toplantının ardından ASO ile TSE arasında, ASO üyelerinin TSE Deney ve Kalibrasyon Merkezi Başkanlığı Laboratuvarlarında alacakları kalibrasyon, eğitim ve özel deney hizmetlerine yönelik protokol imzalandı.

Protokolle, TSE'den gözetim hizmeti alan, geçerli bir ürün, sistem belgelerine veya mevcut gözetim, muayene sözleşmesine sahip olan üye firmalara; deney, eğitim hizmetleri ile CE belgelendirmesinde yüzde 30 ve kalibrasyon hizmetlerinde yüzde 40 indirim sağlanacak. TSE'den gözetim hizmeti almayan veya geçerli bir ürün, sistem belgelerine veya mevcut gözetim, muayene sözleşmesine sahip olmayan üye firmalara ise deney, eğitim hizmetleri ile CE belgelendirmesinde yüzde 20 ve kalibrasyon hizmetlerinde yüzde 30 indirim yapılacak.

ASO ile Budapeşte Ticaret ve Sanayi Odası arasında iş birliği anlaşması imzalandı

13 Kasım 2014

Ankara Sanayi Odası ile Budapeşte Ticaret ve Sanayi Odası arasındaki iş birliği anlaşması Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi ile Macaristan Dış Ekonomi ve Dışişleri Bakanı Peter Szijjarto şahitliğinde imzalandı.

Ankara Sheraton Otel’de 13 Kasım tarihinde gerçekleşen imza törenine, ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, Macaristan Dış Ekonomi ve Dışişleri Bakanı Peter Szijjarto ile iki ülkede faaliyet gösteren sanayiciler katıldı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir imza töreninde yaptığı konuşmada iki ülke arasında 2 milyar dolarlık dış ticaret hacmi olduğunu ifade ederek, bunun artırılması gerektiğine işaret etti. İki devletin iş adamlarının daha çok iş birliği yapabilmeleri için çeşitli düzenlemelerin hayata geçirildiğini kaydeden Özdebir, “ASO olarak iş birliği anlaşması imzalayacağız. Bu şekilde iş adamlarının daha rahat çalışması için gerekli zemini hazırlıyoruz.” dedi.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi ise, Türk sanayicileri yurt dışında da yatırım yapmaları yönünde teşvik ettiklerini ifade ederek, 2023 hedeflerine ulaşmak için bunun önemli olduğunu söyledi.

Dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri olmayı hedeflediklerini hatırlatan Bakan Zeybekçi, özellikle yüksek teknoloji alanlar olmak üzere Macaristan ile birçok konuda iş birliği yapabileceklerini kaydetti.

Zeybekçi, “Türk ve Macar iş dünyasını bir araya getirerek, üçüncü ülkelerde de iş yapmanın çok önemli olduğuna inanıyoruz.” ifadesini kullandı.

Macaristan ve Türkiye arasındaki dış ticaret hacminin artması gerektiğini vurgulayan Nihat Zeybekçi, “5 milyar dolar dış ticaret hedefine ulaşmamız gerekiyor. Bizlere düşen, bu iş birliği imkânlarını geliştirmek” değerlendirmesinde bulundu.

Konuk Bakan Szijjarto da Macaristan ekonomisinin hızla büyüdüğünü kaydederek, bunu sağlamak için çok önemli politikaları hayata geçirdiklerini belirtti.

Türk sanayicileri yatırım yapmak için Macaristan’a davet eden konuk Bakan, “Yatırım yapmak istiyorsanız Macaristan’a gelmelisiniz. Ülkemiz Avrupa’nın kalbidir ve lojistik açıdan büyük avantaja sahiptir. Türkiye’den gelen yatırımcılara da büyük saygı duyulmaktadır.” diye konuştu.

Konuşmaların ardından Özdebir ile Budapeşte Ticaret ve Sanayi Odası Türk Macar Bölümü Başkanı Andras Rev iş birliği protokolünü imzaladı.

ASO ve Beypazarı Ticaret Odası Kardeş Oda oldu

27 Kasım 2014

Ankara Sanayi Odası, Beypazarı Ticaret Odası ile "Kardeş Oda" protokolü imzaladı.

İki oda arasındaki iş birliğini güçlendirmeyi ve ortak projeler geliştirmeyi amaçlayan "Kardeş Oda" protokolünü Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ile Beypazarı Ticaret Odası Başkanı Necdet Çalışkan imzaladı.

Ankara Sanayi Odası'nda 27 Kasım tarihinde düzenlenen törene ASO Başkan Yardımcısı Mehmet Doğanlar, Beypazarı Ticaret Odası Meclis Başkanı Niyazi Ercan ve her iki odanın Yönetim Kurulu üyeleri de katıldı.

ASO Başkanı Özdebir törende yaptığı konuşmada, aynı il sınırları içindeki iki oda olarak zaten hep birlikte Ankara'da ticaret ve sanayinin gelişmesi için çaba gösterdiklerini belirterek, bu protokolle kardeşliği daha da pekiştirip, yeni iş birlikleri için bir motivasyon yaratmayı amaçladıklarını söyledi. Beypazarı Ticaret Odası Başkanı Necdet Çalışkan da Ankara

Sanayi Odası'nı aslında bir 'abi' olarak gördüklerini belirtti ve bu protokolle ASO'nun tecrübelerinden daha fazla yararlanmak ve bir sinerji yaratmayı hedeflediklerini ifade etti.

İmzalanan protokolle; uluslararası organizasyonlarda iş birliği, eğitim konusunda destek, çalışanlar arasındaki tecrübe aktarımı, her iki oda meclisinin belli periyotlarla ortak toplantı yapması, birlikte projeler gerçekleştirilmesi öngörülmüyor.

Ankara Valisi Mehmet Kılıçlar ASO'yu ziyaret etti

27 Kasım 2014

Ankara Valisi Mehmet Kılıçlar, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'e bir nezaket ziyaretinde bulundu. Ziyaretinde ASO'ya ilk defa geldiğini belirten Vali Kılıçlar, ASO hizmet binasının bazı bölümlerini gezerek bilgi aldı. ASO Başkanı Özdebir, ziyarette Ankara sanayinin genel yapısı ve ASO hakkında Kılıçlar'a bilgi verdi.

Özdebir, ziyaretin ardından Kılıçlar'a ASO tarafından yayınlanan Ankara Sanayi Tarihi ve Osmanlı Kent Yıllıkları'nda Ankara kitaplarını hediye etti.

Ulusoy Elektrik Borsa İstanbul'da

22 Kasım 2014

Ulusoy Elektrik'in halka arzına ilişkin düzenlenen gong töreni, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Borsa İstanbul Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Zafer, Ulusoy Elektrik Yönetim Kurulu Başkanı Sait Ulusoy, Ulusoy Elektrik Yönetim Kurulu Üyeleri Enis Ulusoy, Kubilay Ulusoy ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Eski Bakanı Cumhuriyet Ersümer'in katılımıyla Borsa İstanbul'da gerçekleşti.

"ULUSE" koduyla "14 TL" fiyattan Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlayan Ulusoy Elektrik'in halka arzı dolayısıyla gerçekleştirilen gong töreninde konuşan Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Ulusoy Elektrik'in kaydettiği gelişimin Türk sanayisi için önemli dersler barındırdığına dikkat çekerek; "İnanıyoruz ki Ulusoy Elektrik'in başarıları devam ederek Türkiye'ye olan katkıları daha da artacaktır." dedi.

Ulusoy Elektrik Yönetim Kurulu Başkanı Sait Ulusoy da "Aldığımız talepler, başarılı bir yolda olduğumuzu bize gösterdi. Dünyanın farklı yerlerine dağılmış fabrikalarımızla 2023 yılında dünyanın alanında sayılı firmalarından biri olacağız." diye konuştu.

Kırgızistan Büyükelçisi ASO Başkanı Özdebir'i ziyaret etti

24 Kasım 2014

Kırgızistan Büyükelçisi İbragim Zhunosov Kozhonazarovich, 24 Kasım 2014 tarihinde Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i makamında ziyaret etti.

Ziyarette Büyükelçi Kozhonazarovich, Kırgızistan'daki yatırım imkânları hakkında bilgi vererek, Ankaralı sanayicileri yatırıma beklediklerini ifade etti.

Futuristler Derneği Ankara Şubesi ASO'da

26 Aralık 2014

Futuristler Derneği Ankara Şubesi 2014-2015 sezonu etkinliklerinin ilkinin 26 Aralık günü Ankara Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirdi. Etkinliği Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir de takip etti.

Doğan Çoruh, Arif Hakan Yarkin, Dr. Bahattin Koç ve Prof. Erbil Oğuz etkinliğin konuşmacıları arasında idi. 3 boyutlu yazıcıların vardığı noktanın ve kısa ve uzun vadede varabileceği noktanın konuşulduğu etkinlik sırasında Doğan Çoruh'un kendi geliştirdiği yazıcıdan bir plastik çıktı hemen o esnada üretildi.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir etkinliğin sonunda yaptığı konuşmada, geçtiğimiz günlerde yapılan Ankara Proje Pazarı esnasında 3d işiyle uğraşan firmalar ile tanıştığını, bazılarını bizzat görüşme için davet ettiğini belirterek, Ankara'nın önümüzdeki günlerde havacılık ve savunma kadar medikalde de çok önemli yere gelmek üzere olduğunu kaydetti.

Özdebir “Sanayi Bölgelerinde Sürdürülebilirliğe Geçiş” temalı uluslararası konferansa katıldı

3 Kasım 2014

Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu GIZ'in (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH) iş birliğinde, OSTİM ve KOSGEB tarafından ortaklaşa düzenlenen “Sanayi Bölgelerinde Sürdürülebilirliğe Geçiş” temalı uluslararası konferans Ankara’da gerçekleştirildi. Konferansa ASO Başkanı Nurettin Özdebir’in yanı sıra Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ramazan Yıldırım, Almanya Büyükelçiliği Müsteşarı Thomas Kurz, GIZ Türkiye Direktörü Carl Taestenssen, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Genel Müdür Yardımcısı Sabahattin Dökmeci, OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın, OSBÜK Genel Sekreteri Ali Yüksel ile Türkiye, Çin, Myanmar, Hindistan, Mısır, Tunus, Fas, Kostarika, Meksika, İsviçre, Almanya ve Avusturya gibi ülkelerden 200’e yakın isim katıldı.

“Önce kendi evimizi süpürmeliyiz”

ASO Başkanı Özdebir konferansın açılışında yaptığı konuşmada, dünyanın 7 milyarı aşan nüfusuna dikkat çekerek insanlığın her geçen gün artan ihtirasının, dünyayı sürdürülebilirlik anlamında son derece sıkıntılı durumlara soktuğuna işaret etti. “Nüfusu ve paralel olarak gelir düzeyi artan dünyanın ihtiyaçlarını karşılamamız mümkün olmayacak, dünya, israf ve lüksü karşılayamayacak. Sanayiciler olarak öncelikle kendi evimizi süpürmemiz gerekir.” diyen Özdebir, OSB’leri ülkemizin geliştirdiği bir model olarak dünyaya örnek olması gereken bir yapı olarak niteledi.

Sadece sıvı atıkları arıtmanın, katı atıkları depolayıp bertaraf etmenin sürdürülebilirlik açısından yeterli olmadığını savunan Özdebir, insanoğlunun yaptığı her

ekonomik faaliyetin kirlilik doğurduğunu, bunun minimuma indirilmesi gerektiğini kaydetti. Özdebir, şu önerileri sıraladı: “Minimum atık hedeflemeliyiz, atıkların geri dönüşümünü sağlamalıyız, kullandığımız enerjiden malzemeye kadar çok dikkat etmeliyiz. İnsanlığın istekleri arttığı sürece, sanayi üretime mecburdur. Sadece sanayi bölgelerinin sürdürülebilir olması yetmiyor. Bunun bir kavram olarak tüm insanlığın kafasında yer etmesi gerekiyor.”

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ramazan Yıldırım da “Geri kazanımın mantığını ve önemini kavramış olmalıyız. Gelişmiş ülkeler tarafından yeni politika arayışları başlatılmıştır. Birçok ülkede doğal kaynakların minimum kullanımına yönelik uygulamalar görülmektedir. Bugüne kadar üretim sistemlerinde yalnızca işletmeler düzeyinde başarılar elde edilmiş ancak topluma yaygınlaştırılamamıştır.” dedi. Yıldırım, sürdürülebilir kalkınmanın en önemli alanlarından biri olarak yeşil sanayi alanlarını gösterdi.

Almanya Büyükelçiliği Müsteşarı Thomas Kurz ise, sanayi alanlarının, sanayileşmenin itici gücü olduğunu anımsattı. Bu alanların özellikle KOBİ’lere altyapı ve ortak kullanım alanı sağladığına işaret eden Kurz, “Atık yönetimi, lojistik, enerji etkinliği ve çevresel konular, firmaların etkin üretim alanında önemlidir. GIZ, Türkiye’de ikili teknik iş birliğinin 1969’dan bu yana temel oyuncusudur.” açıklamasını yaptı. Kurz ayrıca, GIZ’ın, kapasite geliştirme, mesleki eğitim, sürdürülebilir sanayi ve çeşitli başlıklarda 400’den fazla proje gerçekleştirdiğini söyledi.

Madencilik Kanunu ile ilgili toplantı ASO'da düzenlendi

20 Kasım 2014

Madencilik Komite Başkanı Ümit AKDUR'un başkanlığını yaptığı, Madencilik Kanunu ve Madencilikte

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konularında, Madencilik Sanayi Genişletilmiş Meslek Komitesi Toplantısı 20 Kasım tarihinde Ankara Sanayi Odası Zafer Çağlayan Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Madencilik, Yapı Elemanları ve Taşocakçılığı Sanayi Meslek Komitelerine ait grup üyelerinin katılımı ile düzenlenen toplantıda; 3213 sayılı Maden Kanunu'nda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı taslağı görüşülerek, maddeler bazında tartışıldı.

ASO'da İş Sağlığı ve Güvenliği toplantısı düzenlendi

14 Kasım 2014

"İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkında En Güncel Bilgiler ve Merak Edilenler" konulu bilgilendirme semineri 14 Kasım tarihinde Ankara Sanayi Odası'nda düzenlendi.

MED Akademi Genel Müdürü Cemal Üstek ve Genel Koordinatör Aziz Tuna Seyyar tarafından verilen seminerde, "İş sağlığı ve güvenliğinde geçtiğimiz 2 yılda yaşananlar ve sektördeki gelişmeler, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında tarafların sorumlulukları, iş sağlığı ve güvenliği süreçlerinin işveren tarafından sağlıklı izlenmesi ve kontrolü için yapılması gerekenler, alt işveren yönetiminde iş sağlığı ve güvenliği, iş sağlığı ve güvenliği çerçevesinde Borçlar Kanunu ve Ceza Kanunu açısından işveren yükümlülükleri" konularında katılımcılara kapsamlı bilgi verildi.

Seminerde ayrıca, kurumların iş sağlığı ve güvenliği konusunda en çok sordukları sorular, merak ettikleri noktalar da masaya yatırıldı.

Ankara Sanayi Odası Dünya Fuarlarında

Ankara Sanayi Odası Ocak ayında 3 fuara katıldı.

“Ankara Biyoteknoloji ve Medikal İhracatı Geliştirme Projesi” kapsamında Ankara Sanayi Odası’nın yürütmekte olduğu Medikal URGE projesinde yer alan ASO üyesi firmalar, Ortadoğu ve Afrika’nın en büyük tıp ve sağlık fuarı olarak gösterilen ARAB HEALTH’e katıldı.

26 Ocak 2015

26-29 Ocak 2015 tarihleri arasında Dubai Uluslararası Fuar Merkezi’nde gerçekleştirilen ve 4 gün süren ARABHEALTH’15 ULUSLARARASI SAĞLIK fuarında Ankara Sanayi Odası, 10 medikal küme ile stant açarak 150’yi aşkın ziyaretçiyi ağırladı.

Medikal sektöründe, T.C Ekonomi Bakanlığının prestijli fuarlar listesinde yer alan fuarda 70’den fazla ülke, 3800’ü aşkın katılımcı ve 95.000’i aşkın ziyaretçi yer aldı.

ASO’dan; Ar-Ge Tek Savunma Sanayi End. Tıbbi. Cih. Bil. Elek. Elektro. Biyotek. San. ve Tic. Ltd. Şti., Dinamik Röntgen Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Dinçşa İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., Proted Protez Ortez Ltd. Şti., Sentegen Biyoteknoloji Danışmanlık Elektronik Bili-

şim San. Tic. Ltd. Şti., Metis Biyoteknoloji ve Dış Ticaret Ltd. Şti., Yenışehir Laboratuvarı Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti, Ertunç Özcan Sağlık Tesisleri ve Tıbbi Cihazlar İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş., Desu Medikal Ürünleri ve Tıbbi Cihazlar San. Tic. Ltd. Şti ve Tokra Medikal Tic. Ltd. Şti. firmaları katıldı.

ASO Medikal Küme üyelerinin ihracatlarını arttırmak adına düzenlenen fuar süresince stantta yapılan görüşmelerin dışında, küme için özel ikili iş görüşmeleri de organize edildi. Yapılan görüşmelerde BAE, Suudi Arabistan ve Afrika ülkeleri öncelikli olmak üzere birçok ülkeden katılımcı sağlanarak, firmalar için yüksek potansiyelli iş görüşmeleri gerçekleştirildi.

26 - 31 Ocak 2015 tarihleri arasında Rusya/Moskova'da gerçekleştirilen INTERPLASTICA 2015 Fuarı'na Ankara Sanayi Odası Plastik UR-GE projesi kapsamında firmalar katıldı.

26 Ocak 2015

Rusya Federasyonu'nda düzenlenen ve her yıl 50.000'in üzerinde ziyaretçisi olan ve 30 ülkeden 1000'e yakın şirketin yer aldığı 18. Uluslararası Plastik Fuarı olan Interplastica Ticaret Fuarı'nda, Aybal Plastik, Çakmak Yedek Parça, Dusepark Kent Mobilyaları, Elektromed, Özdörtdivan Çerçeve, Öznorm Ambalaj, Sunteks Plastik ve Zetaş Su Arıtma Sistemleri olmak üzere 8 ASO üyesi firma katıldı.

Fuarda ASO Plastik Kümelenmesi standını 220 firma ziyaret ederek, 46'sı randevulu olmak üzere toplamda 112 birebir iş görüşmesi (B2B) gerçekleştirildi. Fuar alanında numune siparişleri alınarak, ihracat görüşmeleri başladı.

Ayrıca Rusya'nın en büyük gaz şirketi, kamu kurumu temsilcileri ve bürokratlar ile görüşmelerin gerçekleştiği fuarda, Ekonomi Bakanlığı Rusya Ticaret Müşaviri ve Rus-Türk İşadamları Birliği Başkanı, standları ziyaret ederek, düzenlenen akşam yemeğinde katılımcılara tecrübelerini aktardı.

ASO Plastik Kümelenmesi olarak gerçekleştirilen bu fuar kapsamında, firmaların Rusya pazarına giriş konusunda cesaretleri artmıştır. Sonuç itibarıyla hedef ülkede gerçekleştirilen fuar katılımının pazara giriş için önemli bir adım olduğu ve verimli geçtiği tespit edilmiştir.

İngiltere Ticaret ve Yatırım Ofisi (UKTI) tarafından 27 Ocak 2015 - 29 Ocak 2015 tarihleri arasında, İngiltere'nin Londra şehrinde, 4. Yerli Nükleer Enerji Çalıştayı (Civil Nuclear Energy Showcase - 2015) düzenlendi.

27 Ocak 2015

Nükleer Endüstri Topluluğu (Nuclear Industry Association) ve İngiltere Ticaret ve Yatırım Ofisi ortaklığında düzenlenen etkinlikte, konu ile ilgili pazarlardan hükümet temsilcileri, nükleer yatırımcılar ve endüstrinin uluslararası seviyede üst düzey karar mercileri bir araya geldi. 20 ülkenin temsil edildiği çalıştayda, ülkelerde nükleer endüstrinin güncel durumunu aktaran sunumlar ve sektörün öncü firma temsilcileri ile birebir toplantılar gerçekleştirildi.

Çalıştayın ikinci günü Türkiye'de nükleer güç santrali projeleri ve endüstriye yönelik çalışmaların görüşül-

düğü oturumunda, Ankara Sanayi Odası tarafından 33 üye firma katılımı ile başlatılan, NuCIndusTRY-Nükleer Endüstri'de 'Yerli Katkı Projesi' konusunda bir sunum gerçekleştirildi.

Çalıştayı takip eden günlerde, nükleer endüstriye yönelik üretim ve eğitim konularında tecrübelerini paylaşmak ve merkez yapılarını görmek amacıyla İngiltere Sheffield Bölgesi'nde yer alan, İleri Üretim Teknolojileri Araştırma Merkezi'ne bağlı Eğitim Merkezi (Advanced Manufacturing Research Center - Training) ve Nükleer Üretim Birimi (Nuclear AMRC) ziyaret edildi. Merkez yetkilileri ile yapılan görüşmelerin gündemini, Ankara Sanayi Odası ile yapılabilecek iş birlikleri oluşturdu.

Ankara Sanayi Odası, NuCIndusTRY-Nükleer Endüstri'de 'Yerli Katkı Projesi' ile sanayicinin sadece Türkiye'de değil, uluslararası nükleer endüstri pazarında yer alabilmesini hedeflemekte ve bu hedef için çalışmalarına devam etmektedir.

Girişimcilik Haftası ASO'da kutlandı

19 Kasım 2014

Girişimcilik Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen "Girişimciler ve Başarı Hikâyeleri" etkinliği, Ankara Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde KOSGEB iş birliği ile 19 Kasım tarihinde ASO'da gerçekleştirildi.

Etkinliğin açılışında konuşan ASO Genel Sekreteri Doç. Dr. Yavuz Cabbar, ASO ve KOSGEB iş birliğiyle gerçekleştirilen girişimcilik eğitimleriyle bugüne kadar 500'ün üzerinde mezun verdiklerini belirtti. Ülkedeki girişimci sayısının nüfusa göre düşük olduğunu söyleyen Cabbar; "Girişimci sayımız Avrupa Birliği üyesi olmaya çalıştığımız ülkelerle kıyaslandığında daha az. Hâlâ lise ve üniversitelerde okuyanların ilk hedefi, önce devlette, devlet olmazsa iyi bir şirkette iş bulup çalışmak. Bu, doğru bir düşünce değil. Öğrencilerin daha öğrencilik hayatında ilk amaçlarının öncelikle kendi işini nasıl kurarım, özellikle yenilikçi bir fikri ortaya nasıl çıkarırım, bunu nasıl ticarileştiririm, onun üzerinde durmaları gerekir." dedi

Dünyadaki paradigmanın hızla değiştiğini dile getiren Cabbar; "Bizim zamanımızda iş kurmak, iş sahibi

olmak, para kazanmak neredeyse ayıp karşılanırdı. Bizim yetiştiğimiz dönemde zengin olanlar zenginliklerini saklardı, ayıptı çünkü. Bizim amacımız, ülkeye hizmetin kamu yönetiminden geçtiği şekildeydi, biz öyle eğitildik. Ekonominin büyük kısmı kamuya aitti. Ama şimdi bütün dünyada durum öyle değil, şimdi özel sektör, girişimciler, yatırımcılar belirleyici hale geldi. Dünyadaki bütün politik olayları, hatta savaşları da ekonomiler belirliyor. Dolayısıyla, bütün dünyada paradigma değişti. Şimdi özel sektör, girişimcilik, yatırımcılık ön planda. Biz de Ankara Sanayi Odası olarak Türkiye'deki girişimcilerin sayısını arttırmak istiyoruz." diye konuştu.

Açılış konuşmasından sonra ASO Hasan Altun Konağı'nda eğitim gören 22. dönem kursiyerlerine sertifikaları verildi. Etkinlikte, daha önceki kurslara katılıp, kendi işini kuran bazı girişimciler deneyimlerini yeni mezunlarla paylaştılar.

ALİ KOCATEPE

Besteci, söz yazarı, yorumcu, yapımcı, televizyoncu, spor spikeri gibi birçok sıfatı taşıyan Ali Kocatepe'yi daha yakından tanıyabilir miyiz?

İzmir doğumluyum. Giritli bir anne, Gülsüm Hanım'la, Çanakkale ve Kurtuluş savaşları gazisi bir baba, Recep Bey'in İzmir'de buluşup evlenmesi sonucu dünyaya geldim. Balık burcundayım. İzmir'de Gazi İlkokulu, Özel Türk Koleji, Atatürk Lisesi ve Ege Üniversitesi'ni bitirdim.

Aklımda hep müzik vardı. Henüz lise öğrencisiyken arkadaşlarımla orkestra kurup, şarkı söylemeye başladım. *Yeni Asır* gazetesinde müzik yazarlığına, İzmir Radyosu'nda program yapımcılığına başlamam da aynı döneme rastlıyor. Daha 18 yaşındayken, İzmir'in en popüler kişilerinden biriydim...

1973'te plak şirketimi kurduktan sonra yavaş yavaş İstanbul'a yerleştim.

Bir sevgi adamıyım...
Sabırlı ve aşırı
hoşgörülüyüm...
Hobilerini mesleğe
dönüştürmeyi başarmış
mutlu bir insanım..."

Müzik dışında gazetecilik, spor spikerliği, televizyon sunuculuğu, radyo ve televizyon yapımcılığı var. 1981-1989 yılları arasında Gelişim Yayınları'nda Hıncal Uluç'un genel yayın yönetmenliğini yaptığı *Erkekçe* dergisinin sorumlu yazı işleri müdürü olarak çalıştım. 1969'da TRT İzmir Radyosu'ndan başlayarak yıllarca futbol maçları anlattım. İlk özel televizyonda bir sezon boyunca bugün Şansal Büyüka'nın yaptığı spor programlarını yaptım.

1993-94 yılları arasında Show Radyo'nun Yayın Yönetmeni olarak da çalıştım.

Aysun'la 1985'te evlendik. Kızımız İlkıyaz 1990 doğumlu. Örnek gösterilen bir eş ve baba oldum. Çalışkanımdır. Boş duramam. Yaratıcıyım. Yardım severim.

Bir sevgi adamıyım... Sabırlı ve aşırı hoşgörülüyüm... Hobilerini mesleğe dönüştürmeyi başarmış mutlu bir insanım...

Ailece sinemasız yapamıyoruz. Sıklıkla gideriz. Tiyatro ve özellikle yabancı sanatçıların konserleri, müzikaller... Seyahati seviyoruz. Eskisi kadar müzik dinleyemiyor, kitap okuyamıyorum. Daha doğrusu yayınlananlara yetişemiyorum. Aysun'la haftanın en az iki günü yemeğe çıkarız. Yürüyüş yaparız. Yüzmeyi seviyoruz. İlkıyaz, Bilgi Üniversitesi sinema - tiyatro bölümünü bitirdi. Artık kendi ayakları üzerinde duruyor. Oyunculluğu seviyor ve şu anda tiyatro yapıyor.

Yıllardır Aysun'la birlikte farklı sahne projeleri, konserler gerçekleştiriyoruz. Bu kadar yıldır sıradan olmamak için emek verdim. Başarılarımızda bu da önemli bir rol oynadı.

Son olarak; kimsenin önüne set çekmedim. İyiyi alkışladım, kötüyü kırmadan eleştirdim. Herkesi olduğu gibi kabul ettim. Hep sevgi ve saygıyla yaklaştım. Huzurumu kaçırarak insanlardan ve ortamlardan uzak durmaya çalıştım. Arkadaşlarım için yapabileceğim bir şey varsa yaptım. Vefalıyım. "Keşke" sözünü kullanmaktan hiç hoşlanmam. Bu nedenle keşkelerim yoktur... Beni üzen olayların bile benim için hayırlı olduğuna inanırım...

Üç yüzün üzerinde beste, şarkı sözü ve reklam müziği yaptınız ve birçok sanatçı ile çalıştınız. Çoğunlukla sözleri ve müziği kendinize ait olan şarkıları seslendiriyorsunuz. "Hey Gidi Dünya Hey", "Dönme Dolap", "Ben Sana Vurgunum", "Melankoli", "Akdeniz Çocukları", "Meskenim Dağlar", "Heyamola", "Kordon Boyu Faytonlar" en popüler bestelerinizden birkaçı. Yaşamınızın ayrılmaz parçası müzik üretirken nelerden yola çıkıyorsunuz, neler size ilham veriyor?

Sabahattin Ali şiirleri besteciyi alıp sürüklüyor ve ortaya çok güzel melodiler çıkıyor. Sabahattin Ali şiirleri üzerine yaptığım besteler kariyerime çok şey kazandırdı. Sabahattin Ali'nin daha geniş kitlelere ulaşmasında benim de biraz katkım olmuşsa ne mutlu bana.”

Sözlerin beni etkilemesi şart. Ben, büyük bir çoğunlukla söz veya şiir üzerine beste yapıyorum. Ya kendim yazarım ya da şairlerin çok etkilendiğim şiirlerini bestelerim. Sabahattin Ali'den Nazım Hikmet'e, Cahit Külebi'den Faruk Nafiz Çamlıbel'e, Ahmet Muhip Dıranas'tan Ümit Yaşar Oğuzcan'a, Karacaoğlan'dan Gevheri'ye çok geniş bir yelpazede onlarca büyük şairimizin dizelerini besteledim.

Ali Kocatepe bestelerinin sözlerinde Sabahattin Ali şiirlerinin önemli bir yeri var. Bunun özel bir sebebi var mı?

Sabahattin Ali şiirleriyle 1977 yazında Bodrum'da tanıştım. İlk okuduğum ve ilk bestelediğim şiiri "Melankoli" oldu. 1979 da bu besteye Altın Kelebek ödülü kazandım. Bugüne kadar aralarında "Ben Sana Vurgunum", "Çakır", "Çocuklar Gibi", "Meskenim Dağlar", "Benimsin Diyemediğim" gibi şiirlerinin olduğu 8 Sabahattin Ali bestesi yaptım. Şairin şiirlerinde sanki gizli bir müzik var. Besteciyi alıp sürüklüyor ve ortaya çok güzel melodiler çıkıyor. Kerem Güney "Aldırma Gönül"ü, Zülfü Livaneli "Leylim Ley"ini bestelemiştir. Sabahattin Ali şiirleri üzerine yaptığım besteler kariyerime çok şey kazandırdı. Sabahattin Ali'nin daha geniş kitlelere ulaşmasında benim de biraz katkı olmuşa ne mutlu bana.

1969'dan itibaren TRT'de çeşitli dönemlerde "Gençlerle Müzik", "Hafta Sonu", "Bizim Gazino", "Bizden Size", "Tele Pazar" gibi birçok müzik ve eğlence programı sundunuz. Şimdiki televizyon programları ile kıyasladığınızda olumlu ve olumsuz yönleri hakkında düşüncenizi alabilir miyiz?

Sunduğum programlar çok farklı yapımlardı. Ciddi emekle hazırlanıyordu. Çoğu ilker arasındaydı ve öncü oldu. Şimdi 2 yeni TV programı düşünüyorum. 2015'te hayata geçireceğimizi umuyorum. O zamanlar sadece TRT vardı ve herkes TRT izlerdi. Şimdi ihtiyaçtan çok kanal var ve seyirci çok bölündü. Nerede hangi programların olduğunun farkına bile varamıyor. Arada bir yapılan değerli programlar izleyicisine ulaşmadan yok olup gidiyor. Reyting uğruna ne saçmalıklar yapılıyor. Taklitçilik en kolay iş. İyi programcı yetişmiyor. Saçma sapan, bilgisiz ve yetenezsiz birçok insana ekranları teslim ediyorlar. Eski yöneticiler, yapımcılar ve sunucular nerede?

2011 yılında "Hey Gidi Dünya Hey" adlı anı kitabınız yayınlandı. Bu kitabı yazmanızda size ilham ve ön ayak olan kriterler ne oldu? Kitabın içeriğinden kısaca bahseder misiniz? Bu anlamda başka bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Kitabım bir biyografi kitabı olmanın ötesinde müzik tarihimizin son 50-60 yılına ışık tutması açısından önemli. 100'e yakın önemli sanatçıyla ortak anılarım, onlarca fotoğraf ve belgeyi bir arada bulabileceğiniz 500 sayfalık bir hazine. Doğan Müzik tarafından yayınlandı. Yeni bir kitap çalışmam var. Ama vakitsizlikten tamamlamadım. O da çok farklı bir kitap olacak.

Geçtiğimiz Ağustos ayında 50. sanat yılına özel bir konser düzenlediniz ve bir anlamda yarım asrı bir sahneye sığdırdınız. İstek üzerine 25 Aralık'ta bu kez Zorlu Center PSM'de 50. Sanat yılı konserinizi bir kez daha hayata geçirdiniz. O konserlerden okuyucularımıza aktarmak istediğiniz anekdotlarınızı alabilir miyiz? Bu konserleri Türkiye genelinde de düzenleyecek misiniz?

O konserlerde hem kariyerimde önemli yeri olan sanatçı arkadaşlarım hem de yeni kuşak sanatçılar konuştum oldular. Her iki konserde de sürpriz beraberlikler, çoklu

Gençler o kadar büyük saygıyla yaklaşıyorlar ki çok mutlu oluyorum. Lekesiz ve üretimlerle dolu geçen bir 50 yıla duyulan saygı bu. Ben de onlara elimden geldiğince deneyimlerimi aktarıyorum, örnekler veriyorum.”

seslendirmelerimiz oldu. Yüzden fazla müzik, tiyatro ve sinema sanatçısı sahne aldılar. Hem sanatçılar hem de seyirciler açısından unutulmayacak güzellikler yaşandı. 50'inci sanat yılı etkinliklerimi Eskişehir, Bursa, İzmir ve Ankara'da sürdürmek istiyoruz. Ayrıca Zorlu Center'da Mayıs başında çok farklı bir müzikal gösteriyi sahneye koymak istiyoruz.

Gençler o kadar büyük saygıyla yaklaşıyorlar ki çok mutlu oluyorum. Lekesiz ve üretimlerle dolu geçen bir 50 yıla duyulan saygı bu. Ben de onlara elimden geldiğince deneyimlerimi aktarıyorum, örnekler veriyorum. Kitabımı da bu amaçla yazmıştım. Ben jübile yapmadım. 50 sanat yılını doldurduktan sonra büyük bir enerjile yepyeni projelere yelken açtım. Gerçekten değerli insanlarla, özel ve farklı projeler gerçekleştiriyorum. 84 yaşındayken sahnede alkışladığım Tony Bennett gibi eski ama eskimemiş, çağdaş bir sanatçı olmayı hedefliyorum.

Ben jübile yapmadım. 50 sanat yılını doldurduktan sonra büyük bir enerjiyle yepyeni projelere yelken açtım. Gerçekten değerli insanlarla, özel ve farklı projeler gerçekleştiriyorum. 84 yaşındayken sahnede alkışladığım Tony Bennett gibi eski ama eskimemiş, çağdaş bir sanatçı olmayı hedefliyorum.”

Müziğin felsefesini bilmeden müzikçi olunmuyor. Uzun ve kısa vadede projeleriniz olacak mı?

Doğan Hızlan, bir performansımı izledikten sonra şu sözlerle değerlendirmişti beni: “Ali Kocatepe 1950’li yıllardan bugüne, eşsiz, unutamayacağım bir müzik performansı çizdi notalarla. Sevdiğim şarkılar, şarkıcılar; anılar müzesindeki yerlerinden çıkıp o salonda yer aldılar. Neredeyse yarım yüzyıllık müzik tarihinin seçkin parçaları, onun sesiyle kulağımda yankılandı durdu... Ali Kocatepe o dönemin ses kanavasını; tuşlarla notaların yanında, notlarla süsledi. Şarkıların öykülerini anlattı, şarkıcıların kimlikleri üzerine bize bilgi verdi... Düşündüm, kaç müzikçi, onun gibi çaldığının söylediğinin öyküsünü bilebilir?... Müziğin felsefesini bilmeden müzikçi olunmuyor...”

Doğan Hızlan’ın bu değerlendirmesi beni çok güzel özetlemiş. Ben durmuyorum ve hem kısa hem de uzun vadeli projelerimi planlamaya, hayata geçirmek için çabalamaya devam ediyorum...

ASOBÜLTEN

RESMİ GAZETE ÖZETLERİ (07 Ocak - 18 Şubat 2015)

07.01.2015 tarih ve 29229 sayılı Resmi Gazete

- Araçlar ve Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Üniteleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmelikleri ve Teknik Düzenlemelerin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğde (SGM-2010/1) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: SGM-2014/37)
- Anayasa Mahkemesi'nin 25/12/2014 Tarihli ve E: 2013/111, K: 2014/195 Sayılı Kararı

14.01.2015 tarih ve 29236 sayılı Resmi Gazete

- İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşmeler Yönetmeliği
- Taksitle Satış Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik
- Elektrikli Süpürgelerin Enerji Etiketlemesine Dair Tebliğ (SGM-2015/5)
- Elektrikli Süpürgeler ile İlgili Çevreye Duyarlı Tasarım Gereklere Dair Tebliğ (SGM-2015/6)
- Ev Tipi Fırınlar, Ocaklar ve Aspiratörler ile İlgili Çevreye Duyarlı Tasarım Gereklere Dair Tebliğ (SGM-2015/7)
- Ev Tipi Fırınların ve Aspiratörlerin Enerji Etiketlemesine Dair Tebliğ (SGM-2015/8)
- Bazı Tüketici Ürünlerinin Tehlikeli Kimyasal Madde İçeriğine Yönelik Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Tebliğ

17.01.2015 tarih ve 29239 sayılı Resmi Gazete

- Lisans Alarak Faaliyet Gösteren Depolarda Muhafaza

Edilen Tarımsal Ürünler İçin Kira Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2014/62)

- Gümrük Genel Tebliği (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 413)'nin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 444)
- Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2014/6)

18.01.2015 tarih ve 29240 sayılı Resmi Gazete

- 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

19.01.2015 tarih ve 29241 sayılı Resmi Gazete

- Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Mecburi Standart Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

24.01.2015 tarih ve 29246 sayılı Resmi Gazete

- Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliği
- Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlar ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliğinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ (No: SGM-2014/41)
- Büyük Endüstriyel Kazalarla İlgili Hazırlanacak Güvenlik Raporu Tebliği
- İran İslam Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
- Gümrük Genel Tebliği (Tarife-Sınıflandırma Kararları) (Seri No: 18)

28.01.2015 tarih ve 29250 sayılı Resmi Gazete

- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 96)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 124)
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 104)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 125)

29.01.2015 tarih ve 29251 sayılı Resmi Gazete

- 6585 Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
- Türk Gıda Kodeksi Takviye Edici Gıdalar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2015/3)

- Gümrük Genel Tebliği (Tır İşlemleri) (Seri No: 3)
- Kamu İhale Tebliği (No: 2015/1)

31.01.2015 tarih ve 29253 sayılı Resmi Gazete

- Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Etilen Glikol (Etandiol) İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Tebliğ
- Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 288)
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 445)

07.02.2015 tarih ve 29260 sayılı Resmi Gazete

- 2015/7203 Resmi İlan Fiyatlarının Tespit Edilmesi Hakkında Karar
- Kümelenme Destek Programı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanunu'nun 10'uncu Maddesine Göre 2015 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (Sıra Numarası: 2015/2)
- Türk Patent Enstitüsünce 2015 Yılında Uygulanacak Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğ (BİK/TPE: 2015/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (BİK/TPE: 2015/2)

08.02.2015 tarih ve 29261 sayılı Resmi Gazete

- Türk Gıda Kodeksi Hedef Dışı Yemlere Taşınması Önlenemeyen Koksidiyostatların ve Histomonostatların Hayvansal Gıdalardaki Maksimum Miktarları Hakkında Yönetmelik
- Türk Gıda Kodeksi Peynir Tebliği (No: 2015/6)

14.02.2015 tarih ve 29267 sayılı Resmi Gazete

- Elektrik Lambaları ve Aydınlatma Armatürlerinin Enerji Etiketlemesine Dair Tebliğ (SGM-2015/9)
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 105)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 126)
- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 115)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 128)
- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 5)

15.02.2015 tarih ve 29268 sayılı Resmi Gazete

- 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (u) Bendine Göre Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Sanayi İşbirliği Programı Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik

17.02.2015 tarih ve 29270 sayılı Resmi Gazete

- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2015/3)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2015/27)

18.02.2015 tarih ve 29271 sayılı Resmi Gazete

- 6592 Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

DUYURULAR

Dünya Helal Zirvesi 2015

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, Malezya Uluslararası Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'nın evsahipliğinde, Malezya Dış Ticaret Kalkınma Kurumu, Helal Sanayi Kalkınma Kurumu ve Malezya İslami Kalkınma Departmanı işbirliğinde, "Dünya Helal Zirvesi"nin 30 Mart - 4 Nisan 2015 tarihleri arasında, Kuala Lumpur Fuar Merkezi Malezya'da düzenleneceği bildirilmektedir.

Yazıda devamla, yüksek düzeyde katılımın beklendiği, 30 ülkeden 500 katılımcının ürün ve hizmetlerini sergileyeceği ve bu yıl on ikincisi düzenlenecek olan Helal gıda ve içecek fuarı ile Malezya Uluslararası Helal Toplantısı (MIHAS) kapsamında Helal sektöründe dünyanın önde gelen temsilcilerin biraraya geleceği 6 konu odaklı konferans, forum ve yuvarlak masa toplantıları gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Söz konusu etkinlik ile ilgili detaylı bilgiye www.worldhalalsummit.com adresinden ulaşılabilmektedir.

Yenilenebilir Enerji - Tarife Garantisi Sistemi

Mısır Konsoloslugu Ticaret Ofisi'nden alınan bir yazıda, Mısır Elektrik ve Yenilenebilir Enerji Bakanlığı tarafından temsil edilen Mısır Hükümeti, yenilenebilir enerjinin yaygınlaşmasını destekleyen etkin yatırımlar için "Tarife Garantisi (Feed-in Tariff)" uygulamasının hayata geçirildiği iletilmektedir. Bu projeye göre Elektrik İletim Firması (EETC) ve Dağıtım Şirketleri, Yenilenebilir Enerji Santrallerinin ürettiği elektriğin, Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilen fiyatlardan satın alınabileceği ifade edilmektedir. Mısır Elektrik Düzenleme Kurumu (EgyptERA) Yenilenebilir Enerji Tarife Garantisi projesinin yürütülmesi için gerekli düzenlemeleri ve prosedürleri belirlemiştir.

Sınıflandırma ve Etiketleme Bildirimleri

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınan bir yazıya atfen; piyasaya arz edilen kimyasal maddelerin ve karışımların olumsuz etkilerine karşı insan sağlığı ve çevrenin yüksek seviyede korunmasını sağlamak amacıyla hazırladıkları "Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik" in 11.12.2013 tarih ve 28848 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği hatırlatılmaktadır.

Anılan Yönetmelik kapsamında, kimyasal madde veya karışım imalatçıları veya ihracatçıları tarafından yapılması gereken "Sınıflandırma ve Etiketleme Bildirimleri" nin 01.06.2015 tarihinden önce piyasaya arz edilen zararlı maddeler için başlamış olduğu; bildirimlerin <http://online.cevre.gov.tr/> adresinde yer alan "Kimyasal Kayıt Sistemi" kullanılarak yapıldığı ifade edilmektedir.

İhracatta Kullanılan Ahşap Ambalaj Malzemeleri

T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan alınan bir yazıda, ihraç ürünleri ambalajlamada kullanılan ahşap malzemelerin uluslararası mevzuata uygun olmamaları sebebiyle 2014 yılı Kasım ve Aralık ayına ait 11 adet bildirim alındığı belirtilmiştir. Alınan bildirimlerin büyük bir kısmının bitkisel ve hayvansal ürünler dışındaki ürünlerin ihracatında kullanılan ahşap ambalaj malzemeler olduğu ifade edilmiştir. Yazıda, söz konusu ihracatta kullanılan ahşap ambalaj malzemelerinin 04.12.2011 tarihli ve 28132 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre işleme tabi tutulmuş ve uluslararası mevzuat hükümlerine göre (ISPM15) işaretlenmiş olması gerektiği belirtilmiştir.

Yazıda devamla, Avrupa Birliği (AB) ve diğer ülkelerden

alınan bu bildirimlerin elektronik sistem üzerinden diğer ülkeler tarafından da görülebildiği, bu nedenle ülkemizin bu alandaki imajının zedelendiği vurgulanmıştır. AB üyesi ve diğer ülkeler tarafından ülkemiz menşeli ürünlere ilave tedbirler getirilmemesini teminen ihracatta kullanılan ahşap ambalaj malzemelerinin uluslararası mevzuata uygun olması ve ihracatçıların azami itina göstermeleri gerekmektedir.

Uluslararası Ticaretin Finansmanı Programları

Türk Eximbank'tan alınan bir yazıya atfen; Türkiye'deki tek resmi destekli ihracat kredi kuruluşu olan Türk Eximbank'ın bu amaca yönelik olarak ihracatçıları, ihracata yönelik üretim yapan imalatçıları ve yurt dışında faaliyet gösteren müteahhit ve girişimcileri kısa, orta ve uzun vadeli nakdi ve gayri nakdi kredi, sigorta ve garanti programları ile desteklediği ifade edilmektedir.

Yazıda, Türk Eximbank tarafından 2014 yılı içerisinde uluslararası ticaretin finansmanına yönelik olarak alıcı kredisi niteliğinde üç yeni kredi ürünü geliştirilerek uygulamaya konulduğu belirtilerek aşağıda açıklanmaktadır.

1. Yurtiçi Bankalar Aracılığıyla Kullanılacak Ticaretin Finansmanına Yönelik Alıcı Kredileri: Yurt içinde yerleşik bankaların, yurt dışında faaliyet gösteren şube, iştirak banka ve muhabir bankaları aracılığıyla Türkiye'den mal ithal etmek isteyen yurt dışında yerleşik ithalatçılara alıcı kredisi kullanılmaktadır. Kredinin vadesi minimum 6 ay olup, tüketim malları finansmanında azami 2 yıl, yatırım malları finansmanında ise azami 7 yıl vadeli kredi kullanılmaktadır. Geçtiğimiz yıl içerisinde T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş. ve Arap Türk Bankası A.Ş. programa dahil olmuştur. Kredi programı kapsamında ilk kullanımı 2014 yılı Aralık ayı içerisinde

gerçekleştirilmiş olup, Türkiye'den iş makineleri ithal eden Rusya'da yerleşik bir firmaya T.C. Ziraat Bankası'nın Rusya iştiraki Ziraat Bank Moscow CJSC aracılığıyla 5 yıl vadeli finansman imkânı sağlanmıştır.

2. Poliçe/Akreditif İskonto Programı: Sevk sonrası nitelikteki "Poliçe/Akreditif İskonto Programı" ile ihracatçıların vadeli satış imkânlarının arttırılması ve ülke riskinden arındırılarak yeni ve hedef pazarlara açılmalarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Program kapsamında Türk Eximbank Spesifik İhracat Kredi Sigortası Sevk Sonrası Risk Programı kapsamında satış sözleşmesi bazında sigortalanan ihracat işlemlerine ilişkin, Türk ihracatçı firmalar tarafından düzenlenen ve kabul kredili mal/vesaik mukabili işlemlerde ithalatçı firma tarafından, kabul kredili akreditifli işlemlerde ise amir banka tarafından kabul edilen poliçeler ile vadeli ihracat akreditifleri iskonto edilmektedir. İskonto tarihi itibarıyla tüketim malları için vadesine en fazla 24 ay kalan, yatırım malları için ise vadesine en fazla 84 ay kalan poliçeler veya akreditif alacakları iskonto edilmektedir. Kredi programı kapsamında özellikle orta-uzun vadeli finansman gerektiren katma değeri yüksek ileri teknoloji ürünleri ve yatırım malları ihracatının finanse edilmesinin hedeflenmekte olduğu kredi programından orta ve uzun vadeli satış yapan ve teminat sorunu nedeniyle kredi kullanmakta sıkıntı yaşayan KOBİ'lerin faydalanması beklenmektedir. Bu kapsamda ilk işlem 2014 yılı Aralık ayı içerisinde gerçekleştirilmiş olup, Türkiye'nin önde gelen otobüs üreticilerinden birinin Fransa'ya gerçekleştirdiği 45 adet otobüs ihracatına yönelik olarak alıcının kabul ettiği kambiyo senedi niteliğindeki poliçeler iskonto edilmek suretiyle 3 yıl vadeli finansman sağlanmıştır.

3. Yurtdışı Bankalar Aracılığıyla Alıcı Kredileri: Bu kredi ile Türk Eximbank tarafından detaylı bir finansal analiz so-

nucunda muteber kabul edilerek kredi limiti tahsis edilen yurtdışı bankalar aracılığıyla Türkiye'den mal ithal etmek isteyen yurt dışında yerleşik ithalatçılara alıcı kredisi kullanılmaktadır. Bu çerçevede, 9 farklı ülkede yerleşik 17 bankaya toplam 771,1 milyon ABD Doları kredi limiti tahsis edilmiştir. Ayrıca, söz konusu bankalardan Gürcistan'da yerleşik Bank of Georgia ve TBC Bank, Azerbaycan'da yerleşik International Bank of Azerbaijan (IBA), Arnavutluk'ta yerleşik Banka Kombetare Tregtare (BKT) ve Belarus'ta yerleşik Belinvestbank ile rotatif bazda işleyecek Ticaretin Finansmanı Kredi Anlaşmaları imzalanmış olup, diğer bankalar ile anlaşma imzalanmasına ilişkin müzakereler devam etmektedir. Kredi anlaşması imzalanan bankaların kredi başvurusunda bulunması beklenmektedir. Kredilerin maksimum vadesi tüketim mallarında 2 yıl, sermaye mallarında ise 7 yıla kadardır.

Yazıda, söz konusu üç programa ilişkin ayrıntılı bilgi almak için Türk Eximbank Uluslararası Ticaretin Finansmanı Müdürlüğü ile irtibata geçilebileceği veya internet üzerinden <http://www.eximbank.gov.tr/TR,827/uluslararası-krediler.html> adresinin kullanılabileceği de belirtilmektedir.

Bitüm (Asfalt) Taşımacılığı

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınan bir yazıya atfen; ülkemizin 30/11/2005 tarih ve 5434 Sayılı Kanun ile taraf olduğu "Tehlikeli Malların Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına ilişkin Avrupa Anlaşması (ADR) çerçevesinde yürürlüğe giren 24/10/2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak tehlikeli malların taşınması gerektiği belirtilmektedir.

Aynı yazıda, yol üst kaplamasında kullanılan ve asfalt olarak bilinen BİTÜM maddesinin ADR kapsamında BM 3257

(Yüksek Sıcaklıkta Sıvı) maddesi şeklinde sınıflandırıldığı belirtilerek bu madde taşımacılığı ile iştigal eden firmaların ilgili ADR zorunluluklarına tabi oldukları bildirilmektedir. Söz konusu yazıya <http://www.tobb.org.tr/TicaretTirDa-iresi/Sayfalar/ADR.php> internet adresinde "DUYURULAR" bölümünden ulaşılabilmektedir.

Suudileştirme Sertifikası

Riyad Büyükelçiliği'nden alınan bir yazıya atfen; Suudi Arabistan'da yerli işgücüne istihdam sağlanması ilkesi kapsamında Suudi Arabistan Çalışma Bakanlığı tarafından, özel şirketlerin daha fazla Suudi vatandaşın istihdam etmesini sağlamak üzere gereken ticari sertifika ve lisansların yenilenmesi için adı geçen Bakanlıktan temin edilmesi zorunlu hale getirilen Suudileştirme sertifikasının, özel şirketlerin ülke içindeki faaliyetleri açısından temel belgelerden biri haline getirildiği bildirilmektedir.

Konuya ilişkin kararın alındığı Bakanlar Kurulu toplantısını müteakip yayımlanan açıklama TOBB web sayfası (www.tobb.org.tr) sağ panelindeki "Uluslararası İş İmkanları/Ülke Duyuruları" başlığı altında yer almaktadır.

Ukrayna Gümrük Kapıları Hakkında

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, Ekonomi Bakanlığı'ndan alınan bir yazıya atfen; Ukrayna Bakanlar Kurulu kararıyla 28 Ocak 2015 itibarıyla Donetsk ve Lugansk hava hudut kapıları ile İlovaysk demiryolu hudut kapısının geçici olarak kapatıldığı bildirilmektedir.

Kimyasal Madde İçeriğine Yönelik Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Tebliğ Taslağı Hakkında

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan bir yazıda, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülen, Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon

Kurulu'nun 2014 yılı ikinci toplantısında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının "Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanmasına İlişkin 1907/2006/EC sayılı REACH Tüzüğü'ne yönelik mevzuat çalışmaları yürürlüğe girene kadar bu alandaki kısıtlamaların ilgili PGD kuruluşlarınca düzenlenmesi ve bir an evvel denetimlere başlanması kararının alındığı iletilmektedir.

Bu çerçevede, tüketicilerin sağlık ve güvenliğinin korunması, tüketicilerin günlük hayatta sıklıkla kullandıkları ürünlerdeki kimyasal risklerin bertaraf edilmesi ve özellikle çocuklara yönelik üretilen ve yurt dışına ihraç edilen bazı tekstil, ayakkabı vb. ürünlerde tehlikeli kimyasalların tespit edilmesinin ülkemiz dış ticaretine olası olumsuz etkilerinin engellenmesi amaçları doğrultusunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı görev alanına giren ürün gruplarına yönelik olarak düzenlemeler içeren "Bazı Tüketici Ürünlerin Tehlikeli Kimyasal Madde İçeriğine Yönelik Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı" <http://kobi.tobb.org.tr/docs/20150212-Tebliğ-Taslagi.zip> linkinde yer almaktadır.

FUARLAR

3T 2015 Teknoloji Zirvesi

05-08 Mart 2015, İzmir, TÜRKİYE

Konu: Metal İşleri, Otomasyon

İletişim:

Tel : (212) 272 45 60

Faks : (212) 272 45 59

E-Mail : yasemin@3tfuari.com

Web: www.3tfuari.com

6. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Fuarı

5-8 Mart 2015, Muğla, TÜRKİYE

Konu: Tarım, Gıda, Hayvancılık Teknolojileri ve Endüstrileri

İletişim:

Tel : +90 312 499 34 90

Faks : +90 312 472 65 35

E-Mail : info@expolinkfuvar.com

Web: <http://www.expolinkfuvar.com/index.php>

CNR Energy İstanbul

19-20 Mart 2015, İstanbul, TÜRKİYE

Konu: Enerji ve Çevre Teknolojileri

İletişim:

Tel : +90 212 465 74 75

Faks : +90 212 465 74 76

E-Mail : info@itf-exhibitions.com

Web: www.itf-exhibitions.com

G. Afrika Enerji ve Güç Fuarı

23-27 Mart 2015, Cape Town, G.AFRİKA

Konu: Enerji ve Çevre Teknolojileri

İletişim:

Tel : +90 242 999 31 65

Faks : +90 242 321 76 56

E-Mail : fuar@mztqueentravel.com

Web: www.fuardaveti.com

PACK-IST 2015 Fleksibil Ambalaj Fuarı

02-05 Nisan 2015, İstanbul, TÜRKİYE

Konu: Ambalaj

İletişim:

Tel (212) 272 45 60

Faks : (212) 272 45 59

E-Mail : yasemin@3tfuari.com

Web: www.3tfuari.com

PETROLEUM 12. Uluslararası Petrol, LPG, Madeni Yağ, Ekipman ve Teknoloji Fuarı

02-05 Nisan 2015, İstanbul, TÜRKİYE

Konu: Petrol, LPG, Madeni Yağ, Ekipman ve Teknolojileri

İletişim:

Tel : +90 212 466 74 96

Faks : +90 212 365 58 05

E-Mail : info@petroleumistanbul.com.tr

Web: <http://www.efo.com.tr/>

USETEC

13-15 Nisan 2015, Karlsruhe, ALMANYA

Konu: İkinci El Teknolojileri

İletişim:

Faks : +49 7244 7075-50

E-Mail : info@usetec.com

Web: www.usetec-fair.com

Brezilya Tarım ve Hayvancılık Fuarı

24-30 Nisan 2015, Sao Paulo, BREZİLYA

Konu: Tarım ve Hayvancılık

İletişim: Iğdır Ticaret Borsası

Tel : (476) 227 91 77

Faks : (476) 227 91 77

Web: <http://www.agrishow.com.br/en/>

MINING EXPO TURKEY 2015

27-29 Ağustos 2015, İstanbul, TÜRKİYE

Konu: Madencilik Teknolojileri

İletişim:

Tel:+90 212 288 02 06

Faks: +90 212 288 02 10

E-Mail : info@demosfuvar.com.tr

Web: <http://www.demosfuvar.com.tr/>